

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANA BİLİM DALI

**GÖÇÜN GÜVENLİKLEŞTİRİLMESİ VE KİMLİK İNŞASI: TÜRKİYE VE
ALMANYA ÖRNEĞİNDE SURİYELİ SIĞINMACILAR**

EZGİ ÖLÇÜM

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ADANA / 2019

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ULUSLARARASI İLİŞKİLER ANA BİLİM DALI

**GÖÇÜN GÜVENLİKLEŞTİRİLMESİ VE KİMLİK İNŞASI: TÜRKİYE VE
ALMANYA ÖRNEĞİNDE SURİYELİ SİĞİNMACILAR**

EZGİ ÖLÇÜM

Danışman: Doç. Dr. Aşlı ILGIT

Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Y. Alper ECEVİT

Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Ceren UYSAL OĞUZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ADANA / 2019

Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne;

Bu çalışma, jürimiz tarafından Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Doç. Dr. Aşlı ILGIT

(Danışman)

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Y. Alper ECEVİT

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Ceren UYSAL OĞUZ

ONAY

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim elemanlarına ait olduklarını onaylarım.

.../.../2019

Prof. Dr. Serap ÇABUK

Enstitü Müdürü

NOT: Bu tezde kullanılan ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'ndaki hükümlere tabidir.

ETİK BEYANI

Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim. / / 2019

Ezgi ÖLÇÜM

ÖZET

GÖÇÜN GÜVENLİKLEŞTİRİLMESİ VE KİMLİK İNŞASI: TÜRKİYE VE ALMANYA ÖRNEĞİNDE SURİYELİ SİĞİNMACILAR

EZGİ ÖLÇÜM

Yüksek Lisans Tezi, Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalı

Danışman: Aşlı Ilgıt

Haziran 2019, 94 sayfa

Göç, uluslararası ilişkilerde son yıllarda özellikle Suriye’deki iç karışıklıklardan sonra oluşan zorunlu göç dalgası ile birlikte en çok gündemde olan meselelerden biri haline gelmiştir. Bu göç hareketi birçok ülkeyi etkilemiş ve konu üzerine yeni kararlar alınmasına neden olarak birçok alanı da etkilemiştir. Bu çalışmada da Suriyeli mülteciler özelinde Türkiye ve Almanya’da göç ve güvenlikleştirme konusu ele alınmıştır. Göç ve güvenlik birbirinden bağımsız iki konu gibi görünse de zaman içerisinde birbiri ile iç içe geçmiş durumdadır. Göçün nasıl bir güvenlik problemi haline geldiğini anlamak günümüz dünyasını ve yaşananları anlayabilmek adına önemlidir. Özellikle etkileri hala süren bu zorunlu göç konusunda güncel olarak yaşananlara şahit olurken bu kişilerin göç ettikleri yerlerde izlenen politikalar, yapılan konuşmalar, oluşan kimlik farklılıkları Uluslararası İlişkiler açısından önemlidir. Bu yüzden göç ve güvenliğin birbiri ile nasıl bağlantılı olduğu, güvenlikleştirme özelinde göçün nasıl bir güvenlik konusu haline geldiği incelenerek; Suriyelilerin göçü konusu ile bağlantıları açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli mülteciler, göç, güvenlikleştirme, kimlik, siyasi partiler.

ABSTRACT

SECURITIZATION OF MIGRATION AND IDENTITY CONSTRUCTION: SYRIAN REFUGEES IN THE CASE OF TURKEY AND GERMANY

EZGİ ÖLÇÜM

Master Thesis, Department of International Relations

Supervisor: Aslı Ilgıt

June 2019, 94 pages

Migration, especially the one happening as a forced migration in recent years after the conflicts in Syria, has become one of the main issues in international relations. This migration movement has an impact on many countries and caused new decisions to be taken about the situation in many different areas. In this study, we discuss migration and securitization of the Syrian refugees in Turkey and Germany. Even though migration and securitization might seem independent of each other, they have become interrelated over time. Understanding how migration became a security issue is important to understand today's world and the politics behind it. It is an important issue especially for International Relations to understand the different policies, and how identities are built in the places where people migrated. Therefore we will be examining how migration and security are related to each other, how migration becomes a security issue; and after all, we will be trying to find out how it is related to Syrian refugees.

Key words: Syrian refugees, migration, securitization, identity, political parties.

ÖNSÖZ

Uluslararası İlişkiler, insan ilişkileri var olduğu sürece devam edecek olan bir bilim dalı olarak koruduğu dinamiğiyle her zaman tam da olmak istediğim yerde hissetmemi sağlayan bir bölüm oldu. Bu istekle başlamış olduğum yüksek lisansımın ikinci yarıyılında Sayın Doç. Dr. Aslı Ilgıt hocamızdan almış olduğum “Güvenlik ve Terör” dersi dünyayı farklı açılardan görmemi sağladı. Güvenlik konusuna olan ilgimi fark etmemi sağlayan bu ders, tez konumun da başlangıç noktası oldu. O günlerde gündem konusu olan Suriyeli mültecilerden de yola çıkarak bu iki konuyu birleştirmek ve literatürde olmayan bir konu ile alanımıza katkıda bulunma isteğiyle tezime başladım. Bütün bu süreçte, bir yıl da Almanya’daki Erasmus dönemim dahil olmak üzere desteğini her zaman hissettiğim danışman hocam sayın Doç. Dr. Aslı Ilgıt’a teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca yüksek lisansım ve hayatımın her anında benden desteğini ve inancını esirgemeyen ailem başta olmak üzere, Almanya’da danışman hocam olmayı kabul ederek bana destek veren Sayın Norbert Gestring hocama, Almanya’da bulunduğum dönemde mülteci kamplarını ziyaret etmemi sağlayan Christine Ilse’ye, enerjimin düşük olup yazdığım konuda çıkmaza girdiğimi düşündüğüm anlarda desteğini esirgemeyen arkadaşım Jamil Akkad’a teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
ÖNSÖZ.....	vi
KISALTMALAR.....	ix
TABLolar LİSTESİ.....	x

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Problemi	1
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Sınırlılıklar	4
1.5. Araştırma Yöntemleri.....	5

BÖLÜM II

GÖÇ VE GÜVENLİKLEŞTİRME

2.1. Göç.....	8
2.2. Kimlik	11
2.3. Güvenlikleştirme.....	16
2.4. Siyasi Partiler	26

BÖLÜM III

TÜRKİYE SİYASİ PARTİLERİNDE SURİYELİ SİĞİNMACILAR

3.1. Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP)	32
3.1.1. Adalet ve Kalkınma Partisi Parti Programları	33

3.1.2. Recep Tayyip Erdoğan'ın Konuşmaları.....	35
3.2. Milliyetçi Hareket Partisi (MHP).....	39
3.2.1. Milliyetçi Hareket Partisi Parti Programları	40
3.2.2. Devlet Bahçeli'nin Konuşmaları	42

BÖLÜM IV

ALMANYA SİYASİ PARTİLERİNDE SURİYELİ SİĞİNMACILAR

4.1. Almanya Hristiyan Demokrat Birliği (CDU).....	48
4.1.1. Almanya Hristiyan Demokrat Birliği Parti Programları	49
4.1.2. Angela Merkel'in Konuşmaları	51
4.2. Almanya İçin Alternatif (AfD).....	54
4.2.1. Almanya İçin Alternatif Parti Programları.....	56
4.2.2. Frauke Petry'nin Konuşmaları	58

BÖLÜM V

SONUÇ	62
KAYNAKÇA.....	71
ÖZGEÇMİŞ	94

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABÖ: Afrika Birliği Örgütü

AfD: Almanya için Alternatif (Alternative für Deutschland)

AKP: Adalet ve Kalkınma Partisi

BM: Birleşmiş Milletler

BMMYK: Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği

CDU: Almanya Hristiyan Demokrat Birliği (Christlich Demokratische Union Deutschlands)

CEAS: Avrupa Ortak Sığınma Sistemi (Common European Asylum System)

CSU: Hristiyan Sosyal Birliği (Christlich-Soziale Union)

DEAŞ: Irak ve Şam İslam Devleti

FRONTEX: Avrupa Birliği Üye Ülkelerinin Dış Sınırlarının Yönetimi için Operasyonel İşbirliği Ajansı

IASFM: Uluslararası Zorunlu Göç Araştırmaları Derneği (The International Association for the Study of Forced Migration)

MHP: Milliyetçi Hareket Partisi

NATO: Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (The North Atlantic Treaty Organization)

PEGİDA: Batının İslamlaşmasına Karşı Vatansever Avrupalılar

SPD: Almanya Sosyal Demokrat Partisi (Sozialdemokratische Partei Deutschlands)

TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi

TDK: Türk Dil Kurumu

TABLÖLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 1. Türkiye'deki Siyasi Partiler ve Kullanılan Kelimeler	46
Tablo 2. Almanya'daki Siyasi Partiler ve Kullanılan Kelimeler	61
Tablo 3. Türkiye ve Almanya'daki Siyasi Parti Başkanlarının Kullandıkları Kelimeler	61

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Problemi

2011 yılında Suriye’de iç karışıklıkların başlaması ile birlikte son sekiz yılda 5 milyondan fazla kişi evlerini terk ederek kendileri için daha güvenli olacak bölgelere ve ülkelere göç etmeye başladı. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) Nisan 2018 verilerine göre, 2011 yılından itibaren 5.626.497 Suriyeli, mültecilik için başvuru yaptı, 13,1 milyon kişinin Suriye’de hala yardıma ihtiyacı bulunmakta, 6,6 milyon kişinin Suriye içinde yeri değiştirilmiş durumda ve 2,98 milyon kişi ulaşılması zor ve kuşatılmış alanlarda bulunmaktadır (United Nations High Commissioner for Refugees [UNHCR], 2018c). Suriye’den kaçan insanlar, şimdiye kadar devam etmekte olan süreçte hayatta kalabilmek için yasal ya da yasadışı yollarla kendilerine sığınak bulma arayışına girdiler. Günümüze kadar olan yaklaşık sekiz yıllık süreçte Almanya, Türkiye gibi bazı ülkeler mültecilere kapılarını açarken Belçika, Danimarka, İspanya gibi bazı ülkeler ise mümkün olduğunca az sayıda mülteci alma yolunu seçtiler. Yıllar içerisinde yükselen göç oranının etkisiyle, ülkeler var olan göç ve mülteci politikalarını çeşitli değişikliklere tabi tutarak şekillendirmeye başladılar.

Ancak göç ile meydana gelen değişiklikler yalnızca politikalarla sınırlı kalmamaktadır. Göç hareketinin başlamasıyla birlikte göç eden toplumda olduğu kadar göç alan toplumlarda da değişiklikler yaşanması kaçınılmazdır (Yılmaz, 2014, s. 1694-1697). Özellikle kitle göçlerinin yaşandığı durumlarda, göç alan ülkelerde genellikle sosyal ve ekonomik problemler de kaçınılmaz olmaktadır. Örneğin mültecilerin kaçak işlerde veya ucuz işgücü olarak çalıştırılmaları, ülkelerdeki işsizlik oranlarının artması gibi ekonomik problemlerin yanı sıra toplumlar arasında uyumsuzluk, dışlanma, yabancı düşmanlığı gibi sosyal problemler de meydana gelmeye başlayabilmektedir. Bütün bunlara ek olarak, son dönemlerde artan şiddet ve terör saldırıları, özellikle göç alan ülkelerin toplumlarında yabancı düşmanlığında önemli bir artışa neden olabilmektedir.

Günümüz dünyasında küreselleşme, sadece sınırları anlamsızlaştırmakla kalmayarak, birçok konunun ve kavramın da boyutunu değiştirmektedir. Bu çerçevede, güvenlik kavramı, anlamı ve içeriği derinleşip genişleyen bu kavramlardan biri haline

gelmektedir (Bilgin Aytaç, 2017, s. 270; Özerim, 2014). Alanı genişleyip derinleşen güvenlik kavramı ise daha önce kendisine dahil olmayan konuları da kapsayabilmektedir. Son yıllarda güvenlik konusu haline gelen göç olgusu da bu konular arasında sayılabilir. Özellikle Suriye’de başlayarak önce yakın ülkelerin sonrasında ise mesafe tanımayan olaylarla birlikte birçok ülkenin etkilenmesiyle alınan güvenlik önlemleri göçü de kapsamaya başlamıştır.

Bu ortamda göç eden insanlara insani yardım amacıyla yaklaşanlar olduğu gibi, onlara potansiyel suçlu gözüyle bakanların da olması kaçınılmaz olmaktadır. Bu anlamda devletlerin göç ve güvenlik politikaları birbiriyle iç içe geçmiş bir halde şekillenmektedir.

Bu kapsamda bu tez çalışması, 2011 yılından itibaren Suriye’deki karışıklıklardan dolayı ortaya çıkan “mülteci krizinin” göç alan ülkeler tarafından güvenlikleştirilip güvenlikleştirilmediği sorusuna ve Suriye’den göç eden insanlara, gittikleri ülkelerde nasıl bir kimlik inşası yapıldığı sorularına odaklanmaktadır. Bu sorular Türkiye ve Almanya olmak üzere iki ülke örneğinde incelenerek, bu iki ülkenin mülteci politikalarında ve mülteciler üzerinde oluşturdukları kimliklerde ne gibi farklılıklar olduğu saptanmaya çalışılmıştır. Bir başka ifadeyle, bu araştırmada 2011’den itibaren göç eden Suriyeli sığınmacılar üzerinden göçün Almanya ve Türkiye özelinde nasıl ele alındığına ve (eğer güvenlikleştiriliyorsa) nasıl güvenlikleştirildiğine, bu sırada da sığınmacılara nasıl bir kimlik inşa edildiğine bakılmaktadır. Özellikle Türkçe literatürdeki eksiklikler göz önünde bulundurularak göç, güvenlikleştirme ve kimlik oluşumu konuları Türkçe, İngilizce ve Almanca kaynaklar üzerinden değerlendirilmiştir.

Araştırmanın problemi, amacı, önemi ve sınırlılıklarını açıklayan birinci bölümü takip eden ikinci bölümde; göç konusuna, Suriyelilerin yapmakta olduğu göç hareketine ve kimliğe değinilerek yaşanan hareketler kuramsal ve kavramsal bir çerçeveye oturtulmuştur. İkinci olarak güvenlik kavramı ve güvenlikleştirme literatürüne yoğunlaşarak göçün güvenlikleştirilmesi konusu incelenmiştir. Bu kapsamda, özellikle siyasi partilerin rolüne odaklanılmıştır.

Üçüncü bölümde Türkiye, dördüncü bölümde ise Almanya örneklemi olmak üzere siyasi partilerin yayınladıkları belgeler ve parti liderlerinin yapmış oldukları konuşmalar incelenerek yukarıdaki sorulara yanıt bulmaya çalışılmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Güvenikleştirme kavramı, Uluslararası İlişkiler literatüründe uzun bir geçmişi olmamasına rağmen son yılların en gözde kavramlarından biri haline gelmiştir. En kısa ve öz haliyle güvenlik dışı bir kavramın güvenlik problemi haline getirilmesi olan güvenikleştirmenin, günümüzde birçok alanda kullanıldığı iddia edilmektedir. Yazılan bu tezin amacı da, “göç güvenikleştirilmekte midir” ve “eğer öyleyse neden ve nasıl güvenikleştirilmektedir” sorularına yanıt bulmaktır. Bu sorulara yanıt aranırken göç ve güvenikleştirme gibi iki farklı konunun nasıl bir araya geldiğinden bahsedilmiştir. Özellikle günümüz göç hareketlerini anlamlandırabilmek açısından bu ikili arasındaki ilişkiyi açıklamak ve siyasi aktörlerin bu konularla bağlantılarını algılamının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Bu tezde, yukarıdaki amaçları destekleyen bazı sorularla sonuca ulaşmaya çalışılmıştır. Göç bir güvenlik problemi midir? Politik söylemlerde yapılan vurgular, kullanılan kelimeler ve yapılan tanımlar güvenikleştirmenin bir parçası mıdır? Bu sorular doğrultusunda mülteciler için yeni bir kimlik inşası söz konusu mudur, söylemlerde kullanılan dil bir kimlik inşası için etkili midir?

Yukarıda bahsedilen amaçlar doğrultusunda Türkiye ve Almanya olmak üzere iki ülke karşılaştırılmıştır. Bu iki ülkenin seçilmesindeki en önemli sebep, Suriye krizindeki siyasi, ekonomik ve insani rolleri farklı olmasına rağmen, hem Türkiye hem de Almanya’nın Suriye’deki olayların ortaya çıkmasıyla bir “açık kapı” politikası uygulayarak Suriyeli sığınmacılara sınırlarını açmış olmalarıdır. Fakat ilk dönemlerdeki bu “açık kapı” politikası her iki ülkede de tartışmalara ve nihayetinde söylem ve politika değişikliklerine sebep olmuştur. İşte bu süreçte, Almanya ve Türkiye’de siyasi aktörler (siyasi partiler) çeşitli araçlarla (parti liderlerinin söylemleri, parti programları...) mülteci politikası tartışmalarında ve Suriyeli sığınmacılar özelinde önemli bir rol oynamıştır. Bu çalışmanın amacı, Suriye krizinde farklı konumda bulunan bu iki ülkenin tartışmalarını karşılaştırarak benzer yanlarını ve farklılıklarını da ortaya koymaktır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Yapılan bu çalışmada, Türkiye ve Almanya’nın mültecileri ülkelerine kabul ederken ortaya koydukları politikalar incelenerek, aralarında farklılıklar var ise bunların sığınmacılar için oluşturulan kimliklere etkisi üzerinde çalışılması amaçlanmıştır.

Ayrıca siyasi partiler üzerinden incelemeler yapılmaya çalışılmıştır. İncelenen verilerden hareketle Avrupa Birliği (AB) üyesi olan bir ülke ile AB üyesi olmayan bir ülkenin göçmenlere karşı yaklaşımı ve onları ne tür bir kimlik içerisine almaya çalıştığı ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda ‘Göç güvenlikleştirilmekte midir?’, ‘Eğer güvenlikleştiriliyorsa, bu hangi yollarla yapılmaktadır?’ gibi sorulara yanıt aranırken, özellikle Türkçe literatürde bu konudaki eksiklikler tamamlanmaya çalışılmıştır. Suriyeli mültecilerin günümüz toplumlarındaki yeri, göç ettikleri ülkelerde nasıl bir kimlik içerisinde ele alındıkları veya nasıl bir kimlikle tanımlandıkları anlaşılmaya çalışılmış ve bu doğrultuda ülkelerin göç ve mülteci politikaları analiz edilmiştir. Bu çalışma sonucunda bu iki ülkenin göçmen politikaları ve yakın geçmişteki gündemi oluşturan son gelişmelerle ilgili bulgulara ulaşılması göç konusunun uluslararası ilişkilerdeki yerini açıklamak ve anlamak açısından önem taşımaktadır. Daha özelde ise, yakın dönemde yaşanan Suriye “mülteci krizi” gibi çok yönlü bir olayda örnek olarak incelenen Almanya ve Türkiye’nin göç ve mülteci politikalarına ışık tutması açısından önem taşımaktadır. Son olarak, bu çalışma siyasi aktörlerin göç politikalarındaki rollerini ortaya koyması açısından da hem göç hem güvenlik çalışmalarına katkı sağlamaktadır.

1.4. Sınırlılıklar

Bu kadar kapsamlı ve çok yönlü bir konu olan Suriye krizini ve mülteci konusunu tüm yönleriyle ele almak bir tez çalışmasında mümkün olamamaktadır. Bu sebeple, araştırmanın daha net ve açık olması açısından çeşitli kısıtlamalara ihtiyaç duyulmuştur. Zaman açısından Suriye iç karışıklıklarının başladığı yıl olan 2011 yılı araştırma yapılan sürenin başlangıcı olarak kabul edilerek, 2019 yılının başına kadar olan süreç araştırmanın zamanı içerisinde yer almıştır. Ancak olayların başlangıç tarihi olan 2011 yılında incelenmiş olan partilerden “Almanya için Alternatif” partisinin o sırada henüz aktif olarak siyasetin içinde bulunmaması nedeniyle parti başkanlarının incelenen konuşmaları 2014 (2015 ve sonrası ağırlıklı olmak üzere) yılı ve sonrasına aittir. Yine aynı şekilde sınırlılık olarak 2017 yılının sonuna kadar incelenmiş olsa da; “Almanya için Alternatif” partisi başkanı olarak konuşmaları incelenen Frauke Petry’nin bu tezin de yazım aşaması devam ederken 2017 yılının Eylül ayında yapılan seçimlerin hemen ardından partiden ayrılarak bağımsız aday olması araştırmanın son tarihini sınırlandırmıştır. Bu konuşmalar; yıllara ve aylara göre eşit dağılım gözetilerek

seçilmiştir. İncelenen parti programları ise, Suriyelilerin zorunlu göç sürecinin içerisinde yer alan 2013 ile 2017 yılları arasında yapılan seçimler döneminde yayınlanmış olmalarına göre seçilmiştir.

Araştırma yapılırken özellikle iki ülke (Türkiye ve Almanya) üzerinden sürdürülmüştür. Bu iki ülkenin seçilmesinin iki sebebi bulunmaktadır. İlk olarak, bu ülkelerin AB üyesi olan ve olmayan kategoride en çok sığınmacı kabul eden ülkeler olmalarıdır. Bunlara ek olarak Türkiye ve Almanya Suriye krizi başladığından bu yana mülteciler konusunda en aktif rol ve sorumluluk alan ülkelerden olmuşlardır. Araştırmanın bir başka sınırlılığı ise, kaynakların yalnızca Türkçe, İngilizce ve Almanca dillerinde incelenmiş olmasıdır.

Bu tezde seçilen ülkeler siyasi partiler üzerinden incelenmiştir. İncelenen siyasi partiler; Türkiye için Adalet ve Kalkınma Partisi ile Milliyetçi Hareket Partisi, Almanya için ise Almanya Hristiyan Demokrat Birliği Partisi ile Almanya için Alternatif Partisidir. Araştırma sırasında medyada yayınlanmış olan haber, program, konuşma vb. araçlardan da yararlanılmıştır. Bunun yanı sıra hükümet dışı örgütler tarafından yayınlanan veriler, raporlar, araştırmalar ve kamuoyu yoklamalarından faydalanılmıştır.

1.5. Araştırma Yöntemleri

Bu tezde, araştırma yöntemi olarak nitel metotları içeren eklektik metot kullanılmıştır. Bu tez, yazılı kaynakların incelenmesi ile oluşturulmuştur. Sağlanan nitel verilerin analizi betimsel analiz tekniği ile yapılmıştır. Bu tekniğin, verileri kategorilere ayırarak değerlendirdikten sonra dört aşaması vardır. İlk olarak bir çerçeve oluşturulduktan sonra ikinci aşamada veriler, oluşturulan bu çerçevelere yerleştirilir. Üçüncü aşama, bulguların tanımlanması ve sonuncu aşama ise bu bulguların yorumlamasıdır. Veriler analiz edilirken, yapılan araştırma referanslar ile desteklenmiştir.

Araştırma yapılırken içerik analizi yapılmış, bunun yanı sıra eleştirel söylem analizinden de faydalanılmıştır. İçerik analizi, bir metni genellikle metinsel bağlam içinde açıklayan yöntemdir. Bu tür analizler metnin ortaya çıktığı bağlamın; metinde kurgulanan mekan ve zamanla sınırlı kalınarak metnin içeriğinin değerlendirilmesi ile yapılır (Gür, 2011, s. 27). Çeşitli alanlarda kullanılabilen içerik analizi yöntemi; bir kodlama ve veri yorumlama süreci olarak adlandırılabilir (Gökmen, 2017, s. 178). Eleştirel söylem analizi ise, söylemde anlatılanın yanı sıra anlatılanların sonuç olarak

neye hizmet ettiğinin araştırılmasıdır. Eleştirel söylem analizine ilişkin birçok farklı yaklaşım bulunmasına karşın toplumsal problemlere yönelik olma, söylemi toplumsal eylemin bir türü olarak görme, söyleme ideolojik bir işlev yükleme, söylemi güç ilişkilerinde belirleyici kılma ve söylemin toplum ve kültürü inşa ettiğini iddia etme gibi bir takım ortak özellikleri içermektedir (Mandacı & Özerim, 2013, s.110).

Bu tezin örneklemini 2011’de yaşanan iç karışıklıklardan sonra diğer ülkelere göç etmiş olan Suriyeli mülteciler oluşturmaktadır. Bu örneklemin çok geniş bir alanı kaplaması nedeniyle araştırma alanı Türkiye ve Almanya olarak sınırlandırılmıştır. Bu iki ülkenin seçilmesinin nedenleri; Avrupa Birliği üyesi ve Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkeler arasından en çok mülteciyi kabul eden ülkeler olmalarıdır.

Bu tezin incelemelerini Türkçe, İngilizce ve Almanca dillerindeki belgeler, gazete haberleri, parti programları, konuşmalar, makaleler, araştırmalar ve raporlar oluşturmuştur. Siyasi partiler konusunun araştırılmasında parti liderlerinin yazılı veya sözlü olarak yayınlanmış konuşmaları, parti programları, bütün bunlar ile ilgili ulaşılabilecek her türlü medya aracı kullanılmıştır. Her iki ülkeden ikişer siyasi parti ve bu partilerin liderleri incelenmiştir. Türkiye için seçilen partiler Adalet ve Kalkınma Partisi ile Milliyetçi Hareket Partisi ve Almanya için seçilen siyasi partiler Alternative für Deutschland (Almanya için Alternatif) ile Christlich Demokratische Union Deutschlands (Almanya Hristiyan Demokrat Birliği) şeklindedir. Siyasi parti liderleri tarafından yapılan konuşmalar, yayınlanmış belgeler, makaleler, parti programları ve gazete haberlerinin incelenmesi bu tezin inceleme alanını oluşturmaktadır. İki ülke için de seçilen partilerin sağ görüşlü partiler olmasına özen gösterilmiştir. Sağ görüşlü partilerin milliyetçilik ve kimlik konusundaki hassasiyeti bilinmektedir. Ancak söylemlerde iktidarda olan ve olmayan sağ partilerin göçü nasıl değerlendirdiğine bakılması ve var ise aradaki farklılıkların tespit edilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca iki ülke için de iktidar partileri ele alınarak uygulanan politikaların incelenmesi hedeflenmiştir.

Bu tezde birincil ve ikincil kaynaklardan yararlanılmıştır. Seçilen siyasi partiler tarafından yayınlanmış olan parti programları ile meclis konuşmaları birincil kaynakları oluştururken, daha önce literatürde yayınlanmış olan araştırmalar, raporlar ve makaleler ikincil kaynakları oluşturmaktadır. Elde edilen ikincil kaynaklar aynı zamanda yazılan tezin verilerinin bir kısmını da oluşturmaktadır. Yeni kaynaklara ulaşmak için literatürdeki kaynakların referanslarından faydalanılmıştır. Ek olarak BMMYK tarafından yayınlanmış olan araştırma ve raporlar da bu tez için kaynak oluşturmaktadır.

Her bir parti başkanının Kasım 2014 ile Aralık 2017 tarihleri arasında yapmış olduğu on beşer adet konuşması analiz edilmiştir. Bu konuşmalar; ulusal meclis, yerel meclis (bölgesel ya da Türkiye için muhtarlar yapılan) ve seçim konuşmalarından seçilmiştir. Zaman kısıtlaması yapılmasının sebepleri; Frauke Petry'nin 2014 yılı öncesinde meclis konuşmalarında yer almamış olması ve 2017'de seçimlerin hemen ardından parti başkanlığını bırakarak bağımsız aday olmasıdır. Bunun yanı sıra her bir partinin 2011 ve 2018 yılları arasında olan seçim dönemlerinde yayınlamış oldukları ikişer adet belge (parti programları veya seçim beyannameleri olmak üzere) seçilerek analiz edilmiştir. Analiz yapılırken konu ile ilgili önem taşıdığı düşünülen kelimeler bir liste haline getirilerek kullanılma sıklığı gözlemlenmeye çalışılmıştır. Elde edilen veriler, oluşturulan tablolara yerleştirilerek yorumlama yapılmıştır.

BÖLÜM II

GÖÇ VE GÜVENLİKLEŞTİRME

2.1. Göç

En basit tanımı ile göç; bireylerin yerleri değiştirilerek asıl konumlarından farklı bir yere yerleşmeleri/yerleştirilmeleridir (Bartram, Poros, & Monforte, 2014, s. 69-72; Demirhan & Aslan, 2015; Kara & Dönmez Kara, 2016). İç ve dış göç olmak üzere iki çeşit göç vardır. Ülke sınırları içerisindeki yer değiştirme ile oluşan göçlere iç göç, ülke sınırlarını aşarak oluşan yer değiştirmeye ise dış göç denmektedir (Demirhan & Aslan, 2015, s. 25; Kaypak & Bimay, 2016). Suriye olayları ile yer değiştiren bireyler için her iki göç çeşidinden de bahsedilebilir. Yazılan tezin konu sınırlandırması dolayısıyla yalnızca dış göçe odaklanılmıştır.

Göç nedenleri çok çeşitli olmakla birlikte Suriye'den yapılan göçlere odaklanıldığında sebepleri arasında iç çatışmalar ile başlayan olaylar zinciri neden olarak gösterilebilir. Uluslararası Zorunlu Göç Araştırmaları Derneği'nin zorunlu göç için tanımı; sığınmacılar ve ülke içi yer değiştirmiş olan kişiler (çatışma sonucu yeri değiştirilen kişiler) ile doğal ve çevresel afetler, kimyasal veya nükleer felaketler, kıtlık veya kalkınma projelerine referans veren genel terimler şeklindedir (The International Association for the Study of Forced Migration [IASFM], 2012).

Üç çeşit zorunlu göç vardır; çatışmaya bağlı yerinden olma, kalkınma kaynaklı yerinden olma ve felaket kaynaklı yerinden olma. Bunlara ek olarak yedi farklı zorunlu göçmenlik çeşidi vardır; mülteciler, sığınmacılar, ülke içinde yerinden olmuş kişiler, kalkınmadan dolayı yerinden olanlar, çevresel ve afet kaynaklı yerinden olanlar ve kaçakçılar (İsimsiz, 2012).

Mülteci ve göçmen kavramları birbirinden açık bir şekilde farklı kavramlardır. Bu yüzden bu kelimelerin kullanımında dikkatli olunması faydalı olacaktır. İlk olarak, mülteci silahlı çatışma veya her çeşit işkenceden dolayı kaçmakta olan kişidir (UNHCR, 2016b; Akıncı, Nergiz & Gedik, 2015; Özgül, 2016). Genel olarak bu kişiler birçok tehdit ve tehlikeye maruz kalır. Bu yüzden uluslararası anlaşmalarca garanti edilmiş mülteci haklarını diğer ülkelerde güvenliklerini sığınmacı olarak sağlamak amacıyla ulusal sınırları aşarlar.

Göçmenler ise çalışma, eğitim, aile birleşmeleri gibi nedenlerle yaşamlarını geliştirmek isteyen kişilerdir (UNHCR, 2016b). Göçmenlerin kendi ülkelerine dönmeleri için bir engel yoktur. Ülkelerin bu gibi durumlarla baş etmek amacıyla kendi göçmen hukukları vardır, ancak mülteciler “mültecilerin korunma koşulları” altında ulusal mevzuata ve uluslararası hukuka tabi tutulur. Bu tanımlardan yola çıkarak Suriyelilerin büyük çoğunluğu mülteci olarak görülebilir.

Mülteci ifadesinin bir başka önemi olarak göçmen alan ülkelerin kabul ettiği uluslararası anlaşmalar eklenebilir. 1951 Cenevre Sözleşmesi 1A(2) kısmında belirli koşullar altında sığınmacı kavramı şu şekilde açıklanmıştır (UNHCR, 2005):

1 Ocak 1951'den önce meydana gelen olaylar sonucunda ve ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi düşünceleri yüzünden, zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu için vatandaşı olduğu ülkenin dışında bulunan ve bu ülkenin korumasından yararlanamayan, ya da söz konusu korku nedeniyle, yararlanmak istemeyen; yahut tabiiyeti yoksa ve bu tür olaylar sonucu önceden yaşadığı ikamet ülkesinin dışında bulunan, oraya dönemeyen veya söz konusu korku nedeniyle dönmek istemeyen kişi. (çev. BMMYK, 2014)

1951 Cenevre Sözleşmesi 1B kısmında “Avrupa’da meydana gelen bu olaylar” tabirine bir kısıtlama getirilmiştir. Afrika’nın (liberalleşme ve dekolonizasyon savaşlarının ardından) politik durumu göz önünde bulundurularak ve 1969’da Afrika Birliği Örgütü’nün (ABÖ) imzaladığı mülteci sözleşmesinin ardından mültecinin tanımı şu şekilde yenilenmiştir (UNHCR, 2005; Rankin, 2005; Velath, 2011):

Mülteci deyimi, dış saldırı, işgal, yabancı egemenliği veya vatandaşı olduğu kendi ülkesinin bir bölümünde ya da bütününde kamu düzenini ciddi bir biçimde tehdit eden olaylar yüzünden, ülkesi dışında başka bir yere sığınmak için yaşadığı yerden ayrılmak zorunda kalan her insanı kapsar.

1970’li yılların sonları ve 1980’lerin başlarında bazı ülkelerde yaşanan savaşların, iç çatışmaların, şiddet ve politik karışıklıkların bir sonucu olarak; büyük bir insan kitlesi yaşadıkları yerlerden olmuştur. Bu olayların ardından oluşturulan 1984 Cartagena Deklarasyonunun III(3)üncü kısmı şu şekilde belirtir (UNHCR, 2005):

...bölgede kullanılması tavsiye edilen mülteci tanımı ya da kavramı, 1951 Sözleşmesinin ve 1967 Protokolünün öğelerini içerdiği gibi, bunun yanı sıra, yaygın şiddet, dış saldırı, iç çatışmalar, yaygın insan hakkı ihlalleri, ya da kamu düzenini ciddi olarak bozan diğer durumlardan dolayı hayatları, güvenlikleri, ya da özgürlükleri tehdit altında olduğu için ülkelerinden kaçan kişileri de kapsayacaktır. (1984 Cartagena Mülteciler Bildirisi, çev. t.y.).

Bu tanımlardan yola çıkarak, genel anlamda mülteciler, korunmanın bütün formlarını garanti etmiş ya da 1951 Sözleşmesi altında BMMYK tarafından geçici korumaya sahip olan kişilerdir. 2007 yılında bu tanımlara, mültecilerin durumu ile benzer şekilde ülkelerinin veya köken bölgelerinin (orijin) dışında bulunan ve çeşitli riskler nedeniyle korunma ihtiyacı olan kişiler için bir alt kategori dahil edilmiştir. Bu kategoriye göre eklenen kavram olan “sığınmacı”, sığınma ya da mültecilik için başvuru yapmış olan ancak başvurusunun son kararı henüz belirli olmayan kişidir. İki çeşit sığınmacı başvurusu vardır. Bunlar; gönderilen sığınmacı başvuruları ve henüz karar verilmemiş veya bekleyen başvurulardır (UNHCR, 2013).

Suriye’de yerinden olan insanlar göz önünde bulundurulacak olursa, bu tanımlardan yola çıkılarak; bu bireylerin göç çeşidi, saldırı sebebiyle yerinden olma olarak tanımlanabilir. Göçmen çeşidi olarak bakıldığında ise birden fazla tanımdan söz edilebilir. Bunlar; sığınmacı, mülteci, ülke içi yerinden edilmiş bireyler ve kaçakçılar olarak sıralanabilir.

Suriyeli sığınmacıların göç dalgası, Yugoslav halkının 1990’lardaki göç dalgasından sonra Avrupa’ya olan ikinci büyük göç dalgasını oluşturmaktadır (Berry, Garcia-Blanco, & Moore, 2015, s.1). Suriye’de olaylardan dolayı yerlerini değiştirmek isteyenlerin büyük çoğunluğu başka ülkelere kaçmayı denemiş, 2015 yılının başları itibarı ile de yaklaşık 4 milyon Suriyeli; Türkiye, Lübnan, Ürdün, Irak ve Mısır’da bulunan çeşitli kamplara yerleşmiş durumdadırlar. Dahası, bu göç dalgası genişleyerek bazı Avrupa ülkelerine kadar ulaşmıştır. Avrupa Ortak Sığınma Sistemine göre, her bir Avrupa Birliği üyesi ülkenin alması gereken minimum mülteci sayısı vardır (Moraga & Rapoport, 2015, s.1-2; Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı [AFAD], 2013; İçduygu, 2015; Kyriakides, 2016; Ostrand, 2015). Almanya, Finlandiya, İsveç gibi bazı ülkeler bu sayının çok üzerinde talebi kabul ederken, son zamanlarda Avrupa’da

yaşanan terör saldırıları ile bunun bir sonucu olarak ortaya çıkan İslamofobi ve yabancı düşmanlığına bağlı olarak Belçika, Danimarka, Macaristan, İspanya gibi ülkeler en düşük mülteci sayısına bile ulaşmamışlardır (Moraga & Rapoport, 2015, s.8; Brenke, 2015; Fitzgerald, 2017).

Terörün ortasında, savaş ortamında yaşamını sürdürmeye çalışan Suriyeliler savaşın yıkıcılığı içinde kalarak ölümü beklemek ile sonunda ölme ihtimali dahil olan tehlikeli ve yasal olmayan yollarla yabancı ülkelere göç etmek arasında bir seçim yapmak durumunda kalmışlardır. Bu durumda bu ortamda yaşayan insanlar başka yerlere/bölgelere taşınmaya zorlanmaktadır.

Yalnızca 2014 yılında 200.000'den fazla sığınmacı ve mülteci Akdeniz'den geçerek kaçmıştır (Moraga & Rapoport, 2015, s.7). 2015 yılı istatistikleri 1300'ünden fazlasının boğularak öldüğünü göstermektedir (Berry, Garcia-Blanco, & Moore, 2015, s.3). BMMYK istatistikleri 13,5 milyon kişinin temel insan haklarından yoksun olduğunu göstermektedir. 2011 yılından itibaren 4 milyondan fazla kişi Suriye'den kaçmış durumdadır. Dahası, 6,3 milyon kişinin Suriye içinde yeri değişmiş(değiştirilmiş) ve 4,9 milyon kişi ulaşılması zor ve kuşatılmış alanlarda bulunmaktadır (UNHCR, 2018a).

Bu gibi krizlerde olduğu gibi, birçok Suriyeli de uluslararası yardıma ihtiyaç duymaktadır. Bu doğrultuda Avrupa Birliği bazı çözümler üzerinde durmaktadır. 2011 Nisan ile 2016 Ekim ayları arasındaki süreçte; 884.461 kişi herhangi bir Avrupa ülkesine sığınma talebinde bulunmuş durumdadır. Almanya, Avrupa Birliği ülkelerinin aldığı başvuruların yaklaşık yarısı olan 456.023 sığınma başvurusu almıştır (UNHCR, 2018b).

2.2. Kimlik

Güvenlik konusuna geçmeden önce, konu özellikle göç olduğu zaman günümüz dünyasında hemen her alanı etkileyen kimlik konusuna değinmek faydalı olacaktır. Göçmen alan ülkelerin toplumsal kimlik yapılarında, zaman içerisinde değişiklikler meydana gelmektedir. Ancak bu durum insanların sahip olduğu kimliklerin etkisiyle ortaya çıkan tek şey değildir. Kimliğin sosyo-kültürel boyutu, grup ilişkileri ve sosyal kimlik ile bağlantısına dayanan köklerinden dolayı göç konusunda en önemli konulardan biridir. Sosyo-psikolojik araştırmalara göre, insanların kendilerini grup

üyelikleri ve kimliklerine göre tanımlama eğilimleri çok yüksektir (Brown, 2015, s. 39; Levine & Hogg, 2010).

Sosyal bilimlerde en önemli konseptlerden biri olan kültür; edebiyat, resim, müzik, felsefe gibi birçok alanda olduğu gibi televizyon programları ve karikatürlerde de kendini gösterir. Ağırlıklı olarak kültür bir toplum ya da grup üyelerinin arasındaki anlam üretimi ve değişimleri(aktarımları) ile ilgilidir. Her kültür herhangi bir konuda büyük anlam farklılıklarını barındırır. Bu tam olarak konseptler ve fikirlerde olduğu gibi duygular, bağlantılar ve hisler ile ilgilidir. Bu argümanı takip eden sorular; *ben kimim?* (kimlik), *ben ne hissediyorum?* (his) ve *ben hangi gruba aidim?* (üyelik) şeklindedir ve çoğu zaman diğer kişiler tarafından bilgi verilmeden de görülebilecek kadar açıktır (Hall, 1997, böl. 1). Anlamlar bize kimliğimiz ile ilgili iki şey hakkında bilgi verir; kimliğimiz ve üyeliğimiz (Hall, 1997, böl. 1; Tekinalp, 2005). Bütün bunlardan sonra oluşan anlamlar kültürümüzü tanımlayarak bize “biz ve onlar” arasındaki farkı gösterir.

İnsan olmanın doğasından kaynaklı olarak, insanlar kendilerini sosyal kimlikleri ile tanımlarlar. Sosyal kimliği tanımlayan iki yaklaşımdan söz edilebilir. Bunlardan birincisi olan sosyal kimlik teorisi, grup içi özellikler ve grup dışı özellikler olarak kategorilere ayrılmaktadır (Otten & Cohrs, 2010, s.594). İnsanların bir grup içindeki kimlikleri bireysel kimlikler kadar önemli olabilmektedir. Bazı durumlarda, insanlar ait oldukları gruplar için savaşabilir, öldürebilir veya ölebilirler. Bu teoride grup üyeleri, grup dışındaki herkesi homojen olarak görür. Buradan yola çıkarak, bu yaklaşım için iki grup vardır; kişinin ait olduğu asıl grup (grup içi) ve kişinin kendini dışarıdaki diğerlerinden ayıran dış grup (Reicher, Spears & Haslam, 2010, s. 11; Acharya & Buzan, 2007).

İkinci yaklaşım olan kendini kategorize etme teorisi ise sosyal dünyanın çok karmaşık olduğunu iddia ederek onu anlamak için basitleştirmek gerektiğini savunur. Bu yaklaşımda, dünyayı kategorilere ayırmak yanlış olmadığı gibi kullanışlıdır da. Bu yaklaşıma göre, sosyal kimlik ile sosyal gerçeklik arasında dairesel bir ilişki vardır. Sosyal gerçeklik kategorileri, kategoriler de kolektif hareketi şekillendirir. Devamında ise sosyal gerçeklik (yeniden) şekillenir (Reicher, Spears & Haslam, 2010, s. 11; Levine & Hogg, 2010).

Her millet diğer milletleri dış gruplar olarak görür. Bu yüzden konu göç olduğunda da, göçmenler “diğerleri” grubuna dahil edilerek yabancı olarak tanımlanabilirler. Her ülkede kendini daha çok milliyetçi ve daha az milliyetçi olarak

hisseden insanlar bulunur. Bireylere toplum, aile, okul gibi çevreler tarafından yüklenmiş olan kodlar bireyleri istem dışı etkilerler (Reicher, Spears & Haslam, 2010, s. 5; Berglund, t.y.; Ibrahim, 2005). Suriye'den yayılmakta olan göç dalgasına bağlı olarak, belirli bir zaman sonra Suriyeli mülteciler ve aynı zamanda iltica ettikleri ülkelerin insanlarında milliyetçiliğin yansımalarının olması yüksek bir ihtimaldir.

Farklı toplumlardaki insanlar farklı kimliklere sahip olur. İnsanlar ait olma ve grupla birlikte hareket etme eğiliminde olduğu için kimlik önemli bir kavram haline gelir. Sosyal kimlik teorisi ışığında, pozitif milli kimliğe duyulan bir ihtiyaç ve bu kimlikten olan bir destek vardır (Blank, 2003, s. 262). Milli kimliğin oluşma süreci birincil ve ikincil sosyalleşme dönemlerinin ilk zamanlarında başlar. Her koşulda milli kimliğin gelişimi milliyetçi ya da vatansever seçimlerinin gelişiminden önce başlar (Blank, 2003, s. 262). Burada kullanılan milliyetçilik kavramı daha genel anlamdadır, aslen milliyetçilik ve vatanseverlik bir milleti desteklemenin daha özel formlarıdır (Blank, 2003, s. 263). Ulusal kimlik anlayışı, Vestfalya (Westphalia) Anlaşması ile birlikte bireylerin kimliğinde önemli bir yere sahip olmuştur. 1648'de imzalanan Vestfalya Antlaşması ile ulus devlet uluslararası düzende yer edinmeye başlamıştır (Şener, 2014, s. 59; İçduygu, Erder & Gençkaya, 2014; Steger, 2013). Böylece siyasi otorite ile toprak ve sınır arasında bir bağımlılık ilişkisi kurulmaya başlanmıştır (Şener, 2014, s. 60). Ulusal kimlik anlayışı, milliyetçiliği de beraberinde getirmiştir. İki çeşit milliyetçilikten söz edilebilir; etnik milliyetçilik ile sivil milliyetçilik. En genel haliyle; sivil milliyetçilik, farklı ülke vatandaşlıkları anlamına gelir. Etnik milliyetçilik ise, farklı etnik kökenler olarak ayrılır. Bu noktada milliyetçilik vatanseverlik ile karıştırılmamalıdır. Vatanseverlik kısaca kişinin ülkesine olan bağlılığı ve bağlantısı/sözü/taahhüdü olarak tanımlanabilir. Milliyetçilik ise üstünlük hissini ortaya çıkarır. Yine de belirli koşullar altında (bile) milliyetçilik ve vatanseverlik birbiriyle bağlantılıdır (Otten & Cohrs, 2010, s. 594-595; Manz, 2004). Bu iki kavram çoğu zaman birbiri ile karıştırılsa da konu ile bağlantısı doğrultusunda burada milliyetçiliğe daha çok yer verilecektir. Yine de konuyu daha iyi anlayabilmek adına aradaki farklılıkları görmek önemlidir. Milliyetçi bir perspektiften bakmak, insanların dünyayı milletlere göre kategorilenmiş bir şekilde görmelerine neden olur. Kişiler bu kategorileri garanti olarak alır ve dünyayı bu üstün pencereden görürler (Reicher, Spears, & Haslam, 2010, s. 17).

Son zamanlarda milliyetçilik kavramı yerine vatanseverlik kavramının kullanılması popüler olmuş durumdadır. Birçok söylemde siyasi liderler tarafından ülkeleri hakkındaki duygularını belirtmek için vatansever kelimesi kullanılmaktadır (Blank, 2003, s. 262). Küreselleşme ile birlikte tehlikenin nereden geleceği kestirilemez olmuştur. Bu durumda da kendi grubunuz içerisinde bireylerin vatanlarını ne kadar çok sevdiğini dile getirmesi bir gereklilik halini alabilmektedir (Balta Parker, 2012, s.112). Söz konusu ülke Almanya olduğu zaman ise, diğer ülkelere kıyasla bir farklılık ortaya çıkmaktadır. 1989’da Doğu ve Batı Almanya’nın birleşmesi ile Almanya’da milli kimlik sosyal ve bilimsel söylemlerde yeniden önem kazanmıştır (Blank, 2003, s. 259). Örneğin AfD partisinden Frauke Petry “Almanya için AfD partisinden başka bir vatansever parti bulunmamaktadır” iddiasında bulunmuştur (Cincu, 2017, s. 25). Alman tarihiyle nasıl baş edileceği gibi normatif yönünün kısıtlı tartışılabilirliği olduğu kadar milli bilinç, milliyetçilik, vatanseverlik, teorideki eksiklikler ve doğanın tanımı ve milli kimliğin durumundaki tematik yoğunlaşma gibi kullanılan terimlerden dolayı bu belirsiz bir tartışmadır (Blank, 2003, s. 259).

Grup dışı kişiler ve azınlıklar millet üyesi olarak kabul edilmezler ve üye olmayan olarak kategorilendirilirler. Genellikle bu kişiler yabancılardır ve daha özelde bu azınlıklar belirli kategorilere yerleştirilmişlerdir (Blank & Schmidt, 2003, s. 294). Bu belirli kategoriler Yahudi insanlar, Müslüman insanlar olabileceği gibi mülteciler de olabilir. Milliyetçilik konsepti, milli üstünlük ve idealleştirmeyi ortaya çıkaran sosyal karşılaştırmaya vurgu yapar (Blank & Schmidt, 2003, s. 294). Bu tür sosyal karşılaştırmaların vatanseverlik içerip içermediği kesinliğe kavuşmamıştır (Blank & Schmidt, 2003, s. 294). İlk bakışta milliyetçilik ve vatanseverlik aynı şekilde görünebilirler. İki kavram da milli kimliği var sayarlar ancak farklı millet, devlet ve rejim konseptlerini desteklerler. Farklı sosyal hedefler ve destekleme davranışlarını tanımlarlar. Örneğin, milliyetçilik toplumun homojenliğini, kör itaati ve kendi ulusunun aşırı değerlendirilmesini idealize olmasını destekler. Farklı olarak vatanseverlik ise, toplumda heterojen yapılar ile devlet ve rejime eleştirel uzaklıkta bulunmayı destekler (Blank & Schmidt, 2003, s. 306-307). Milliyetçilik, dış grupların ve azınlıkların kötülenmesine liderlik ederken, vatanseverlik bu tür gruplara karşı toleransı güçlendirir (Blank & Schmidt, 2003, s. 306).

Milliyetçilik, ulusun idealleştirilmesi olarak tanımlanabilir. Milliyetçilik; milli üstünlük inancı ve kendi milleti için olumlu hüküm ile genelleştirmeyi de kapsar

(Blank, 2003, s. 262). Bir millet ayrıca milli tarihlerini inkarcı, yeniden yorumlayan ve tarihinin olumsuz değerlendirilmiş yönlerini tartışmayı reddetme özelliği ile bağlantılı olduğu gibi tarihsel olarak haklı bir sorumluluğu kabul etmeyi de reddedebilir (Blank, 2003, s. 262). Vatanseverlik, bahsi geçen duyuda bir milleti idealleştirmeyi reddettiğinden, milliyetçiliğe kıyasla yapıcı bir eleştirel mesafe daha olasıdır (Blank, 2003, s. 262). Bir millete bağlanmanın ve grup tarihini yeniden oluşturma tanınlanmasında öznel motivasyon karakteristiğinin kullanılması gibi belirsizliğe toleranslı görünümde de bulunur (Blank, 2003, s. 262). Milliyetçiliği anlamak, bir söylem olarak, milleti tanımlama projesinin tam kalbinde bulunan insanlar için konuşmaktır (Piwoni, 2015, s. 86). İnsanları birleştirmek için eşitlik ve zorunlu benzerliklerinin önerilme eğilimi bulunduğu çokça iddia edilmektedir (Piwoni, 2015, s. 86). Sıradan insanlar için, hem toplum içinde hem de insanın temsilcilerinin çoklu kamu alanlarda millet inşası sürecinde yer alarak sürece katılmış olmalarıyla inşa edilir (Piwoni, 2015, s. 86).

Milliyetçilik ve vatanseverlik bireyler ve toplum arasındaki ilişkiyi tanımlamak için kullanılan, milleti onaylayan bireysel davranışlar sayılan terimlerdir. Bu terimler ayrıca millet ile öznel pozitif bir kimliği ima ederler (Blank & Schmidt, 2003, s. 290). Milliyetçilik ve vatanseverlik Alman kimlik tartışmalarında uzun bir süredir baskın bir rol oynamaktadır (Blank & Schmidt, 2003, s.290), aynı şekilde bu yargının Türkiye için de geçerli olduğu söylenebilir. Almanya önceden de birçok soru işaretleriyle birlikte çok kültürlü bir ülke olma yolunda ilerlemekteyken, Suriye'deki olaylardan sonra farklı din ve kültürü ile bu duruma farklı ülkeden gelen birçok kişi eklenmiştir.

Çok kültürlülük kavramı son yılların sık kullanılan terimlerinden biri haline gelmiştir. Geçmişte, insanlar arasındaki benzerlikler toplum tasarımının merkezinde yer alırken; günümüzde farklılıkların kabul görmesiyle farklı kültürel ve etnik unsurların bir arada yaşadığı toplum tasarımı oluşarak çok kültürlülüğü meydana getirebilmektedir (Yakışır, 2009, s. 5; Çelik, 2008). Her ne kadar farklı özelliklere sahip toplulukların bir arada yaşamasının problemleri beraberinde getirdiği düşüncesi yaygın olsa da, bu toplulukların kültürleri arasındaki yakınlaşmalar, alış-verişler ve birbirlerini etkilemeleri de kaçınılmaz olabilmektedir (Yakışır, 2009, s. 6; Sirkeci, 2016). Var olan farklılıkları sorun olarak yorumlamak ise, bu farklılıkları sahip olunan kimlikler ve onlar çevresinde oluşturulan toplulukların yapı taşı olarak kabul etmeye direnildiğini göstermektedir (Yakışır, 2009, s. 6) ve toplumlarda bazı problemler ortaya çıkmasına neden

olabilmektedir. Bu doğrultuda ülkeler açısından problemsiz çok kültürlü bir topluma ulaşmak uzun bir zaman ve çeşitli koşullar altında bile başarısız olabilmektedir. Örneğin, 2010 yılı Dünya Kupası sırasında Almanya sahip olduğu çok kültürlü futbol takımı ile gurur duyarken, henüz maçlar bitmeden ırkçılık ve ayrımcılık kendini belli etmeye başlamıştır (Stehle & Weber, 2013, s. 116-118). Çoğu göçmen kökenli oyunculardan oluşan futbol takımı hakkındaki eleştiriler, bazı oyuncuların milli marşa eşlik etmemesinden başlayarak etnik kökenlerini hedef alarak devam etmiştir. Böylece medyada ve siyasilerin konuşmalarında yer bulmuş ve tartışmalara neden olmuştur. Bu olayla birlikte Almanya'nın göçmenlere uyguladığı entegrasyon politikasının başarısız olduğu yönünde birçok eleştiri yapılarak çok kültürlülüğün üzerine yeniden düşünülmesi gerektiği ortaya atılmıştır (Hess & Green, 2016, s. 324).

Bu çerçevede kimlik ve güvenlik, birbirleriyle bağlantılı ve birbirlerini destekleyen konulardır. Sübjektif ve objektif öğelerden meydana gelen güvenlik kavramı, bir yandan güvensizliği doğuran tehdit yanı sıra gerçek olgu ve olaylardan meydana gelirken bir yandan da algılara dayanmaktadır. Konstrüktivist yaklaşım, bu konuda özellikle klasik yaklaşımlardaki güç ve çıkar vurgusunu tamamen yok saymadan fikir ve kimliklerin nasıl oluşturulduğunu, nasıl değiştiğini ve devlet davranışlarını anlamadaki etkilerini incelemiştir (Kaya, 2014, s.100). Bu yaklaşımda güvenlik içerisindeki algıları belirleyen etkenlerin başında kimlik gelmektedir. Güç ve çıkar kavramlarının tanımı devletlerin kimlikleri ve ulusal çıkarlarına göre şekillenmektedir. Böylece devletler sahip oldukları değerlerden inşa edilen kimliklerine göre “tehdit” ve “öteki”yi belirleyebilirler (Sancak, 2013, s. 127; Doğanay & Çoban Keneş, 2015; McDonald, 2008). Bu doğrultuda, güvenlik bazı durumlarda bir hedef değil, ulusal kimlik oluşturma ya da olağanüstü tedbirler alma gibi farklı amaçlara ulaşmak için bir araç olarak kullanılabilmektedir (Baysal & Lüleci, 2015, s. 91).

2.3. Güvenlikleştirme

Güvenlik konusu hükümetler için önemli olduğu kadar o ülkenin vatandaşları ve vatandaşı olmayanlar için de önemlidir. Yakın geçmişe kadar güvenlik, Uluslararası İlişkiler açısından çok daha dar bir anlama sahipti. Dünya Savaşları sırasında güvenlik kavramı, iki realist perspektif üzerinden açıklanırdı. Bunlardan birincisi, barışın mümkün olmadığı ve güvenliği sağlamanın tek yolunun sosyal eşitlik yaratmak olduğu klasik realist görüştür. Klasik realist görüş, devlet güvenliğini ön plana alarak askeri

güce önem verir. İkinci olarak yapısal realizme göre ise güvenlik, devletlerin aktör olduğu bir sistemin sonucudur. Klasik realizmde amaç olan güvenlik kavramı bu görüşte farklı amaçlara ulaşmak için kullanılan bir araç haline gelir (Baysal & Lüleci, 2015, s. 91; Kaygusuz, 2014).

Özellikle Soğuk Savaş sonrası dönemde ortaya çıkan ve geleneksel ve post-yapısalcı görüşlerin arasında yer alan Kopenhag Okulu, güvenlik kavramının devlet temelli askeri güvenlikten daha geniş olmasını savunurken aynı zamanda kişilerin var oluşunu ve durumunu tehdit eden her şeyin de bir güvenlik problemi olarak değerlendirilmemesi gerektiğini vurgular (Baysal & Lüleci, 2015, s. 91-92; Buzan & Wæver, 2009). Güvenlik her zaman için tartışmaların devam ettiği bir konu olmuştur ve geçmişten günümüze vatandaşların güvenliği, insan hakları, doğa gibi alanları içeren bir alan olmuştur. Ancak güvenliğin anlam ve alanı özellikle Amerika Birleşik Devletleri'ndeki 11 Eylül saldırılarından sonra değişime uğramış ve terörizmle mücadele çerçevesi ile bölgesel ve uluslararası alanlardaki yerini almıştır (Themistocleous, 2013, s. 4; Boswell, 2007; Özcan, 2017; Stepputat, 2004; Tezcan, 2008).

Küreselleşen dünyada güvenlik aynı zamanda bir sektör haline gelmiş durumdadır. Güvenlik söylemi zaman içerisinde dönüşüme uğrayarak önceden sahip olduğu keskin ayrımları kaybetmiş ve dost ile düşmanın ayırt edilemez hale gelerek aramızda bulunduğu fikri yayılmıştır (Balta Paker, 2012, s.123). Böylece insanlar güvensiz hissedebilirler ve bu durumda bu tehlikelerden daha çok korunma ihtiyacı duyarlar (Balta Paker, 2012, s.124). Bu düşünce toplumda yayılmaya başladıktan sonra, acil olarak kamusal güvenliği artırmaya ya da tehlikeleri önleyecek çeşitli güvenlik araçlarının alınmasına neden olabilir (Bauman, 2016, s. 24). Bu tür önleyici tedbirler hukuk ötesi bir müdahale alanı sağlayarak hem devlet-vatandaş ilişkilerini hem de vatandaşların gündelik hayatını değiştirir. Ancak insanlar bu önlemlerle birlikte kendilerini daha da güvensiz hissetmeye başlayacaklardır (Balta Paker, 2012, s.126-128). Bunların yanı sıra başka bir çözüm ise, güvenlikten sorumlu olacak bir kişinin seçilerek güvenlik beklentisini karşılamasıdır. Seçilen bu kişinin güvenliği tekrar sağlamak için yapacağı şey ise korumayı sağlama amacı ile daha fazla kişiyi işe almak ve bu kişilere “gerekli durumlarda” daha özgür hareket etme imkanını vermek olacaktır (Bauman, 2016, s. 30). Buradaki “gerekli durumlarda” ifadesi ise sınırları belli olmayan bir anlam alanına sahiptir.

Uluslararası İlişkiler alanında güvenlikleştirmenin teorik bir yansıma olduğunu söylemek yanlış olmaz. Güvenlikleştirmenin analitik çerçevesi yukarıda genel hatları çizilen inşacı dünya görüşü temelinde oluşmuştur (Themistocleous, 2013, s. 2). Kopenhag Okulu, klasik realizmin güvenlik anlayışını temel alarak onun eleştirisiyle bir yaklaşım geliştirmiş ve yalnızca orduyu ya da devletleri güvenlik konusu olarak almayan, bunun yanında başka alanları da güvenlik konusu içinde ele alan bir görüş ortaya çıkarmıştır. Buzan ve Little (Albert & Buzan, 2011’de belirtildiği üzere, s. 418; Watson, 2011) yaklaşımlarında askeri, siyasi, ekonomik, toplumsal ve çevresel olmak üzere beş farklı alan tanımlamışlardır. 1980’lerin sonlarına doğru Kopenhag Okulu ile ayrıca güvenlikleştirme teorisini de oluşturmuşlardır (Balzacq, Leonard, & Ruzicka, 2016, s. 496). Güvenlik söylemi değerli bir referans nesnesi göstererek bu nesneye karşı bir tehlikeden bahseder, böylece bu tehdidi önlemek için var olan siyasi kararları değiştirmek ve yenilerini yapmak kolaylaşır (Stritzel, 2007, s. 360; Buzan & Wæver, 1997; Miş, 2011). Bu yeni siyasi karar alma hakkı, aktörleri çok güçlü bir pozisyona koyar. Bu hak ile devletlerin temsilcileri konu ile ilgili alanlarda “yapmaları gereken” her şeyi yapabilirler.

Zaman içerisinde farklı ekoller ortaya çıkarak güvenlikleştirme konusunda birbirlerinden ayrırmakta ve hala süren akademik tartışmalara sebep olmaktadır. Bu ekollerden biri olan Paris Okuluna göre güvenlikleştirme, Kopenhag Okulunda olduğu gibi “istisna politikaları” değil de “huzursuzluk politikalarıdır”. Paris Okulu, demokrasilerde güvenlikleştirmenin olumsuzluğunu fark etmenin mümkün olacağını savunan bir yaklaşıma sahiptir. Ayrıcalıklı bilgi ile yetkilendirilmiş otorite, kendi kurumsal çıkarlarını sağlama amacıyla tehditleri tanımlamak için ifade eder, var olan korkuları abartır ya da provoke eder (Roe, 2012, s. 252). Güvenlikleştirme konusuna bir başka bakış açısı getirenlerden biri de Balzacq olmuştur. Balzacq (2015) güvenlikleştirmeyi, olayları açıklamak için uygun tip olarak görür. Bu ideal tip, mantıksal bir bütün oluşturan temel nitel özellikler dizisidir. Bu ideal tip inşası dilsel, felsefi ve sosyolojik gibi çok çeşitli güvenlikleştirme teorilerini ortaya çıkarır (s. 103). Bu da güvenlikleştirmenin farklı alanlarda da yapılabileceğini göstermektedir. Ancak bu tezde güvenlikleştirmeyi savunan diğer görüşlere daha fazla yer verilmeden Kopenhag Okulu ile devam edilecektir.

Kopenhag Okulu “güvenlikleştirme” çerçevesini açıklarken kolaylaştırıcı koşullardan bahseder. Daha kapsamlı bir teori oluşturma için iki temel konsepti vardır.

İlk olarak, seçilen konunun üzerinde güvenlikleştirmeyi kolaylaştıran konseptin üç bileşeninden bahsedilebilir; söylem (konuşma eylemi), güvenlikleştiren aktör ve izleyiciler. İkinci olarak ise, başarının güvenlikleştirme üzerindeki etkisidir. Yukarıdaki konsepti oluşturan üçlü genel olarak, öncelikle güvenlikleştirmeyi yapan aktörün (genellikle konuşma eylemi ile) güvenlikleştirme hareketini gerçekleştirmesi, sonrasında ise izleyicilerin (ya da halkın) bu gelişmeyi kabul ya da reddetmesi şeklinde gerçekleşir (Stritzel, 2007, s. 363; Aktaş, 2011; Balzacq, 2005; Wæver, 2015). Burada Jacques Derrida'nın (Akgül-Açıkmeşe, 2011'de belirtildiği üzere, s. 60) söylemiş olduğu "metnin dışında bir şey yoktur" cümlesine atıfta bulunarak yazılanın kendi anlamını üretmesini hatırlamak faydalı olacaktır. Derrida'nın görüşü de kendi başına kullanımı bir hareket oluşturan konuşma eylemi teorisini desteklemektedir. Kelimelerin söylenmesi ile, bir şeyler yapılmış olur (Stritzel, 2007, s. 363; Gad & Petersen, 2011; Selvin, 2016). Bu noktada Kopenhag Okulu savunucuları olan Buzan ve Wæver, konuşma hareketini yalnızca iç yardımcı faktör olarak görmek yerine konuşma eyleminin dil özelliklerinde güç yapısı olarak görmeleri ile post yapısalcılardan ayrılırlar (Stritzel, 2007, s. 364). Aynı doğrultuda olan başka bir görüş ise; Stuart Hall'un (1997, böl. 1) sunuşun varlığından söz ettiği üç yaklaşımında bulunmaktadır. Bu yaklaşımlardan ilki olan yansıtıcı yaklaşıma konu dışı olmasından dolayı yer verilmeyecektir. İkinci yaklaşım olan kasıtlı yaklaşımda, konuşmacı ya da yazar, dil aracılığıyla dünyaya eşsiz anlamını empoze eden kişidir. Ayrıca, kelimeler burada bu kişinin istediği anlamı iletirler. Üçüncü olarak inşacı yaklaşım, dilin kamusal ve sosyal karakterini tanır. Şeyler anlam içermez ancak anlam, konsept ve işaretler olan temsil sistemleri kullanılarak inşa edilir (Hall, 1997, böl. 1).

Bu aşamada şu soru sorulabilir: Dil anlamları gerçekten inşa edebilir mi? Dil, temsil sistemi olarak işler. Dili kullanarak insanlar ses, görsel ya da müzik notası fark etmeksizin işaret ve sembolleri kullanmış olurlar. Dil ayrıca kültürel düşünceleri, fikirleri ve duyguları temsil eden bir medya aracıdır (Hall, 1997, böl. 1). Güvenlikleştirme bir anlamda olağanüstü hal gibi görülebilir. Olağanüstü hallerin meşrulaştırılması ise düşmana ve ona duyulan korkuya yönelik yüksek otoritelerce yapılan korku inşasıdır (Balta Paker, 2012, s.109).

Wæver ve Buzan tarafından tanımlandığı üzere, güvenlikleştirme, bir şeyi önlemek ya da referans verilen değerli bir nesneyi var olan bir tehditten korumak ve durumu acil olarak adlandırarak bu tehditle baş edebilmek için olağanüstü önlemler

alma amacıyla siyasi ya da otorite sahibi bir topluluk içerisinde yapılan başarılı bir konuşma eylemidir (Stritzel, 2007, s. 358; Ünsal, 2007). Daha önce de belirtilmiş olduğu üzere, güvenlikleştirme süreci bir mesele ve varoluşsal tehdidin bir retorikini kullanan bir aktör veya yetkili gerektirir. Bunun sonucunda ise, normal yasalar olağanüstü yasalara dönüşür (Balzacq, Leonard, & Ruzicka, 2016, s. 495; Ünsal, 2007).

Bir konuyu güvenlikleştirmek, güvenlikleştirmeyi yapan aktörün izleyicilerin (halkın) onayını almasını sağlar ve gerekli karar adımlarının alınması için sorumlulukların üstlenilmesini kabul etmelerini sağlar. Her güvenlikleştirme hareketi, konuşma eylemi ya da medya gibi bazı yardımcı araçların kullanılarak kamuoyuna ulaşılması ile gerçekleştirilir. Bir kişi güvenlik söylemini benimsediği zaman, medya destekleyici ve tamamlayıcı bir rol üstlenir (Watson, 2007, s. 97; Balzacq, 2008; Uhlig, 2015). Hükümetler arası örgütler de bazı durumlarda kamuoyunu değiştirme veya şekillendirme aşamasında varlığını gösterebilir (Brauch, 2008, s. 26).

Başarılı bir güvenlikleştirme süreci, güvenlik stratejisinin risk yönetimi ve teknolojik olarak güvenlikleştirme üzerinde önleme ve gözetleme sürecini pekiştirmesiyle gerçekleşir (Huysmans, 2011, s. 375). Siyasette güvenlikleştirmenin ilk adımı diğer güvenlikleştirme adımlarında olduğu gibi konuşma hareketidir (söylem). Bu söylem, güvenlikleştirme sürecinde ve belirli seçimler güvenlikleştirilirken alınan kararlara dikkat çekerek eleştirel bir analiz yapar (Huysmans, 2011, s. 377). Siyasi kararlarda teknokratik söylem ve pratik ile cevap verilebilirlik; güvenlik hareketi ve hesap verebilirlik, meşruiyet ve kamusal yargının soruları ile bağlanmıştır (Huysmans, 2011, s. 378).

Güvenlikleştirme savunucularından bazılarına göre güvenlikleştirme süreci, güvenlikleştirilen konunun yeniden depolitize edilmesi ile son bulur. Güvenlikleştirme hareketlerini gizlemek ideolojik değildir ancak kolayca güvenlikleştirmenin konuşma eyleminin önemini gizlemeyi hedefler. Bu süreç, siyasi analizi doğallaştırma riskini çalıştırır. Burada gözetim ve risk yönetiminin siyasi analizi, güvenliğin depolitize edilmesi için anahtar siyasi çıkar olmaktadır (Huysmans, 2011, s. 378). Silme hareketleri, güvenlikleştirmenin siyasi kritiğinin konularını silerek düzeltmek gibidir. Bu da güvenlik çalışmalarında güvenliğin açık açık yeniden başlatılan konuşma hareketi konsepti olduğunu göstermektedir. Eğer yapılan hareket güvenlik hareketi gibi fark edilebilir olsaydı, daha önce de belirtildiği gibi normal şekilde oluşturulan konuşma hareketinin bağlantısını yeniden kurmak zor olurdu (Huysmans, 2011, s. 372).

Güvenlikleştirme sürecini oluşturan üç bileşenden bahsedilebilir; aciliyet, olağanüstü kararları yasal hale getirecek ve güvenlikleştirmeyi gerçekleştirecek olan aktör ve var olan güvenliği değiştirmek için potansiyel bir tehdit (Floyd, 2011, s. 42). Bir olay meydana geldiğinde olağanüstü ölçüler haklı bulunabilir ve karar olarak alınabilirler. Bu durum var olan sıradan kuralları kırmayı gerektirir. Güvenlik kelimesinin kullanılması ile insanların güvenliğini tehdit eden durumlar için olağanüstü çözümler izlenir ve bu durumdan kurtulmaya çalışmak amacıyla güvenlikleştirme süreci başlatılmış olur. Güvenlikleştirmeyi gerçekleştiren aktörler elitler, askeri görevliler, hatta din liderleri bile olabilir. Her şeyden önce, bir lider toplumsal açıdan ön plana çıkan, topluluğun gözünde saygın bir kişi olmalıdır ve hesap verebilirlik, güvenilirlik özellikleri ile öne çıkmalıdır (Watson, 2007, s. 97). Siyasiler tarafından izlenen stratejiler birçok durumda belirleyici rol oynayabilmektedir. Göç gibi bir durumun meydana gelmesi ile bu stratejiler köprüler yerine duvarlar örebilir ve direkt kurulabilecek iletişim yerine dolaylı yollar izlenmesine neden olabilir. Bunların sonucu olarak da karşılıklı güvensizlik, yabancılaşma ve şiddet gibi durumlar oluşabilir (Bauman, 2016, s. 2; Jackle & König, 2016).

Güvenlikleştirme teorisi her sektör veya sosyal yaşam alanında ortaya çıkabilir; çünkü güvenlikleştirme, nesnel özellikler yerine, onu gerçekleştiren aktör ile izleyicileri arasındaki etkileşime dayalıdır (Balzacq, Leonard, & Ruzicka, 2015, s. 496). Bu da bize güvenlikleştirmeyi akla gelebilecek herhangi bir sosyal alan ya da konuda bulabileceğimizi gösterir (Vuori, 2008 s. 73; Wæver, 1998). Bu alanlardan birini de göçün güvenlikleştirilmesi oluşturmaktadır.

Göç bir kez güvenlikleştirildiği zaman, liderler olağanüstü karar verme yetkisini ellerinde tutarlar ve bazı durumlarda bu uygulamalar şiddet kullanımını içerebilir. Olağanüstü kararların göç konusu üzerinde uygulanması daha fazla oluşabilecek göç dalgalarını önlemeyi veya hali hazırda ulaşan grupların sosyal marjinalleşmesini önlemeyi amaçlayabilir (Watson, 2007, s.98).

Bu aşamada, göç temel olarak başlıca iki teorik yaklaşımda yer alır; klasik ya da geleneksel düşünce okulu ve eleştirel teoriler. Klasik yaklaşımlar göç konusunu, materyalist ontolojiyi temel alarak olayların çeşitli nesnel yönlerini analiz ederek açıklarken; eleştirel yaklaşımlar klasik yaklaşımın bu materyalist açıklamalarını sorgularlar. İnşacılık ya da Kopenhag Okulu gibi eleştirel yaklaşımlar göç meselelerini,

çeşitli aktörlerin kendi çıkarları ve amaçları doğrultusunda servis ederek güvenlikleştirdikleri bir konu olarak açıklarlar (Themistocleous, 2013, s. 2).

Burada üzerinde durulması gereken bir nokta, birçok perspektife göre göçün güvenlikleştirildiğinin belirtilmesidir. Buzan ve Wæver'ın da belirttiği üzere, göç başlıca etnik ve dinsel uyumu değiştirme potansiyeline sahiptir (Watson, 2007, s. 98). Aynı şekilde Huysmans (2000) göçün devletlerdeki ulusal kimliğe bir tehdit olabileceğini iddia etmektedir. Ayrıca bireylerin uluslararası sınırları aşmalarıyla birlikte ekonomik istikrar, fiziksel bütünlük veya doğrudan göç alan ülkelerin vatandaşlarına yönelik bir tehdit oluşturabilirler (Watson, 2007, s. 99; Bodur Ün & Paydak, 2017). Sınırları aşan kişilerin suçlu, terörist olma veya bulaşıcı hastalık taşıma potansiyelleri bulunur, bu yüzden de göç alan ülke tarafından bu durumun güvenlikleştirilmesi gerektiği düşüncesiyle güvenlikleştirme sürecine yönelik adım atılabilir. Bu durum daha çok göç alan ve göç veren ülkelerin arasındaki kültürel ve dini tutarsızlıktan-farklılıklardan kaynaklanır.

Güvenlik konusunda farklı güvenlik çeşitlerine rastlamak mümkündür. Kimi zaman bu farklı çeşitler o kadar iç içe geçmiş durumdadır ki güvenlik ikilemlerine neden olabilir. Bu yüzden güvenlik konusu araştırılırken, güvenlik çeşidinin savunduğu öznenin ne olduğuna bakmak, güvenlik ile güvensizlik dinamiklerini anlamak önemlidir (Wæver, 2008, s. 152). Göç, kimlik ile bağlantılı olarak genellikle toplumsal güvenliğe bir tehdit olarak görülür. Kimlik açısından oluşabilecek güvenlik konuları “kültürün, topluluğun, ulusun ve (bazı sınırlamalarla) ayrıca toplumsal cinsiyet ve dinin varlığını devam ettirmesine ilişkin korkular, bir kişinin kendi kimliğine zarar verdiği düşünülen göç veya rakip kimliklerle ilgili korkular” şeklinde özetlenebilir (Wæver, 2008, s. 152; Akgül, Kaptı & Demir, 2015; Tüysüzoğlu, 2015).

Ulusal güvenlik konusunu ayrıştırıcı kılan iki önemli unsur “etnik ve ulusal şovenizm” ile “doğuştancılıktır”. Grup dışı ve grup içindeki bireyler için sınırlar çizen etnik ve ulusal şovenizm, genellikle belirli bir gruba yönelik tehditler olduğu mitini yayarak düşmanlık yarattığı komplosunu tekrarlar ve ulusal geçmişin özellikle bir bölümünü yüceltir. Doğuştancılık ise yabancı düşmanlığı ile milliyetçiliği içerisinde barındıran bir ideolojidir. Ulus adı ile tanımlanan homojen grupların devlet üzerinde hakkı olduğunu ve yerli olmayan kişi ve düşüncelerin homojen ulus devlete tehdit oluşturacağını varsayar. Bu görüşe göre vatandaşlık kavramı ve vatandaşlık edinimi haklar ve sorumluluklar açısından merkezi bir rol oynamaktadır. Radikal sağ partiler

için de vatandaşlık hakkının verilmesi en hassas konulardan birisidir. Özellikle göç konusunda ulus adlı temel ve homojen birimin içerisine sızan göçmenler bu düşünce ile sorgulanır (Mandacı & Özerim, 2013, s. 112; Jäckle & König, 2017).

Ulusal güvenlik sıkça kullanılan bir kavram olmasına karşın, içerisinde barındırdığı “ulus” çok fazla incelenmemiş ve “devlete” temel alınarak siyasi ve askeri aktörler odak noktası olmuştur. Durum ulus tarafından incelenecek olursa, toplumsal güvenlikten bahsetmek mümkündür. Burada ise karşımıza bir topluluğun kimliğine yönelik algılanan bir tehdide karşı savunulması çıkmaktadır (Wæver, 2008, s.153).

Kimlik sürekli değişmektedir ve süreçseldir. Toplumsal güvenlik kavramı kimliklere sabit ve bir şey olarak yaklaşır. Aktörlerin kimlikleri savunması ise toplumsal güvenlik politikalarının izlenmesi ve uygulanmasının tehlikeli bir sonucudur. Bireyler çoklu kimliklere sahiptirler ancak güvenlikleştirme durumunda tümü kapsayan kimlik inşası gerçekleşmektedir. “*Ben kimim?*” sorusunun yanıtı çok çeşitli olarak yanıtlanabilirken, ulusal kimlik çoğunlukla bu yanıtların başında gelir. Bunun sebebi 200 yıldır siyasi üstyapıların siyasi otoritenin kaynağı olan ulusal kimliğin üzerine kurulacağını varsayılmasıdır ve bu durum diğer kimlikler için geçerli değildir. Ulusal kimlik aynı zamanda “*kültürü*” de içinde barındırır. Bu sebeplerden ötürü ulusal kimlik kolaylıkla güvenlikleştirilebilir ve tehdit durumlarında diğer tüm kimlikleri içine alabilecek durumda olduğu varsayılır (Wæver, 2008, s. 156; Behr, 2006).

Güvenlik çalışmaları içerisinde toplumsal güvenliğin yükselişi Soğuk Savaş sonrası dönemde kimliğe, kültüre ve inşacı kurama yöneliş ile artan etnik çalışmalar ile başlamıştır (Wæver, 2008, s. 154). Güvenlik çalışmaları içine yerleştirilmeye çalışılan toplumsal güvenlik kavramı ilk kez Kopenhag Okulu tarafından analiz edilmeye başlanmıştır (Wæver, 2008, s. 155; Bilgin, 2011; Gök, 2016).

Toplumsal güvenliğin gündemi farklı dönemlerde farklı aktörler tarafından belirlenmektedir. Toplumsal güvenlik bir topluluğun kimliğine yönelik algılanan bir tehdide karşı savunulmasıdır. (Wæver, 2008, s. 153). Toplumsal güvenliğe tehdit olarak görülen konuların başında ise göç gelmektedir. Bunun sebebi ise, göç alan grubun göç eden grup tarafından istila edileceği ve göç alan toplumun özelliklerini kaybedeceği düşüncesidir. Böylece buradaki tehdit tam olarak göçmenler olarak görülebilmektedir. Toplumdaki nüfus yapısı değişiklikleri ile göç alan toplumun kimliği farklılaşacaktır (Wæver, 2008, s. 159; Cengiz, 2015). Göçmenlerin, toplumların kendilerine has

özelliklerini kaybetmesine neden olacağı inancıyla oluşan güvenliğin boyutunda, göçmenler ev sahibi ülkenin kültürel yapısına bir tehdit olarak görülür. Bu yüzden toplumun homojen yapısının bozularak kültürel değerlerin asilime olacağı düşüncesi vardır. Bu düşünce, ulusal kültürleri koruma altına almaya çalışmanın yanı sıra ayrıca, Avrupa toplumlarında Avrupa'nın kültür birikimini yabancı istilası ya da küreselleşmeden koruma iddiası ile kendine yer bulur (Mandacı & Özerim, 2013, s. 119; Demir, 2015).

Güvenliğin kültürel boyutu, yalnızca göçü azaltma ya da durdurmaya çalışmakla kalmayarak önceden göç etmiş kişilerin entegrasyonuna yönelik politikaları şekillendirmeye yönelik de olabilir. Dinsel farklılıklar, güvenliğin kültürel boyutu için önemli konular arasında yer almaktadır. Özellikle İslam karşıtlığı, göç karşıtlığının ve doğuştancılığın önemli bir tamamlayıcısı olabilmektedir. Avrupa açısından bakılacak olursa Müslümanlar bu konuda en çok tehdit olarak görülen grup halini almaktadır. Bu durumda radikal sağ partilere oy verenler için de harekete geçirici bir olgu halini alan bu konu, ulus devletin geleneksel otoritesini kaybetmesine karşılık kimliğin yeni formlarını inşa ederek kendini korumaya çalışmakta ve vatandaş tanımına ait olmayanlar için net çizgiler çizerek kimlik politikaları ile göçmenleri vatandaş tanımının dışında bırakabilmektedir. Böylece bir kültürel güvenlik konusu ulusal güvenlik konusuna taşınmaktadır (Mandacı & Özerim, 2013, s. 120; Amir-Moazami, 2019; Betz, 2013; Motzkin & Fischer, 2008; Perovic, 2016).

Mandacı ve Özerim'e (2013) göre ekonomik güvenlik teması genel olarak:

...istihdam piyasasına tehdit oluşturma, refah devleti ve sosyal güvenlik yapısına tehdit yaratma, yasadışı göçmenlerin çalışması, doğrudan değil dolaylı vergilendirme, sosyal damping, sosyal güvenliğe katkıda bulunmama, aileleriyle birlikte sağlık masrafları yaratma, göçmen çocuklarının eğitim masrafları, hükümetin mültecilere yaptığı harcamalar, yerlilerin istihdam piyasasında öncelikle tercih edilmesi, göçmenlere giden yardımların yaşlı, hasta ve işsizlere yönlendirilmesi ve aile birleşmelerine ilişkin tezler etrafında şekillenmektedir (s. 116).

Güvenliğin bir başka boyutu olarak ele alınabilecek iç güvenlik kavramı, göçmenlerin ülke sınırları içerisinde yaşayan "asıl vatandaşların" günlük yaşantılarındaki güvenliklerine tehdit oluşturduklarına dair söylemi dile getirmektedir.

Bu kavramla birlikte göç güvenlikleştirilirken, aynı zamanda göçmenler de suç öznesi haline getirilmektedir. İç güvenlik konusu göçün durdurulması, vize ve giriş koşullarının sıkılaştırılması, kimlik kontrolleri ve takibin artırılması gibi önlemlerin sıkılaştırılmasına gerekçe olarak kullanılabilir (Mandacı & Özerim, 2013, s. 123; Lazaridis & Skleparis, 2015).

Avrupa açısından göçün güvenlikleştirilmesi sürecinin en önemli aktörlerinden biri radikal siyasi partiler olmaktadır. Günümüzde anlamı değişen ve genişleyen yeni güvenlik anlayışı ile bireylerin güvenliğine odaklanan, göçmen işgücünün bireyin istihdamına, ekonomik alanına ve sosyal yaşamına tehdit oluşturduğu savı ön planda tutularak göç karşıtı söylemlerde referans/alt referans nesnelerini öne çıkartarak kullanılmaktadır (Mandacı & Özerim, 2013, s. 125; Mudde, 2011). Ülkelerin liderleri göçü güvenlikleştirdiği zaman, göç ve sınır kontrolü için bulunan normal yasaları iki adımda serbest bırakmış olurlar; göçmenlere uygulanacak muamelenin mevcut mevzuatının ihlali ve olağanüstü önlemlere yetki veren yeni mevzuatın yürürlüğe girmesi (Watson, 2007, s. 98).

Göçün güvenlikleştirilmesi uluslararası, bölgesel ya da yerel düzeyde analiz edilebilir. Ancak küresel boyutta göçün güvenlikleştirilmesi meydana gelirse, bunun boyutu farklı uluslararası aktörlerin altında farklı kurumsal yönetmelikler ve politik koşullardan dolayı sınırlı olacaktır. Göç bir güvenlik tehdidi olarak görüldüğünde, her aktörün kendi stratejik öncelikleri de farklı olacaktır. Örneğin, Avrupa Birliği ortak kurumsal yapıya sahip olduğundan bölgesel aktör olarak ele alınabilir. Buradan yola çıkarak göç konusunda güvenlikleştirme sürecinin bölgesel boyutta sınırlı olacağını kanıtlayabilecek üç neden gösterilebilir. İlk olarak, farklı politik ve ekonomik çıkarlara sahip aktörler bu çıkarlar konusunda anlaşmazlık yaşarlar. İkinci olarak, farklılık arasındaki boşluk her devletteki göç derecelerini pekiştirir. Son olarak ise, halk içindeki heterojenlikler ülkeler arasında da büyük fark oluşturur (Themistocleous, 2013, s. 5). Günümüzde gerçekleşen göç hareketi ile karşılaştırıldığında da Avrupa Birliği içinde bu üç nedenin varlığına rastlanması mümkündür. Avrupa Birliği üyesi ülkelerin Suriyeli mülteciler konusunda farklı yaklaşımlara ve farklı mülteci sayılarına sahip olması da bu yargıyı doğrular niteliktedir.

Güvenlikleştirme teorisinin merkezinde güvenlikleştiren aktör, tehdit olarak belirtilen referans öznesi, tehdit altında olduğu belirtilen referans nesnesi, izleyiciler (genellikle halk), bağlam ve ayırıcı politikaların belirlenmesi bulunur (Balzacq,

Leonard, & Ruzicka, 2015, s. 495). Watson'ın belirttiği üzere güvenlikleştirme sürecinde en önemli roller siyasi elitler, medya ve askeri/güvenlik yöneticilerine aittir (Watson, 2007, s. 97; Walker Rettberg & Gajjala, 2016). Başka bir deyişle, göçün güvenlikleştirilmesi bir siyasi parti gibi bir aktörün ya da siyasi partiden, medyadan ve dini bir örgütten oluşan bir grup aktör gibi kişilerce ortaya atılır. Göçün güvenlikleştirilmesi için aktörler tarafından en çok kullanılan argümanlar; ekonomi, sosyal dayanışma ve politik istikrar üzerinedir (Themistocleous, 2013, s. 5).

Kopenhag Okuluna göre güvenlikleştirmenin gerekli bir ögesi olan “dinleyiciler” olarak tanımlanan kişilerin yaşadığı koşullar da göçün güvenlik konusu haline gelmesinde etkili olabilmektedir. Bu kişilerin daha önce yaşadığı olaylar onların ikna edilmesinde etkili olabilmektedir (Mandacı & Özerim, 2013, s. 108). Yaşanan terör saldırıları, finansal krizler gibi olaylar toplumların göç eden kimselere bakışını (Holmes & Castaneda, 2016, s. 13) ve güvenlikleştirme sürecinde ikna koşullarını da etkileyebilmektedir.

Güvenlikleştirme politikası uygulandığında, bu durum izleyicilere(halka) yardımcı olur. Bu politika, insanların -bilinçli ya da bilinçsiz olarak- ahlaki görev baskısı ve kaderin sorumluluğundan kurtuldukları için rahatlamış hissetmelerini sağlar. Bu his ayrıca insanların rahatlamış hissetmelerini ve sertçe konuşan politikacılarla minnettarlık duymalarını sağlar (Bauman, 2016, s. 35). Politikacılar ve halk arasındaki bu ilişkinin kurulmasındaki en önemli görev ise medyanın üzerindedir.

Buradan sonraki bölümlerde, güvenlikleştirme sürecinin önemli bir parçasını oluşturan siyasi partiler ile devam edilecektir.

2.4. Siyasi Partiler

Siyasi partiler, bir program çerçevesinde siyasal kararları etkilemek ve bu amaçla siyasal iktidarı ele geçirmek üzere örgütlenmiş olan kuruluşlardır. Yapısal farklılıkları, toplumsal tabanları ve ideolojilerinin farklılığını yansıtır (Kışlalı, 1987, s. 261). Siyasal partiler, çağdaş siyasal rejimlerin işlemede büyük öneme sahiptirler (Kışlalı, 1987, s. 261).

Siyasi partiler, temelleri çok eskiye dayanan, devlet ile yurttaşlar arasındaki bağlantıyı sağlayarak demokrasilerde temsil işlevi gören en önemli kurumlardan biridir. Siyasal partilerin amacı; siyasal gücü elde etmek, denetlemek ya da yönlendirmektir

(Okudan Dernek, 2014, s. 72). Değişen toplumsal yapılar ile siyasi partilerin gücü ve halk üzerindeki etkisi azalsa da yine de siyasi partiler hala demokratik sistemler için vazgeçilmez bir unsurdur (Okudan Dernek, 2014, s. 72). Neoliberal görüşlerin de etkisiyle yenilenen vatandaşlık kavramı için, günümüzde ulusal, etnik, dinsel ve kültürel kimliğe ilişkin konular demokrasi ve demokratikleşme bağlamında ön plana çıkmıştır. Böylece vatandaşlık ve demokrasi kavramları yerel kimliklerin tanınması ve kültürel çeşitliliğin kabulü gibi konuları içine alarak çok kültürlü vatandaşlık ya da anayasal vatandaşlık gibi kavramlarla yeniden tanımlanmaktadır (Okudan Dernek, 2014, s. 76). Burada sınıfsal kimlik önemini kaybederek yerini kimlik siyasetine bırakmaktadır. Sınıfsal kimliğin önemini kaybetmesinde günümüz toplumlarındaki sınıf yapısının değişmesi ve eski sınıf yapısının yerini yeni orta sınıfın alması etkilidir. Bunların yanında postmodernizmdeki anti-özcü yaklaşımın etkisiyle siyaset artık sınıflar üzerine kurulamamakta ve yerini kimlik ve farklılık politikalarının aldığı yeni toplumsal hareketler etrafında şekillenmektedir (Okudan Dernek, 2014, s. 77).

Her insan nereye ait olduğunu belirten bir kimliğe sahiptir. İnsanlar sahip oldukları kimlikleri yer aldıkları gruplar içerisinde şekillendirirler. İnsanın doğduğu andan itibaren başlayan bu süreç, aile, arkadaş, okul ve iş ortamı gibi sosyal çevrelerde gelişerek şekillenir. Bütün bu süreçte bireyler farklı gruplara dahil olma eğilimindedir. Bu gruplardan biri olan siyasi partiler ve onları destekleme ise çeşitli faktörlerden etkilenir. Bu faktörlerden bazıları; aileden gelen siyasi görüşü sürdürme eğilimi, ait olma isteği, vb. olabileceği gibi özellikle son zamanlarda yükselişe geçen popülizmin etkisi ile milliyetçilik ya da ırkçılık gibi kavramları savunan partileri ya da ekonomi politikaları anlamında kendilerine yakın görüşte olduğunu düşündükleri partileri destekleme eğilimi de olabilir. Siyasal partileri destekleme eğilimi, siyasal rejimlerin işleyişi ile ilgili o ülkede yaşanmış olaylardan da etkilenebilir. Örneğin, Fransa’da Üçüncü ve Dördüncü Cumhuriyetlerin kötü işlemesi ve siyasal yaşamdaki istikrarsızlıklar otoriter, milliyetçi ve aynı zamanda kadercı ve boyun eğici eğilimleri arttırmıştır (Kışlalı, 1987, s. 140, Uygur, 2010). Bu anlamda farklı ülkelerde, ülke dinamiğine göre şekillenebilecek farklı siyasal tutumlar olması da olağandır. Türkiye’nin geçmişinde 12 Eylül sonrası daha otoriter eğilimler ve siyasal duyarsızlık görülürken (Kışlalı, 1987, s. 140), Almanya için de Hitler dönemi sonrası ayrımcılıktan korkulması örnek gösterilebilir (Thränhardt, 1995, s. 325, 339). Yaşanan bazı savaşlar da toplumlar üzerinde “geleneksel düşman”

gibi kanıların doğmasına neden olabilmekte, bu kanılar kuşaktan kuşağa aktarılabilmektedir.

Bir kültürün üyeleri anlam üretimi için dili kullanırlar. Bu tür bir üretim temsiline bir sürecini oluşturur. Bu cümlelerin taşıdığı anlam günümüz dünyasındaki birçok olaya da ışık tutmaktadır. “Üretilen anlamlar” bir kültür ya da zaman diliminden diğerine değişiklik gösterebilir (Hall, 1997, böl. 1). Vatandaşlar kendi yaşamları ve ülkeleri doğrultusunda kendi bakış açılarına sahiptir ancak bu bireyler genel olarak dünyanın geriye kalan kısmını medyanın perspektifinden algırlar. Bu noktada kendilerine sunulan ile asıl gerçeklik arasındaki fark kadar medyanın arkasındaki güçlere ışık tutmak da önemlidir. Burada da incelenen medyanın ülkesi, yönetim şekli ve siyasi partilere olan bağlılığı büyük öneme sahiptir.

Daha önce de belirtildiği gibi son yıllarda sağ partiler Avrupa’da yükselişe geçmiş durumdadır. Avrupa’daki bu sağ parti yükselişinin geri planına bakmak konuyu daha iyi kavrayabilmek adına faydalı olacaktır. Avrupa Birliği 2000’lerden bu yana çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. 2008 ekonomik krizi, son zamanlardaki terör saldırıları gibi nedenler, mülteci krizinde sosyal, ekonomik ve psikolojik bir etki oluşmasına neden olmaktadır (Cincu, 2017, s. 22). Bu karışıklık ortamında, koyu-sağ partiler bazı vatandaşları yüksek oranda etkileyebilmektedir. Örneğin, 2016 Avusturya seçimlerinde koyu-sağ Freedom Parti lideri Norbert Hofer %49 oy ile seçimi kazanmıştır. 2017 Hollanda seçimlerinde Freedom Partisinden Geert Wilders büyük bir başarı sağlamıştır(Cincu, 2017, s. 22; Schelter & Kunegis, 2017). Yine 2017 Fransa seçimlerinde Fransa geleceği için iki sağ parti arasından seçim yapmak zorunda kalmıştır (Cincu, 2017, s. 23; Schelter & Kunegis, 2017).

Genel olarak, radikal sağ partiler ulusal güvenlik konularına değinirken ulus ve sınırlarla ilişki kurarak savaş terimlerine de sıkça referansta bulunurlar. Bunu yaparken de söylemlerinde sıkça “istila, saldırı, akın” gibi ifadelerle yer verirler (Mandacı & Özerim, 2013, s. 113).

Göç karşıtı söylemlerde özellikle sağ radikal partilerde sıklıkla rastlanan bir başka konu ise ulusal seviyede mevcut veya olası ekonomik problemlerin kaynağı olarak göçmenlerin gösterilmesidir (Mandacı & Özerim, 2013, s. 115). Partiler tarafından göçmenlerin bu şekilde ekonomik kaygılar kullanılarak yürüttükleri politikaya “refah şovenizmi” denmektedir. Bu görüşe göre, refah hizmetleri sadece ülkenin kendi vatandaşları ile sınırlandırılmalıdır (Mandacı & Özerim, 2013, s. 115).

Yapılan bu tür söylemler ile ekonomik paylaşım kaygısı ve kavgası insanlara iletilmektedir.

Popülizmin de son yıllarda Avrupa’da yükselişe geçtiği görülmektedir. Popülist hareket direkt ve doğru bir demokrasi vermeyi ve sürdürmeyi iddia eder. Popülist söylemleri kullanan partiler, kendilerini vatandaşların günlük problemlerine acil ve etkili çözümler teklif eden kişiler olarak tanımlarlar (Cincu, 2017, s. 42). Bu söylemler toplumlar arasındaki ayrımın büyük oranda artmasına neden olabilir. Ayrıca bu tür söylemler göçmenleri ya da Avrupa Müslüman toplulukları da konusuna dahil edebilmektedir. Örneğin AfD liderleri sığınmacı başvurusu yapan ve Almanya’da yasa dışı durumda bulunan kişilerin Avrupa Birliği dışında bulunan adalara götürülerek Birleşmiş Milletler yönetimi altında tutulmaları gerektiğini belirtmişlerdir (Cincu, 2017, s. 26). Popülist liderler söylemlerinde genellikle “millet, egemenlik, biz, yozlaşmış elitler...” gibi bazı terimler kullanırlar (Cincu, 2017, s. 26). Bu terimler de üstün olmanın bir fotoğrafını oluşturur.

Popülizmin birçok farklı çeşidi bulunsa da bu tezde popülizm konusuna fazla yer verilmeyecektir. Genel anlamda popülizm toplumun içerisinde iki farklı grup arasında bir saldırı olduğu fikrini inşa eder. Bu iki grup; ahlaki olarak kabul edilmiş çoğunluk ve küreselleşmenin her fırsatını kendi yararı için kullanan kötü niyetli azınlıktan oluşur (Cincu, 2017, s. 26). Bu algı popülistlere toplumdaki her konu için bir ahlaki boyut ekleyebilme özelliği sağlar (Cincu, 2017, s. 26; Türkmenoğlu Köse, 2017). Son zamanlarda yazılan bazı makalelerde koyu-sağ partiler yeni popülizm, radikal sağ kanat popülizmi ya da yeni sağ şeklinde adlandırılmaya başlamıştır (Cincu, 2017, s. 26-27).

Siyasi partiler politik ve sosyal çevrenin tamamına, hatta devamında yabancılara karşı şiddetle devam edebilecek şekilde katkıda bulunarak kamuoyunu şekillendirebilir (Jäckle & König, 2017, s. 226). Buzan’ın (Mandacı & Özerim, 2013’te belirtildiği üzere, s. 108) eserinde yer aldığı gibi Kopenhag Okulu savunucularından Buzan, Wæver ve Wilde göçün güvenlik söylemlerinde “X halkının Y halkı tarafından istila edilmesi, diğerleri (göç ile gelenler) tarafından toplum yapısının değişmesinden” bahsederler. Bu tür söylemler günlük hayatta siyasetçiler tarafından sıkça duyulan söylemlerdendir. Yakın zamanda araştırmalar zaman zaman koyu sağ ve popülist sağ taraf partilerinin mültecilere karşı şiddeti teşvik etme gücünü göstermektedir (Jäckle & König, 2017, s. 244). Bir siyasi partiyi desteklemek; bireylerin sosyal normlarına, eğitimlerine, geleneklerine vb. bağlı olarak değişmektedir. Örneğin, Almanya Yeşil

Parti destekçilerinin mültecilere yardım etmede daha aktif oldukları ve göçün etkileri konusunda daha optimist oldukları gözlenmiştir. Ancak diğer taraftan, Almanya için Alternatif Partisi destekçilerinin mültecilere yardım etmek için daha az hevesli oldukları ve mültecilere karşı daha pesimist bir bakış açısına sahip oldukları saptanmıştır (Eisnecker & Wittenberg, 2017, s. 177).

Partilerin ideolojik konumu ne olursa olsun, parti programlarında, söylemlerinde ya da politikalarında güvenlikleştirme çabalarını görebiliriz. Bunu yaparken medya, stratejik ve rasyonel aktörler olan karar alıcılar ve politikacılar için çok önemli bir yere sahiptir. Onlar tarafından medyanın nasıl işlediği bilinir ve genellikle medya raporlarına şüpheli yaklaşılır. Yine de politikacılar izleyiciler üzerindeki medyanın kapsayıcılığını tahmin etmek için reaksiyon verirler. Bu kişiler ayrıca bazı durumlarda kendi önermelerini desteklemek için medyayı işletirler. Medya ajandası ve politik ajanda karşılıklı olarak birbirlerine bağlıdır (Dalen & Aelst, 2014, s. 43). Medya, kendi kaynakları doğrultusunda ajandasını belirleyebilir ve bu ayrıca devlet başkanı (yüksek güç kaynağı) ya da politikacılar gibi elit kaynaklı güçlere de bağlıdır (Dalen & Aelst, 2014, s. 45). Herhangi bir ülkede, medya sistemi kendi özerkliğini elinde tuttuğu sürece, medya ajandası bir o kadar siyasi ajandadan bağımsız olacaktır. Ancak siyasi sistemler parlamento ve hükümette daha düşük parti temsili ile kuvvetli bir güç yoğunluğuna sahip olduğunda, siyasi aktörler siyasi ajanda ve medya üzerinde büyük bir etkiye sahip olurlar ve bu durumda medyanın hareket alanı daralır (Dalen & Aelst, 2014, s. 45). Birçok yazar, panik ile oluşturulan güvenlikleştirme politikalarının milli güvenlik davranışı ile aynı etkiye sahip olduğuna inanmaktadır. Lipschutz'un Wæver değerlendirmesinde (2002) iddia ettiği üzere, "savaş mantığı" bir "meydan okuma-direnme (savunma)-tırmandırma-kabul etme/yenilgi" mantığıdır. Aynı şekilde siyasi elitlerin kararları halka verimlilik ve etki hesapları ile sunulmaktadır. Sosyal kontrol ve gözetim, Olimpik Oyunlar gibi belirli etkinliklerde ya da alışveriş merkezleri gibi belirli yerlerde tanıtılarak hayatın diğer alanlarına açılırlar. Otoriteler bu meseleye dahil olurken kamusal tartışmalar dahil değildir (Huysmans, 2011, s. 378).

BÖLÜM III

3. TÜRKİYE POLİTİKASINDA SURİYELİ SİĞINMACILAR

Türkiye için mültecilerin gelişi, komşu ülke olmasının da etkisiyle Suriye’de meydana gelen olayların hemen ardından başlamıştır. Türkiye açısından Suriye’den gelen göç alanında en önemli iki nokta geçici koruma statüsü ve Geri Kabul Anlaşması olmuştur.

Türkiye 1951 Cenevre Sözleşmesi ve 1967 Ek Protokolünü imzalamış olmasına rağmen, bulunduğu coğrafi konumdan dolayı coğrafi çekince hakkını koruyarak yalnızca Avrupa’da meydana gelen olaylar nedeniyle sığınma talebinde bulunan kişilere mülteci statüsü vermektedir (Nurdoğan & Öztürk, 2018, s. 1165; Akbaş Demirel, t.y.; Pandır, Efe & Paksoy, 2015). Bu yüzden de Suriyeliler Türkiye’de mülteci statüsüne sahip olamamaktadır. Ancak Cenevre Sözleşmesinden kaynaklı olarak Türkiye, sığınma ihtiyacı olan bu kişileri kendi ülkelerine de geri gönderememektedir. Türkiye’ye gelen Suriyeliler mülteci statüsü alamadığı için başka ülkelere de başvuru yapamamaktadır. Bu durumda Türkiye’ye sığınan Suriyeliler geçici koruma statüsüne sahip olarak Türkiye’de temel ihtiyaçlarını karşılayabilmekte ve çeşitli hizmetlerden faydalanabilmektedir (Nurdoğan & Öztürk, 2018, s. 1167; Depeli & Oğuz, 2015; Geçici Koruma Yönetmeliği, 2014; Gökalp Aras & Şahin Mencutek, 2015; Güleç, 2015; Kap, 2014; UNHCR, 2016a). Bazı özel durumlar ve evlilik hariç olmak üzere geçici koruma statüsüne sahip kişiler bu statüleri sona ererek koruma statülerinden birini kazanmaları durumunda Türk Vatandaşı olabilmek için başvuru yapabilmektedir (Nurdoğan & Öztürk, 2018, s. 1170).

Türkiye’den sığınma talebinde bulunan kişilerin, sığınma prosedürü süresince ikamet etmeleri için yönlendirildikleri şehirlere “uydu kent” adı verilmektedir. Türkiye’de 2011 yılına kadar 27 tane uydu kent bulunmaktaydı. Suriye’deki olayların meydana gelmesi ile birlikte 2011-2013 yılları arasında uydu kentlerin sayısı 63’e çıkmıştır (Bayındır Goularas & Sunata, 2015, s. 23).

2013 yılında Türkiye’de “göç alanına ilişkin politika ve stratejileri uygulamak, bu konularla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak, yabancıların Türkiye’ye giriş ve Türkiye’de kalışları, Türkiye’den çıkışları ve sınır dışı edilmeleri, uluslararası koruma, geçici koruma ve insan ticareti mağdurlarının korunmasıyla ilgili iş

ve işlemleri yürütmek üzere” İçişleri Bakanlığına bağlı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü kurulmuştur (Bayındır Goularas & Sunata, 2015, s. 30).

Türkiye’nin yakın göç tarihi açısından Geri Kabul Anlaşmasının imzalandığı 17 Aralık 2013 önemli bir tarihtir. Bu anlaşma, yasadışı yollarla AB’ye giden veya bu ülkelerde bulundukları sırada yasadışı duruma düşen Türkiye vatandaşları ve Türkiye üzerinden Anlaşmaya taraf diğer ülke ve ülke gruplarına geçiş yapan üçüncü ülke vatandaşlarının Anlaşma kuralları gereğince Türkiye’ye geri alınmasını ve yine aynı şekilde AB ülkeleri üzerinden Türkiye’ye gelen ya da Türkiye’de bulundukları sırada yasadışı duruma düşen AB üyesi ülke ve üçüncü ülke vatandaşlarının Anlaşma kuralları gereğince ilgili AB ülkesine iade edilmesini düzenlemektedir (Bayındır Goularas & Sunata, 2015, s. 27-28; Akkaraca Köse, 2015; Ercan, 2016). Özellikle Suriye’den başlayan göç için Anlaşmanın bu maddesi önem taşımaktadır. Türkiye üzerinden geçerek Avrupa’ya ulaşan her bir Suriyeli bu Anlaşma gereğince Türkiye’ye iade edilebilmektedir.

Türkiye’de incelenmek üzere belirlenen partiler Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) ve Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) olup, bu iki parti sağ görüşlü olmaları ile dikkat çekmektedirler. İncelenen dönem olan 2011-2017 arasında AKP en yüksek oy alan ve MHP ise en yüksek oyu alan üçüncü parti olma konumunu korumuştur. Öncelikle bahsi geçen iki partinin parti programları incelenerek Suriyeliler açısından yapılan, yapılması planlanan ve programda yer alan konular araştırılmıştır. İncelenen dönemler açısından parti programlarının yanı sıra parti başkanları olarak söylemleri incelenmiş olan kişiler Recep Tayyip Erdoğan ve Devlet Bahçeli’dir.

3.1. Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP)

2001 yılının Ağustos ayında kurulan parti, faaliyete başlamasından 16 ay sonra iktidara gelmiştir. 3 Kasım 2002 tarihinde %34 oy oranı ile 365 milletvekilliği elde etmiştir (Ak Parti Parti Tüzüğü, t.y., s.7). Yaklaşık 17 yıldır iktidarda bulunan AKP, bugün Türkiye’deki seçmenlerin neredeyse yarısının oyuna sahip olarak görünmektedir. Parti kimliği olarak kendini muhafazakar demokrat bir parti olarak değerlendiren AKP, iktidarlık süresi boyunca yapılan beş seçimi de kazanmıştır.

AKP programında göze çarpan kavramlar “geçici koruma” ve “Suriyeli misafir” olmuştur. Misafir tabirinin olayların başlangıcından, incelediğimiz dönem olan 2018’e

kadar kullanıldığı görülmektedir. AKP'nin Suriyelilerin göç dönemleri için kabul ettiği politika “açık kapı politikası” olarak belirtilmiştir.

AKP'nin resmi internet sitesinde Suriyeliler için yapılmış ve yapılmakta olan temel, eğitim, sosyal, vb. ihtiyaçları için yapılan yardımlara yer verilmiştir. Burada yer alan verilere göre; 2017 Ocak ayı itibariyle Suriyeliler için Türkiye tarafından harcanan miktar 677 milyon Euro olarak belirtilmiştir. Bunun dışında 184.390 doğum gerçekleştiği, 508.846 Suriyeli öğrencinin eğitim almakta olduğu da belirtilen diğer veriler arasındadır.

Yine Suriyelileri tanımlamak için “komşumuz ve akrabamız” kullanılırken, yaşanan durum için de “kıyamet”, “felaket” gibi tanımlar kullanıldığı gözlemlenmiştir.

AKP söylemlerinin bazılarında Suriyelilerin göçü dini yönden geçmişle bağlantılı olarak halka aktarılabilmektedir (Memişoğlu & Ilgıt, 2016). Bunlardan sıkça kullanılan “muhacir olmak” ifadesi İslam literatüründe daha emniyetli bir yaşam ve özgürlük için baskıdan, zulümden kaçmak anlamındadır (Devran & Özcan, 2016, s. 46).

3.1.1. Adalet ve Kalkınma Partisi Parti Programları

AKP'nin 2015 yılı Haziran ayında yayınlanmış olan seçim beyannamesine göre Türkiye'deki Suriyelilere geçici koruma sağlandığı ve Nisan 2011'den bu yana “açık kapı politikası” uygulandığı belirtilmiştir (AKP, 2015a, s. 324). Buna ek olarak Türkiye'nin mülteciler konusunda “ekonomisi gelişmiş ülkelerden ve uluslararası kurumlardan beklenen desteği görememiştir” ifadesi kullanılarak yalnız kalmış olduğu belirtilmektedir (AKP, 2015a, s. 324).

İncelenen 2015 yılı (Haziran ve Kasım) beyannamelerine göre güvenlik kelimesi sığınmacılarla ilişkilendirilmemiş olup, Ortadoğu bölgesinin güvenliğine dikkat çekme amacıyla ve bölgesel güvenlik anlamında kullanılmıştır. Örneğin Haziran ayında yayınlanan beynamede güvenliğe yönelik şu cümlelere yer verilmiştir, aynı zamanda olaylar “insani yıkım” olarak değerlendirilmiştir:

Suriye'de dört yıldır devam eden ihtilaf, her geçen gün daha da derinleşen insani yıkıma ilave olarak, bölgesel güvenlik ve istikrar açısından oluşturduğu tehditler bakımından da gündemimizde öncelikli bir konumda bulunmaktadır (AKP, 2015a, s. 330).

2011'den bu yana göç eden Suriyelilerin durumu için göç krizi tanımı kullanılmamıştır. “İslamcı terör” kavramına da rastlanmazken, Suriyelilere yapılan yardımlar genel olarak insani bir sorumluluk olarak nitelenmiştir; “AK Parti iktidarları, insani ve vicdani sorumluluk gereği, rejimin zulmünden kaçarak ülkemize sığınan Suriyelilerin yaralarının sarılması için gerekli yardımı sağlamaya, zor günlerinde Suriyeli kardeşlerimizin yanında yer almaya devam edecektir” (AKP, 2015a, s. 330).

Suriyeliler için kullanılan tanımlamalar kullanım çokluğu sırasına göre Haziran ayı için kardeşlerimiz, mağdur, mülteciler iken; Kasım ayı için ise kardeşlerimiz, Suriyeli sığınmacılar, mülteciler, misafir, mağdur şeklindedir (Tablo 1'e bakınız). Kullanılan dilde duygusallık ön plana çıkarılarak kullanılan kardeşlerimiz ve mağdur ifadeleri ile Suriyeli halk ile duygusal bir bağ kurulmuştur. Örneğin Haziran ayında yayınlanan beyannamede “Suriye ve Irak başta olmak üzere insani dramı olan kardeşlerimize kapımızı, gönlümüz ve soframızı açıyoruz” (AKP, 2015a, s. 316) ifadesi kullanılmıştır. Kasım ayında yayınlanan beyannamede ise benzer şekilde; “AK Parti iktidarları, insani ve vicdani sorumluluk gereği, rejimin zulmünden ve DEAŞ teröründen kaçarak ülkemize sığınan Suriyeli ve Iraklıların yaralarının sarılması için gerekli yardımı sağlamaya, zor günlerinde Suriyeli ve Iraklı kardeşlerimizin yanında yer almaya devam edecektir” (AKP, 2015b, s. 255) ifadeleri göze çarpmaktadır. Bu bağlamda Parti, Suriyelilerin uluslararası platformda sesi olmayı kendine amaç edinmiştir.

Kasım ayında yayınlanan programda kullanılan misafir kavramı kültürümüzde önemli bir yere sahip olması dolayısı ile de yine duygusallıkla bağdaştırılmıştır. “Bugün ülkemizde misafir ettiğimiz Suriyeli sığınmacı sayısı 2 milyonu aşmış durumdadır” (AKP, 2015b, s. 258) ve “ümitlerini bize bağlamış hiçbir kardeş halkı yalnız bırakmayacağız” (AKP, 2015b, s.252) gibi ifadeler ile Suriyeli misafirlerimize, kardeşlerimize yardım edilmesi konusunda halk teşvik edilmektedir. Bu durumda halktan “yardıma muhtaç komşu, kardeş halka kucak açması ve gereken desteğin verilmesi” beklenmektedir.

Haziran ayında yayınlanan seçim programında, sığınmacı, misafir ve göçmen kavramlarına rastlanmazken, Kasım ayında yayınlanan programda bu kelimelerin yer aldığı gözlemlenmiştir. Mağdur ifadesinin kullanımı Haziran programlarında daha fazla

iken; mülteci ve kardeşlerimiz kavramları her iki programda da aynı oranda kullanılmıştır.

3.1.2. Recep Tayyip Erdoğan'ın Konuşmaları

Recep Tayyip Erdoğan'ın 2015, 2016 ve 2017 yıllarında yapmış oldukları konuşmaları incelenerek seçili kelimeler analiz edilirken (Tablo 3'e bakınız) konuşmalarında Suriye'den ve Suriyelilerden bahsederken genellikle dramatik bir dil kullandığı gözlemlenmiştir. Örneğin; 4 Mayıs 2016 tarihli konuşmasında geçen şu ifadeler ile bu durum kolaylıkla göze çarpmaktadır:

Bugün Suriyelilerle birlikte onlarca farklı ülkeden 3 milyonu aşkın mağdurla ekmeğimizi, suyumuzu paylaşıyoruz (Erdoğan, 2016d).

Benim milletim, benim vatandaşım kalkar bir dilim ekmeği, bir tas çorbayı kardeşiyle, komşusuyla paylaşır yeri geldiğinde. Bu millet böyle yetişti, böyle terbiye gördü. Serer yere sofrasını, evinde neyi var neyi yok hemen oraya döker ve ondan sonra da onu masarifiyle, komşusuyla paylaşır. Bu millet böyle bir millet, böyle bir kültürden gelmişiz biz, böyle bir medeniyetin varisleriyiz (Erdoğan, 2016d).

Konuşmalarında sıkça insani merkezli bir anlayışla sınırların açıldığından ve din, dil, ırk ayrımı yapılmadan bu yardımların devam edeceğinden de söz edilmektedir. Yine 1 Kasım 2017 tarihli konuşmasında Suriyelilerin Türkiye'ye neden kabul edildiğini dramatik bir dille dile getirilmiştir:

Bunun için Suriye ağladığında, bizim de gözyaşlarımız akıyor. ...Bunun için Avrupa'daki göçmenler ırkçıların tacizine uğradığında, oturduğumuz koltuk dikene dönüşüyor. İşte 3,5 milyon Suriyeli mülteci nerede şu anda? Bizim topraklarımızda, onlara biz ensar¹ olduk. Neden? Çünkü bizim kültürümüzde, bizim inancımızda, bizim medeniyetimizde, veren el, alan elden üstündür. Onun için bu adımları attık (Erdoğan, 2017d).

Suriyelilere neden misafir denildiğini açıkladığı 6 Nisan 2016 tarihli konuşmasında da yine Suriyelilerle kurulan duygusal bağ gözlemlenebilmektedir:

¹ Ensar: Hz. Muhammed'e hicret zamanında yardım eden Medineliler (Türk Dil Kurumu [TDK], t.y.).

Bizim bu insanlarla 1000 yıllık kardeşliğimiz, dostluğumuz, akrabalığımız var. Oralarda yaşanan her acı bizim de yüreğimizi yakar, oralarda yanan her ateşin kuru bize de değer. Oralarda yakılan her ağıt bizim de gözlerimizi yaşartır. Birbirimizle işte böylesine yakınız, böylesine iç-içe geçmiş durumdayız. Tıpkı Balkanlar gibi, tıpkı Kafkaslar gibi, tıpkı Kırım gibi oraları kendimizden ayrı göremeyiz, görmüyoruz. Bu bilinçle biz ülkemize gelen sığınmacılara misafirlerimiz diyoruz (Erdoğan, 2016b).

Türkiye ve dünyada da büyük yankı uyandıran 2015 yılında Akdeniz üzerinden göç ederken boğularak hayatını kaybetmiş olan bebeklerden, çocuklardan da örneklerle sıkça yer verdiği gözlenmiştir: “. . . nice Aylanların cansız bedenleri kıyılarımıza vurdu. Ama kimilerinin yürekleri hala yumuşamadı” (Erdoğan, 2015e).

Erdoğan’ın yapmış olduğu konuşmalarda incelenen kelimelerden ilki olan güvenlik ile ilgili olarak Suriye’den gelen kişilerin ülke açısından güvenliği ile ilgili bir bağlantıya rastlanmamıştır. Ancak sınırların güvenliği, Suriye’deki güvenlik endişesi, “güvenli bölgeden” söz edilmesi sıkça dile getirilmiş olan konulardır:

. . . bizim çabalarımız Suriye sınırlarımızı DEAŞ’tan ve diğer terör örgütlerinden arındırma amacına yöneliktir (Erdoğan, 2015d).

Türkiye’nin kendi vatandaşlarının ve bölgedeki kardeşlerinin huzuru, güvenliği, esenliği dışında bir amacı yoktur (Erdoğan, 2016e).

Biz milli güvenliğimizi tehdit eden adımlara karşı bir defa müteyakkız olmaya, ateşkes sürecini yakından takip etmeye devam edeceğiz (Erdoğan, 2016a).

İnşallah Suriye halkının başındaki kara bulutların dağılacağı günler yakındır. İşte o gün aynı zamanda Türkiye’nin de Suriye kaynaklı tehditlerden kurtulduğu gün olacaktır (Erdoğan, 2016d).

İşte bu noktada Türkiye’nin güvenliğinin ve geleceğinin sadece kendi sınırları içindeki mücadeleyle mümkün olmadığını hepimiz bilmeliyiz, bu bir gerçek (Erdoğan, 2017c).

Esasen bizim endişemiz ve kavgamız sadece kendimiz için de değildir. Biz ülkemizdeki ve bölgemizdeki kardeşlerimizle birlikte tüm dünyanın huzuru, güvenliği, iyiliği için çalışıyoruz (Erdoğan, 2017c).

Bu örneklerden de görülebileceği gibi, Türkiye ve Suriye'nin güvenliği ön plana alınarak bu konuda harekete geçilebilecek, adım atılabilecektir.

Sığınmacı ve mülteci kavramlarından mülteci kavramının daha çok kullanıldığı dikkat çekmektedir; “Bu para bize gelmiyor ha, mültecilere geliyor” (AB'den mültecilere gelecek olan para yardımı için) (Erdoğan, 2016e). “Sığınmacı” kelimesine incelenen konuşmalar arasında yalnızca bir kere rastlanmıştır. Suriyeliler için “göçmen” tanımı ise çok nadir ve dolaylı olarak kullanılmıştır.

Konuşmalarda göç bir kriz olarak görülmekten çok bölgedeki ya da Suriye'deki krizden bahsedilmiştir. Bunların yanı sıra Suriye meselesi, göç ve mülteci sorunu, mülteci krizi, insani dram gibi tanımlar da durumdan bahsedilirken kullanılmış olan tanımlar arasındadır. Örneğin; “Bölgedeki krizin daha derinleşmesine yol açtığını görüyoruz” (Erdoğan, 2017d) gibi kullanımlara rastlanmıştır.

İslami terör kavramı, terör olaylarının Müslümanlığa mal edilmesinden söz edilerek kullanılmıştır. Konuşmalarda işgücü veya işsizlik kavramlarına pek rastlanmazken, kullanılan yerlerde de konu ile ilgisi olmadığı saptanmıştır.

Konuşmalarda Suriyelilerden bahsedilirken “aynı coğrafyayı paylaştığımız komşularımıza, kardeşlerimize sahip çıkmayı da sürdüreceğiz (Erdoğan, 2016a) ya da “AK Parti aynı zamanda tüm mazlumların ve mağdurların hamisidir” (Erdoğan, 2017b) ifadelerinde olduğu gibi sıkça “mağdur, mazlum” gibi kelimelere başvurulduğu gözlenmiştir.

Bazı konuşmalarda “soydaş” kelimesi de kullanılarak Türkmenlerden bahsedilmiştir; “. . . çünkü bunlar mazlumdur, mağdurdur. Oradaki toprakların bunlar sahipleridir, akrabamız ve onlar bizim soydaşlarımızdır” (Erdoğan, 2015d).

Konuşmalarda sıkça insani, ahlaki, vicdani yükümlülük olarak değinilirken, verilen destekler bir görev, yükümlülük olarak görülmekte ve bu insanlara sırtımızı dönmeyeceğimiz vurgulanmaktadır:

Türkiye'nin uyguladığı açık kapı politikası ve sınır ötesindeki insani yardım çalışmaları, kardeşlerimize olan sorumluluklarımızın bir gereğidir (Erdoğan, 2015d).

Ülkemizde huzur içinde yaşamak istiyorsak, önce sınırlarımızın ötesini güvenli hale getirmek mecburiyetindeyiz. Hem kendi vatandaşlarımızın, hem de bize sığınmış

kardeşlerimizin geleceği için bu sorumluluğu üstlenmek mecburiyetindeyiz (Erdoğan, 2017c).

. . . bu bizim için insani ve vicdani bir görevdir, hem de en büyük güç kaynağımızdır (Erdoğan, 2017a).

Konuşmalarda en sık rastlanan kavram “kardeş” kavramıdır. Hemen tüm konuşmalarda Suriyelilerden mutlaka kardeşlerimiz olarak bahsedilmektedir: “. . . bu yardım Suriyeli kardeşlerimize gidecek” (Erdoğan, 2015e); “Suriye ve Irak’tan ülkemize gelen 3 milyon kardeşimiz. . .” (Erdoğan, 2017b).

Misafir kelimesi de sıkça kullanılan bir başka kavram olmuştur; “. . . 2011 yılından beri Suriye’de yaşanan iç karışıklıklar sebebiyle yaklaşık 2 milyon kardeşimizi ülkemizde misafir ettik, ediyoruz. . . 2 milyon kişiyi misafir ediyoruz (Erdoğan, 2015a).

Sığınmacı kelimesi birkaç kez dışında kullanılmamıştır; “Avrupa Birliği ya bize verdiği sözleri tutar, serbest dolaşımı getirir, sığınmacılar için taahhüt ettiği yardımları gönderir. . .” (Erdoğan, 2017a). Bunların dışında doğrudan “Suriyeli” kelimesi de sıkça kullanılan bir başka kelime olmuştur.

Parti başkanı Erdoğan; farklı yerlerde yaptığı konuşmalarında Suriyeli mültecileri hatırlatarak birçok kez diğer devletlere yardım çağrısında bulunmuştur. Bu konuşmalarında Türkiye’nin üstlendiği yükü paylaşma ve savaştan kaçan bu insanlara yardım etme çağrısında sıkça bulunmuştur. Dünyaya çağrıda bulunduğu bu konuşmalarında Suriyelilere yardım edenin sadece Türkiye olduğu ve diğer devletlerin bu duruma karşı ilgisiz kaldıkları çokça kez dile getirilmiştir; “. . . ne Iraklıların, ne Suriyelilerin yaşadığı insani dramlar bunların umurunda değil” (Erdoğan, 2016b).

Yani bakıyorsun koskoca bir ülkeye şöyle bir avuç mülteci gidiyor. . . Bugün bizim sadece Kilis ilimize gelen mülteci sayısı ne biliyor musunuz? Kendi nüfusunun üstünde, 130 bin civarında, Kilis’in nüfusu 127 bin. Hale bak, ama Kilis halkı ‘Niye bu mülteciler buraya geldi?’ demiyor, ‘Onlar muhacir, biz ensarız’ diyor ve gönlünü açıyor (Erdoğan, 2016a).

Soruyorum sizlere, nerede anlatacağız? Bunları bizim dışımızda anlatan yok ki, bizim dışımızda bunları dillendirenler yok ki, bizim dışımızda kalkıp 3 milyon mülteciyi topraklarında iskân ettiren yok ki, biz iskân ettiriyoruz (Erdoğan, 2016d).

. . . Suriye ve Irak'tan ülkemize gelen 3 milyon kardeşimiz için yaptıklarımızla bu konuda kollarını kıpırdatmayan ülkeler biz insanlık dersi verdik (Erdoğan, 2017b).

Erdoğan'ın konuşmalarına genel olarak bakılacak olunursa; Suriyelilerden sık sık yardıma muhtaç olarak bahsedilerek onlara yardım etmenin aramızdaki duygusal bağlardan geldiğinin vurgulandığı ve diğer hiçbir devletin Türkiye kadar mülteci ya da sığınmacı kabul etmediğinin dile getirilmesi göze çarpmaktadır. Türkiye'nin ne pahasına olursa olsun bu mağdur insanların yanında yer aldığı ve almaya devam edeceği de vurgulanan bir başka noktadır. Genellikle Suriyeliler için mülteci ifadesi kullanılırken az da olsa bazı konuşmalarda sığınmacı kelimesinin de kullanılmış olması, Türkiye'deki tanımlamalardan dolayı anlam karmaşasını artırabilse de; konuşmalarda bu iki kavram da yer almaktadır. Konuşmaların arka planında ise Avrupa'da hiçbir devletin Türkiye kadar güçlü durarak bu kadar çok sayıda mülteci alamayışına ya da kabul etmeyişiine dikkat çekilmektedir.

Erdoğan'ın yapmış olduğu konuşmalarda genelde Suriyelilerden söz ederken “Suriyeli kardeşlerimiz” kelimelerini kullandığı “hayatta kalma, yaşama tutunma, var olma mücadelesi veren”, “mağdur”, “masum” gibi ifadelerle de sıkça yer verdiği söylenebilir. Suriyelilerin yaşadığı bu durumu belirtmek için bazı zamanlarda “göçmen krizi”, “sığınmacı krizi”, “mülteci sorunu”, “mülteci akını”, “mülteci kısılacı” ve “mülteci krizi” ifadeleri kullanılmıştır.

Sürekli olarak mağdur Suriye halkından ve Türkiye ile Suriye'nin güvenliğinden bahsedilmesi güvenlikleştirmenin ilk adımlarını oluşturmaktadır. Böylece konu aciliyeti olan ve karar verilmesi gereken bir olaya dönüşerek bir sonraki adım olan ani kararlar verme/yasa yapma aşamasına taşınmaya hazır hale gelmektedir. Burada önemli bir nokta ise; güvenlikleştirmenin başladığı noktada Suriyeliler için inşa edilen “kardeş/misafir” kimliğidir. Türk toplumunda kardeşlik ve misafirperverlik önemli unsurlardır. Oluşturulan bu kimlik ile Suriyelilere her türlü destek verilmesi için kararlar alınması mümkün kılınmaktadır.

3.2. Milliyetçi Hareket Partisi (MHP)

1969 yılında Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi'nin adının Milliyetçi Hareket Partisi olarak değişmesiyle bugünkü adını almıştır. Aynı şekilde isim değişikliği ile birlikte parti amblemi de bugünkü hali ile üç hilal şeklini almıştır. 1999 seçimlerinde

milliyetçi, muhafazakar ve sağ tabanın desteğini alan MHP, üç yıl boyunca koalisyon ortağı olarak iktidarda kalmıştır. 2002 seçimlerinde ise aldığı oylar barajın altında kalmıştır.

MHP başkanı Devlet Bahçeli'nin söylemlerinde de AKP'de olduğu gibi Suriyeli mültecilerden “misafir” olarak bahsedildiği gözlemlenmiştir. AKP'den farklı olarak MHP'de zaman zaman kullanılmış olan tabirler dikkat çekmektedir. Örneğin; “mülteci bakıcılığı”, ya da Suriyeli mülteciler için “yan gelip yatma” tabirleri dikkat çekmektedir (Bahçeli, 2016b; 2017a). Bunun yanı sıra bazı konuşmalarda Suriyeliler için “sığınmacı” kelimesinin de kullanıldığı ancak yıllar içerisinde bu kelimenin yerini “mülteci” kelimesinin almış olduğu gözlemlenmiştir.

Devlet Bahçeli, Suriyelilerden bahsederken kültürel veya dini bir bağ söz konusu olmadan daha resmi kelimeler kullanırken, Suriyeli Türkmenlerden bahsederken daha duygusal konuşma yaparak bu bağları ön plana çıkarmaktadır (Devran & Özcan, 2016, s. 45).

Bahçeli'nin geçmiş yıllardaki sığınmacıları problem olarak ele alan söylemlerinin, aynı zamanda AKP politikalarını eleştirme temelinde olduğu da söylenebilir (Devran & Özcan, 2016, s. 47).

3.2.1. Milliyetçi Hareket Partisi Parti Programları

MHP 2015 yılı Haziran ve Kasım aylarında yayınlanan seçim beyannamelerinde küçük farklılıklar dışında aynı oldukları tespit edilmiştir. Bu durumda kelimelerin kullanımları da çoğunlukla benzer şekilde olmuştur (Tablo 1'e bakınız). Sıkça rastlanan güvenlik kelimesi; Haziran programında bölgesel güvenlik ve sınır güvenliğine yönelik kullanılırken; Kasım ayındaki programda bunlara ek olarak göç nedeniyle oluşan güvenlik sorunları için de kullanılmıştır.

Bunun yanı sıra; Kasım ayında yayınlanan programda dile getirilen başka bir güvenlik konusunun da Suriye'deki Türkmenlerin güvenliği olması dikkat çekmektedir. Buna ek olarak; Kasım beyannamesinde partinin önceliğinin Ortadoğu'da gelişmeler göz önünde bulundurularak Türkmen varlığının güvenliği, huzuru ve refahını esas alan bir öncelikle izlediği de belirtilmiştir (MHP, 2015b, s.255).

Yine Kasım'da yayınlanan programda mülteci kavramı genelde “mülteci akını”, “mülteci sorunu” şeklinde kullanılmıştır. Sığınmacı ve misafir kavramlarının ise; her iki

programda da Suriyelilerin ülkelerine dönmelerine yönelik cümlelerde kullanıldığı gözlemlenmiştir. Örneğin; yükümlülük kavramına çok fazla yer verilmemesine rağmen mültecilerin buradaki her türlü ihtiyacının karşılanacağını da belirtildiği paragraf; “. . . kendileri Türkiye’de kaldıkları süre içinde Türk milletinin misafirleri olarak ağırLANacaklardır. Öte yandan sığınmacılardan şartları uygun olanların süratle vatanlarına kavuşturulmaları sağLANacak, uygun şartların oluşmasını temin etmek üzere uluslararası girişimlere derhal başLANacaktır” (MHP, 2015a, s.230) şeklinde devam etmektedir.

Mağdur, kardeş, İslamcı terör gibi kavramlara yer verilmezken; işgücü, göç krizi gibi tanımlara dolaylı olarak rastlanmıştır. Beynamede birkaç kez mülteciler ile Türk halkı arasındaki etkileşime değinerek, bu olayın toplumsal yapıya ekonomik ve sosyal etkilerine de değinilmiştir:

Türkiye; önemli sayıda sığınmacının ülkemizde bulunmasının oluşturduğu yüksek ekonomik maliyet yanında, kentlerde oluşan hırsızlık, soygun, isyan, dilencilik, salgın hastalıklardaki yayılma, uyuşturucu kullanımı, fuhuş, çocuk yaşta evlilik, yasa dışı işçilik, kontrolsüz kira artışı gibi önemli sosyal problemlerle de karşı karşıyadır. Bu durum bir yandan başta kadın ve çocuklar olmak üzere sığınmacıların sağlıksız şartlarda yaşamlarını sürdürmek zorunda kalmaları sonucunu doğururken, diğer yandan Türk halkının ekonomik, sosyal ve psikolojik hayatını olumsuz etkileyen bir hale gelmiştir (MHP, 2015a, s. 230).

MHP; hem sığınmacıların yaşadığı sıkıntıların azaltılması, hem de toplumsal tahribata yol açan bu yapının süratle onarılmasına dönük politikalar uygulamaya koyacaktır (MHP, 2015b, s. 239).

Çalışma hayatında kontrolsüz göçten kaynaklanan olumsuzlukların giderilmesi için gerekli tedbirler alınacaktır (MHP, 2015b, s. 194).

Yayınlanan beynamede genel olarak sorunların özellikle hukuka uygun olarak çözülmesinden yana olunduğu pek çok kez dile getirilmiş, çözüm uygulanırken diğer devletlerin destek vermesinin gerekliliğinin de altı çizilmiştir: “. . . Türkiye’nin hak ve çıkarları korunarak uluslararası hukuk çerçevesinde adil ve kalıcı çözümlere kavuşturmak” (MHP, 2015a, s. 240); “. . . sığınmacıların malî yükünün Birleşmiş

Milletler ve müttefiklerimiz vasıtası ile paylaşılması için tüm diplomatik imkânlar seferber edilecektir” (MHP, 2015b, s. 253-254).

3.2.2. Devlet Bahçeli’nin Konuşmaları

Devlet Bahçeli konuşmalarında sıkça hükümetin Suriyelilere yönelik politikalarını eleştirmiştir. Bunun yanı sıra Avrupa Birliği üye devletleri başta olmak üzere diğer ülkeleri Türkiye’yi bu konuda yalnız bıraktıkları konusunda eleştirmektedir: “Suriyeli sığınmacılara milyar doları harcayan bu iktidarın...” ifadeleri izlenen politikalara karşı olduğunun bir göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır (Bahçeli, 2015a). Suriyeli mültecileri Türkiye açısından “çok boyutlu bir külfet” olarak görmektedir (Bahçeli, 2016c); “Mültecilere insani yardım eli uzatılmalıdır. Bunda tereddüdümüz yoktur. Fakat muhatap olduğumuz külfet tüm bölge ülkeleri ve uluslararası toplum arasında eşit şekilde bölüşülmelidir” (Bahçeli, 2016b).

Bunun yanı sıra AB ülkelerinin Türkiye’yi “mülteci krizinin çözümü” için kullanmasından ve Türkiye’nin “Avrupa’nın toplama kampı” haline getirilmesinden bahsetmekte, Avrupa’nın göçmenlerden kaçmak için Türkiye’ye rüşvet verdiğini dile getirmektedir (Bahçeli, 2015d).

Bahçeli, yaşananları facia, insanlık suçu olarak değerlendirmekte (Bahçeli, 2015c) ve insanların Suriye’den kaçmalarına engel olabilmek için tehlikeli ortamın kaldırılmasının gerekliliğinden söz etmektedir. Ayrıca Türkiye’nin almış olduğu Suriyelilerle birlikte kapasitesini zorladığını dile getirmektedir (Bahçeli, 2015c).

Bahçeli, özellikle 2016’da yapmış olduğu bir konuşmasında Suriyelilerin hukuki anlamda nasıl tanımlanması gerektiğine de yer vermiş ve tanımlamaların belirsiz olduğunu dile getirmiştir (Bahçeli, 2016e). Bu konuşmasında sığınmacı, göçmen ve mülteci tanımlarına detaylı olarak yer vererek, Türk vatandaşlığı alabilmek için sahip olunması gereken detayları da tek tek sıralayarak, vatandaşlığa sahip olmanın Suriyelilere taahhüt edilen kadar kolay olmaması gerektiğini belirtmiştir.

Bahçeli’nin incelenen konuşmalarında sınırların/Türkiye’nin güvenliğinden sıkça bahsettiği görülmüştür. Ancak Erdoğan’dan farklı olarak da genellikle güvenliğinden bahsedilen kişiler Türkmenler olmuştur. Bunun yanı sıra güvenlik

kuşağı, geleceğin rehin altında olması gibi kavramlara da yer verilmiştir. Her konuşmada olmasa da belirli aralıklarla güvenlik konusu dile getirilmektedir: “Güney hudutlarımızın öbür yakasında sınır ve derinliği net olarak belirlenecek bir alan üzerinde güvenlik kuşağı gecikmeksizin tesis edilmelidir” (Bahçeli, 2015c); “Suriye kaynaklı kaos sürekli genişlemektedir. Milli güvenliğimiz aşırı risk ve tehlikelerle karşı karşıyadır” (Bahçeli, 2016b); “Özellikle Halep ve mücavir alanlarının güvenlik ve düzeni sağlanamazsa, Bayır-Bucak’taki yıkım ve katliam durmazsa Türkiye kendisini emniyette hissedemeyecektir” (Bahçeli, 2016b).

Mülteci kelimesi Bahçeli’nin konuşmalarında özellikle 2016 yılında büyük yer edinmiştir. Göçmen kelimesine yalnızca üç kez rastlanırken sığınmacı kelimesi de sayıca çok az kullanılmıştır. Göç krizi birlikte çok az kullanılırken, buna benzer olarak pek çok tamlama kullanıldığı dikkat çekmiştir. Bunlardan bazıları; mülteci krizi, mülteci dalgası, mülteci akını, mülteci kalabalığı, mülteci problemi, mülteci sorunu, mülteci deposu, mülteci yuvası, mülteci yığılması, sığınmacı yığılması, insani kriz vb.dir (Bahçeli, 2016b; 2016c; 2016d; 2017e).

İslami terör kavramı doğrudan kullanılmamış olup, konuya atıf yapılmıştır; “dini kılıf yapan azılı teröristler Peygamberimizin hatıra ve emanetlerine acımasızca, ahlaksızca kast etmektedir” (Bahçeli, 2015e). Ayrıca terör önceliği olanların İslam ile alakaları olmadığı da belirtilmiştir.

Bahçeli’nin konuşmalarında işgücü ve Suriyeliler ile ilgili olarak sıkça bahsedilmiş, işsizliği artırdıklarına değinilmiştir. Bazı ekonomik risklerden ve ekonomik maliyetlerinden bahsedilmiş ve ayrıca bazı konuşmalarda Suriyelilerin “yan gelip yatmalarından” söz edilmiştir: “Sosyal ve ekonomik istikrarsızlığı besleyen sayıları 2 milyonu aşan Suriyeli sığınmacılar ise işsizliği daha da kemikleştirmektedir” (Bahçeli, 2015b); “Suriyelilerin ilave külfet ve maliyeti sosyal ve ekonomik hayatımızı tarumar etmektedir. Bu yüzden işsizlik, huzursuzluk ve asayişsizlik daha da artmaktadır” (Bahçeli, 2015e); “Zira mültecilere sınır kapılarını açmanın ekonomik maliyeti olmasının yanı sıra, sosyal ve siyasal birçok badireleri olduğu da şüphe götürmeyecek bir gerçektir” (Bahçeli, 2016b); “Komşu komşunun külüne muhtaçtır dedik, sabır ve tahammül gösterdik. Ne var ki, mülteci yığılmasının sosyal, ekonomik

ve demografik mahsurlarını parti olarak sürekli dile getirdik, muhataplarımızı ısrarla uyardık” (Bahçeli, 2016d).

Suriyelilerin mağduriyeti özellikle 2016 yılından itibaren dile getirilmeye başlanmıştır. İnsani trajedi, insanlık dramı, mazlum gibi tanımlar kullanılırken zaman zaman Türkmenlerin mağduriyetine değinilmiştir. Ayrıca Suriyelilerin mağduriyetinden bahsedilirken kendi vatandaşlarımızın da mağdur olduğuna dikkat çekilmek istenmiştir. Örneğin Bahçeli 26 Nisan 2016’da yapmış olduğu konuşmasında bu düşüncelerini şu sözlerle ifade etmiştir: “. . . ancak mülteci yığılmasının, Suriye’deki kaosun Türkiye’nin geleceğine ne şekilde etki edeceğini kestirmek, bilhassa sınır il ve ilçelerimize nasıl fatura çıkaracağını tahmin etmek bugünden çok zor değildir” (Bahçeli, 2016c).

Konuşmalarda yükümlülük konusu ile bağlantılı olarak insani yardımın şart olduğundan ve komşuluktan bahsedilmiştir: “...komşu komşunun külüne muhtaçtır. Zorda kalmışlara, çaresizlik içinde kıvrananlara, vatanından ayrı düşmüş kardeşlerimize Türk milleti alicenaplığını gösterecek, yardım elini uzatacaktır” (Bahçeli, 2016c).

Bahçeli’nin konuşmalarının hepsinde “kardeş” kelimesi yalnızca Türkmenler için kullanılmıştır. “Misafir” kelimesi ise yalnızca bir kez kullanılmış ve ardından olumsuzluklar dile getirilmiştir. Konuşmalarda pek çok kez “Suriyeli” kelimesi kendi başına Suriyelileri tanımlamak için kullanılmıştır.

Bahçeli, konuşmalarında pek çok kez toplumsal huzur ve yapının bozulduğuna dair cümleler kullanmıştır: “Sokaklar Suriyeli dilencilerle dolup taşmaktadır” (Bahçeli, 2015e); “Bilhassa Suriyeli mültecilerin sağlıksız, plansız ve gelişigüzel kabulü ve ardından ülke içine dağıtımı çok ciddi sosyal, ekonomik ve güvenlik risklerine yol açmaktadır” (Bahçeli, 2016a); “Suriyelilerin çıkardığı olaylar gün be gün fazlaşmaktadır. . . Suriyelilerin neden olduğu sosyal uyumdaki açmazlar, sınır il ve ilçelerimizdeki asayişsizlik ve ahlaki problemler toplumsal huzurumuzu tehdit etmektedir” (Bahçeli, 2016e); “Suriyeli nüfusunun yüksekliği Kilis’in sosyal huzurunu dinamitlemiştir” (Bahçeli, 2016c); “Suriyeli mültecilerin neden olduğu kavga ve kutuplaşmalar ise çok tehlikeli bir sınıra dayanmıştır” (Bahçeli, 2017d).

Bahçeli’nin konuşmalarında da zaman zaman Erdoğan’da gözlemlendiği gibi dramatik bir dile rastlanmıştır, ancak bu dil Suriyelilerin durumu için herhangi bir şey yapmayan devletlere çağrı olarak kullanılmıştır: “Suriye yanıp yıkılırken, mazlumlar

denizlerde balıklara yem olurken insanlık uyuşmuş gibi ölüm ve faciaları izlemektedir” (Bahçeli, 2017b).

Suriyeli sığınmacılar konusunda genellikle Ak Parti politikalarını eleştirel bir dil ile yorumlayan Bahçeli, Ak Parti hükümetinin Suriyelilere sarf ettiği bütçeyi kendi vatandaşlarına çok gördüğü iddiası ile bir yaklaşım sunmaktadır (Devran & Özcan, 2016, s. 47). Sığınmacıları masum insanlar olarak tanımlamasının yanında zaman zaman saldırganlar, canlı bombalar, niyeti malum grupların sızdığı söylemiyle bu kişilerin tamamını güvenilmez bir kitleye de dönüştürmektedir (Devran & Özcan, 2016, s. 47).

Bahçeli’nin konuşmalarının genel olarak Türk milletinin ve Suriyeli soydaşların çıkarlarının korunmasına yönelik olduğu söylenebilir. Suriyeliler için genel anlamda incelenen kelimeler (Tablo 3’e bakınız) göz önünde bulundurulacak olursa; belirli bir kelime tanımı yapılmayarak yanlış tanımlamalardan uzak durulduğu çıkarımında bulunulabilir. Konuşmalarda tehdit unsuru olarak “Suriye’deki olaylar” ve “Türkiye’ye sığınan Suriyelilerden kaynaklanan ekonomik zarar ve Suriyelilerin toplumsal yapıyı bozmaları” olarak saptanmıştır. Bu noktada milliyetçi söylemler yapılarak Türkiye ve soydaş Suriyeliler korunmaya çalışılmaktadır.

Tablo 1 Türkiye'deki Siyasi Partiler ve Kullanılan Kelimeler

PARTİLER KELİMELER	AKP		MHP	
	AKP 2015 HAZİRAN	AKP 2015 KASIM	MHP 2015 HAZİRAN	MHP 2015 KASIM
Güvenlik	1	2	8	9
(Suriyeli) Mülteci(ler)	2	2	3	3
(Suriyeli) Göçmenler	-	1	-	-
Göç Krizi	-	-	-	-
İslamcı Terör	-	-	-	-
İşgücü	-	-	-	-
Kurban/Mağdur	3	1	-	-
Yükümlülük	-	-	-	-
Kardeş(lerimiz)	4	4	-	-
Misafir	-	1	-	-
(Suriyeli) Sığınmacılar	-	2	8	7

BÖLÜM IV

4. ALMANYA POLİTİKASINDA SURİYELİ SİĞINMACILAR

AB ülkeleri arasında Suriye’de yaşananlardan bu yana en çok sığınmacıyı kabul etmiş olan Almanya’ya sığınmak isteyen Suriyeliler, 2014 yılına kadar Akdeniz üzerinden İtalya’ya ulaşarak bu yolu tercih etmekteydi. 2015 yılı ortalarından itibaren ise kaçmaya çalışan sığınmacı sayısının artışı ile Doğu Akdeniz yolunu tercih etmeye başlayan Suriyeliler Türkiye ve Yunanistan üzerinden daha ucuz ve tehlikeli olan yolu kullanarak Avrupa’ya ulaşmaya çalışmaktadır (Engler, 2015, s. 3-4). BMMYK’nın 2018’de yayınlamış olduğu verilere göre 2016 yılında Almanya’ya 280.000 Suriyeli; 2017 yılında ise 186.644 Suriyeli gelmiştir. 2016 yılında 657.855 kişi resmi iltica talebinde bulunurken bu sayı 2017 yılında 222.683 olarak tespit edilmiştir (UNHCR, 2018b).

Almanya, başbakan ve Hristiyan Demokrat Birliği Partisi başkanı Angela Merkel’in gelen mültecileri kabul eden açık kapı politikası ile büyük bir sayıda mülteci kabul etmiştir (Ciechanowicz, 2015, s. 6). Bu gelişmeler ise siyasi anlamda gözle görülür değişiklikler yaşanmasına sebep olmuştur (Paterson, 2015). Angela Merkel 2015 yılındaki bir konuşmasında “Bunu yapabiliriz!” (*Wir schaffen das!*) (Calamur, 2016) demiş ve bu cümle Almanya’daki büyük bir tartışmanın konusu olmakla kalmayarak; birçok parti içerisinde de tartışmaların başlangıç noktası olmuştur.

Almanya’da artan sığınmacı sayısı ile birlikte, sığınmacılara kalmaları için bina, konteyner, çadır ve okul spor salonları ayarlanmıştır. Örnek olarak; Mart 2016’da sığınmacılara ayrılan 687 spor salonu bulunmaktaydı (Engler, 2015, s. 5). Sığınmacılara sağlanan olanaklar zaman zaman toplumda problemler yaşanmasına neden olmuş ve olmaya da devam etmektedir. Bu problemler toplumun yanı sıra siyasi partiler arasında da sıkça gündeme gelmekte, haberlerde yer almakta ve parti programlarında kendini gösterebilmektedir.

Almanya siyasi partileri incelenirken Almanya Hristiyan Demokrat Birliği (CDU) ve Almanya için Alternatif Partisinin (AfD) parti programları ile bu partilerin liderleri olan Angela Merkel (CDU) ve Frauke Petry’nin (AfD) söylemlerine yönelik incelemeler yapılmıştır.

4.1. Almanya Hristiyan Demokrat Birliği (CDU)

CDU, 1945 yılında Almanya'nın geleceğini Hristiyanlıktan etkilenerak oluşturma amacı taşıyarak kurulmuş bir partidir. Temel değerlerini özgürlük, beraberlik ve adalet olarak belirten parti, İngilizce dilinde de yayınlamış olduğu parti tarihçesinde CDU'nun bütün insanların haysiyet ve özgürlüğünü destekleyen ve herkese açık bir parti olduğunu belirtmişlerdir (CDU, t.y.).

Partinin başkanı 10 Nisan 2000'den bu yana Angela Merkel'dir (CDU, t.y.). CSU partisiyle birleşen CDU, 1998 yılı seçimlerinde en büyük yenilgisini almıştır. Sonrasında 2005 seçimlerinde ilerleme kaydeden parti, 2009 seçimlerinde gerilemiş olsa da 2013 seçimlerinde oyların %42'sini alarak üstün çoğunluğu sağlamıştır. 2017 genel seçimlerinde ise Angela Merkel 4. Dönem şansölye görevini garantilemiş olsa da oy oranları üçte bire kadar düşmüştür (Conradt, t.y.; Hien, 2013; Hoerner, 2016; Turner, 2016).

2013 yılı seçimlerinde CDU savundukları 10 temel maddeyi yayınlamıştır. Göçmen geçmişi olan kişilere yer vermiş oldukları bir maddede, göçmenleri desteklemenin belirtilmesinin yanı sıra, Almanya'nın diğer ülkelerden vasıflı ve motivasyona sahip çalışanları kazanmak istemesinin de altı çizilmiştir (CDU, 2013).

2015 yılında Merkel'in başında olduğu üçlü koalisyon hükümeti; Merkel'in başkanı olduğu Almanya Hristiyan Demokrat Birliğini (CDU), Hristiyan Sosyal Birliğini (CSU) ve Almanya Sosyal Demokrat Partisini (SPD) içermekteydi. Yine 2015 yılında Merkel'in mülteci politikası değişmiş ve önceden trajedi olarak görülen mülteci hareketi kriz olarak görülmeye başlanmıştır. Bu noktada Merkel'in “Bunu yapabiliriz!” (Wir schaffen das!) politikası göze çarpmaktadır (Lindvall, 2015, s. 29). Merkel'in bu cümleyi söylediği konuşmasının ardından tehdit adımları da inşa edilmeye başlanmıştır. Bu dönemde yaşananlar ayrıca “insani beklenti”, “Avrupa değerleri”, “sorumluluk” gibi sıkça kullanılan terimler ile görülmeye başlanmıştır. Yine bu dönemde mültecilere destek için olan para yardımını azaltan, sığınmacılığa uygun olan “güvenilir ülke” listelerinde kısaltmaya gidilen ve ülkenin sınır dışı sistemini yeniden gözden geçiren yeni yasalar çıkarılmıştır (Pautz, 2015, s.2).

4.1.1. Almanya Hristiyan Demokrat Birliği Parti Programları

CDU ve CSU'nun birlikte 2013 yılı yayınladıkları programlarında mültecilere yönelik olarak gelecekte de yardım etmeye devam edileceğini ve BMMYK ile işbirliği içerisinde olarak dünya çapındaki mültecilere de yardım edileceği belirtilmiştir (CDU-CSU, 2013, s. 66). 2017 programlarında güvenlikle bağlantılı olarak küreselleşen dünya ile Avrupa'daki hiçbir ülkenin yalnız başına ve başka hiçbir devletin desteği olmadan ülke çıkarlarını sağlayamayacağına değinilmiştir. Bu yüzden de Avrupa'nın dış sınırlarını yasadışı göçten korumasının gerekliliği belirtilmiştir (CDU-CSU, 2017b, s. 56).

Programda dikkat çeken bir nokta entegrasyon konusuna detaylıca değinilmiş olmasıdır. Başarılı bir entegrasyon için çabaladıklarını belirttikleri cümlelerde aynı zamanda göçmenlerin bu yasalara uyarak bütünleşme arzusu göstermeleri gerektiği vurgulanmaktadır. Bu konuda Müslüman derneklerin desteği talep edilmektedir (CDU-CSU, 2013, s. 66).

İncelenen kelimelerden (Tablo 2'ye bakınız) ilki olan güvenlik kelimesi İslamcı terörle ilişkilendirilerek kullanılmıştır. "İslamcı terörizm" ile ilgili tehlikelere karşı en iyi şekilde mücadele edileceği belirtilerek "şiddete ve hırsızlıklara karşı mücadele etmek, aynı zamanda suçları araştırmak ve tren istasyonları gibi sıcak noktalarda video teknolojisinin kullanımını güçlendirmek istiyoruz" ifadeleri kullanılmış ve bu konuda sınır ötesi çalışılarak çeteler ve bireysel failler için arama yapılacağı belirtilmiştir (CDU-CSU, 2013, s. 9). Bunun yanı sıra CDU ve CSU'nun sağcı, solcu veya aşırı İslamcı olması fark etmeksizin her türlü aşırılığa karşı olduğu belirtilmektedir (CDU-CSU, 2013, s. 114). Yine 2017 programlarında da İslamcı terörizmden bahsedilerek AB üye devletlerinin bu konuda daha çok bilgi alışverişine ihtiyaçları olduğu belirtilmiştir (CDU-CSU, 2017b, s. 56).

Mülteci kavramı son dönemlerde yaşanan olaylar ile Almanya'ya gelenler için kullanılırken zaman zaman bu tanım için "üçüncü dünya ülkelerinden" haliyle tamamlanmıştır.

Bunların dışındaki göçmen, göç krizi, mağdur, kardeş, misafir, sığınmacı ifadelerine yer verilmemiş olduğu saptanmıştır. İşgücü konusuna doğrudan değinilmemiş olsa da; Almanya'da kalma amacıyla buraya gelenlerin mümkün olan en

abuk ekilde Almanca öğrenerek mesleki eğitime başlamalarının ve kendi hayatlarını kazanmalarının istendiği belirtilmiştir (CDU-CSU, 2017b, s. 74).

2017 programlarında yükümlülük kavramı Avrupa’ya mal edilerek kullanılmıştır; “Avrupa, zulüm gören veya muhtaç olan ve bu nedenle de korumaya hak kazanan mlteciiler için ortak bir sorumluluğa sahiptir. Burada, tüm Avrupa lkeleri sorumluluklarını yerine getirmelidir” (CDU-CSU, 2017b, s. 56).

CDU’nun 2017 yılında yayınladığı programda ise bazı kavramların kullanımında artışa rastlanmıştır. İlk olarak İşlamcı terörle güvenlik daha çok bağdaştırılmış, bununla bağlantılı olarak güvenlik ve İşlamcı terör kavramlarının kullanımında artış olmuştur. Mülteci kelimesi çok daha sık kullanılırken sığınmacı kelimesi programda yine yer bulmamıştır. Suriyelilerin durumu için g krizi kavramı kullanılmaya başlanırken, işgücü kavramı da bu duruma eklenmiştir. Programda yükümlülük kavramına da yer verilmiştir. Ayrıca Suriyeliler için misafir kavramı da kullanılmıştır. Bu kavramların dışında kalan göçmen, mağdur, kardeş, sığınmacı kelimelerine ise yer verilmediği saptanmıştır.

2013 yılında yayınlanan programda İkinci Dünya Savaşı’ndan bu yana ülkenin yeniden inşası ve milyonlarca mültecinin entegrasyonunun Almanların dayanışması ile mümkün olduğundan bahsedilerek, bu kültürel mirasın bugünkü kimliklerinin bir parçası olduğu dile getirilmiştir (CDU, 2013, s. 79).

Yayınladıkları programlarda da Almanya’nın mkemmek bir çok kültürlülüğe sahip olduğu ve bunun da yüzyıllar boyunca yaşanan ve son yıllarda da hızlanan gelişmelerin bir sonucu olduğu belirtilmiştir (CDU-CSU, 2017b, s. 70, CDU, 2007). Bunun yanı sıra “Dini Cemaatler” başlığı altında Almanya’da yaşayan Müslümanların lke başarısına katkıda bulundukları, bu yüzden de Almanya toplumuna ait oldukları belirtilmiştir (CDU-CSU, 2017b, s. 73). Başlığın ilerleyen maddelerinde İşlam’ın nefret, şiddet, terörizm ve baskıyla kötüye kullanılması barışl Müslümanlar ile birlikte reddettiklerini belirtmişlerdir (CDU-CSU, 2017b, s. 73).

4.1.2. Angela Merkel'in Konuşmaları

Angela Merkel'in incelenen konuşmalarında (Tablo 3'e bakınız) zaman zaman Recep Tayyip Erdoğan'ın konuşmalarında olduğunda gibi diğer devletlere de mültecileri kabul etme konusunda dayanışma için çağrı yaptığı gözlemlenmiştir. Örneğin 18 Haziran 2015'te yaptıkları bir konuşmada “. . . elbette mültecileri alırken, (AB'ye) üye devletler arasındaki dayanışma da önemli olmalıdır. Tüm sığınmacıların dörtte üçünün Avrupa Birliği'nin sadece beş üye devleti tarafından kabul edilmesi mümkün değildir” (Merkel, 2015c) şeklinde yaptığı açıklama ile AB'ye üye olan devletlere, gerekli sayıda mülteciyi almaları için çağrıda bulunmaktadır. Benzer şekilde “tüm üye devletlerin mültecilerin kabulüne yeterli katılım gösterme sorumluluğu vardır” (Merkel, 2015c) diyerek yakın düşüncelerini dile getirmiştir. Konuya değindiği başka bir konuşma ise; “Eğer Avrupa mülteci meselesinde başarısız olursa, birleşmiş bir Avrupa'nın en önemli temellerinden birini, yani Avrupa'nın en baştan tanımladığı ve uygulamaya devam etmesi gereken evrensel insan haklarıyla yakın bağlantısını kaybedecektir. Bunun için birlikte savaşacağız” (Merkel, 2015d) şeklindedir. Böylece hem mültecileri AB'nin ele alması gereken bir konu haline getirmekte hem de bu konuda yapılacakların sorumluluklarını AB değerleriyle birleştirerek ülkelere ve dolayısıyla Almanya'ya da yüklemektedir. Ancak daha da önemlisi tüm dünyayı etkileyen bir zorunlu göç konusunda hem çok sayıda mülteci kabul ederek hem de diğer ülkeleri buna teşvik ederek AB'ye öncülük etmektedir.

Merkel'in özellikle 25 Kasım 2015 tarihli olmak üzere bazı konuşmalarında Türkiye ile işbirliği çağrısı yaptığına da rastlanmıştır. Yine aynı konuşmasının devamında hem Türkiye ile işbirliği çağrısına devam etmiş hem de yaşanan olayların çözümünde Almanya'nın “Alman rolü” ile yer alması ve olaylar çözülene kadar pes etmemesi gerektiğini savunmuştur (Merkel, 2015e). 2015 yılında Merkel bir konuşmasında en önemli olan şeyin “daha fazla kurbanın kapı eşiklerinde en acı verici şekilde ölmesini engellemek” olduğunu belirterek bunun kendi değerlerine uymayacağını söylemiştir (Lindvall, 2015, s. 28).

Merkel'in yapmış olduğu konuşmalarda incelenen kelimelere göre; Merkel, Suriyelilerden bahsederken zaman zaman güvenlik konusuna değinmiş, söylemlerinde de güvenliği farklı açılardan ele almıştır. Örneğin bir konuşmasında Avrupa'dan Suriye ve Irak'taki çatışmalara giderek onlara destek olan Avrupalıların dönmesi durumundaki

güvenlik tehdidinden bahsederken (Merkel, 2015c), başka bir konuşmasında ise güvenlik ile ilgili olarak göçmenlere yönelik saldırı ve ayrımcılığa dikkat çekerek mültecilerin güvenliğinden bahsetmekte (Merkel, 2015d); böylece güvenliği farklı boyutlarıyla ele almaktadır.

Hemen her konuşmasında Suriyeliler için “mülteci” (ya da Suriyeli mülteci) kelimesini kullanmıştır ve bazı konuşmalarda bu kelime çok sıklıkla yer edinmiştir. “İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra hiçbir zaman şu anda olduğu gibi dünya çapında çok sayıda mülteci olmamıştır” (Merkel, 2015d). 7 Eylül 2016 tarihli bir konuşmasında da “400.000'den fazla mültecinin Almanya'ya geldiğini” belirtmiştir (Merkel, 2016e).

Konuşmalarda göçmen kelimesi hiç kullanılmamıştır. Göç krizi ise birkaç konuşmada doğrudan ya da dolaylı olarak yer almaktadır. Bunun yanı sıra konudan “mülteci krizi” olarak da bahsedilmektedir (Merkel, 2015e).

Konuşmalarda zaman zaman terör konusuna değinen Merkel genellikle İslam ile alakasız ve uluslararası terörden bahsetmekte, ancak birkaç konuşmasında İslamcı terör olarak kullanmaktadır. Örneğin; 9 Eylül 2015'te yaptığı konuşmada “Terör örgütü ‘İslam Devleti’ doğu Suriye'deki ve Irak'ın kuzeyindeki geniş alanları kontrol ediyor” (Merkel, 2015d) ifadesini kullanmıştır. Ancak Suriye'deki çatışma bölgelerinde meydana gelen olayları terörizm olarak nitelendirerek orada yaşayan milyonlarca insanı ve aynı zamanda Avrupa'yı da etkilediğini de başka bir konuşmasında dile getirmektedir (Merkel, 2015c). 17 Şubat 2016 tarihindeki başka bir konuşmasında ise “. . . küreselleşmenin çok farklı bir tarafını görüyoruz. İslamcı terörizm de bizi tehdit ediyor. . .” sözlerine rastlanmıştır (Merkel, 2016a).

İç güvenlik ve terörizm ile mülteciler için ise şu sözleri sarf etmiştir: “. . . iç güvenliğin korunması ve güçlendirilmiş güvenlik yapılarının geliştirilmesi için çok şey geliştirdik. . . . Terörizm, mültecilerle birlikte gelen yeni bir sorun değildir. Ancak her mülteci iyi niyetle gelmediğinden, Almanya'da kamu güvenliğini güçlendirmek için daha fazla önlem alacağız” (Merkel, 2016e).

29 Haziran 2017 tarihli bir konuşmasında ise Merkel, bu kişilerin kaçış sebeplerine karşı mücadelenin, aynı zamanda küresel yaygın terörle mücadeleyi de içerdiğinden bahsederek, terörizmle mücadelenin ancak birlikte kazanılabileceğini belirtmiştir (Merkel, 2017c).

Yalnızca bir konuşmasında konu ile ilgili olarak işgücüne değinen Merkel, bu konuşmasında işsizliklere dikkat çekmektedir. Ayrıca Alman iş dünyasına, bu kişilere iş ve staj deneyimi sağlamaya istekli oldukları için de teşekkür etmekte, diğer taraftan da Almanya'daki işsizliği göz önünde bulundurduklarını belirtmektedir (Merkel, 2015e).

Yapmış olduğu konuşmalardan incelenenlerin hiçbirinde Suriyelilerin mağduriyeti ile ilgili bir şey söylemediği tespit edilen Merkel, konuşmalarında yükümlülük, dayanışma ve görev gibi konulara değinmiştir. Örneğin, 25 Kasım 2015'de yapmış olduğu konuşmada hem sahip olunan sorumluluktan, hem de bu sorumluluğun ileri aşamalarından bahsetmiştir:

“Tabii ki ulusal sorumluluklarımız var. . . . Bize rehberlik eden nedir? Cenevre Mülteci Sözleşmesine göre, en azından iltica hakkından sonra veya ikincil koruma sonrasında, korumaya ihtiyaç duyanların, bizden en kısa sürede, daha iyi bir yaşam perspektifi elde ettikleri ilkesine rehberlik ediyoruz. Sonrasında gerekli entegrasyon adımları başlatılabilir” (Merkel, 2015e).

Yine farklı konuşmalarında “Mülteci meselesinin, hepimizden büyük bir güç talep eden, tüm gücümüzü ve tüm dikkatimizi gerektiren bir görev olduğunu görüyoruz” sözlerini kullanarak mültecilerle ilgili konu bir görev olarak adlandırılmıştır (Merkel, 2016b). Ayrıca “Aynı zamanda, insani sorumluluğumuzu sadece pazar konuşmalarında değil, ulusal ve uluslararası düzeyde yerine getiriyoruz” (Merkel, 2016e) ifadelerini kullanmıştır. Merkel'in konuşmalarında “millet” kavramı görünür şekilde karşımıza çıkmaktadır. Avrupa kimliğini tartışmak bir yana, burada Alman kimliği, göç ve birlikten söz edilmektedir.

Yükümlülüğün yanı sıra insanları bu konuda adım atmaya ve birlik olmaya da çağırmaktadır. 9 Eylül 2015 tarihli konuşmasında “şimdi bize gelip barış içinde birlikte yaşayan insanlara yardım etmek için tüm somut engelleri aşmalı ve kaldırmalıyız” (Merkel, 2015d) ifadelerini kullanarak insanları yardım etmeye teşvik etmektedir.

Kardeş gibi herhangi bir kavrama rastlanmayan konuşmalarda misafir kavramı yalnızca bir kez kullanılmıştır. Sığınmacı kelimesi (ya da Suriyeli sığınmacı) yalnızca birkaç kez olmak üzere birkaç konuşmada kullanılmıştır. Yine bunlardan bazılarında olması gereken bir dayanışmadan bahsedilmiştir.

Merkel'in genel olarak konuşmalarına bakıldığında, mülteci olarak Almanya'ya gelen insanların en hızlı şekilde ülkeye entegre edilerek yararlı bireyler olmalarını amaçladığı söylenebilir. Buna örnek olarak 9 Eylül 2015 tarihli konuşmasından bir bölüm verilebilir;

Bize sığınmacı olarak gelen veya savaş mültecileri olarak kabul edilenlerin, hızlı bir şekilde bütünleşmelerine yardımcı olmak için yardımımıza ihtiyaçları var. Hızlı Almanca öğrenmek için yardıma ihtiyaçları var. Çabucak bir iş bulmalılar. Birçoğu ülkemizin yeni vatandaşı olacak. Misafir işçi olarak 60'ların deneyiminden ders almalı ve entegrasyona en yüksek önceliği vermeliyiz (Merkel, 2015d).

Merkel'in konuşmalarının bir başka tarafı ise mülteciler üzerinde güvenlikleştirme yapmasıdır. Bu tür söylemlerinde mültecileri tehdit altında göstermekte ve yaptıkları akımda yardıma ihtiyaçları olmasının yanı sıra bu sebeple korunmaya da ihtiyaçları olduğunu vurgulamaktadır.

4.2. Almanya için Alternatif (AfD)

AfD partisi siyasi alana 2013 yılında girmiştir. Kurulduğu zamanlarda birçok kişi Almanya parlamentosunda bir Avrupa karşıtı partinin fazla ilerleyemeyeceğini düşünerek endişe duymamıştır. Parti, beklenen şekilde ilk olarak Almanya Federal Meclisine girememiştir. Üç yıl sonra ise sürpriz bir şekilde 2016 seçimlerinde 16 yerel Alman parlamentosundan 10 koltuk için hak kazanmıştır. Bu aynı zamanda, İkinci Dünya Savaşından beri oyların %14'ü ile Berlin'de bir sağ partinin aldığı en yüksek oy oranıdır (Cincu, 2017, s. 30, Strauß, 2017). 24 Ekim 2017 seçimlerinde parlamentoda üçüncü en fazla oyu alan parti olarak 94 koltuk hakkı kazanan AfD, adayları Frauke Petry'nin bağımsız aday olmaya karar vermesi ve bir başka üyesinin de ayrılması ile 92 koltuk hakkına sahip olmuştur (CDU-CSU, 2017a).

AfD zamanla bir liberal piyasa meselesi haline gelmiştir. 2013'te Euro karşıtı parti olan AfD zaman içerisinde milliyetçi ve popülist sağ temelli hale gelmiştir. AfD partisinin gelişimi PEGİDA² hareketi ile de senkronik bir şekilde gelişmiş ve daha sınırlı göç ve mülteci politikası için protestolar organize etmiştir.

² Pegida (Batının İslamlaşmasına Karşı Vatansever Avrupalılar) hareketi, 2014 yılında Almanya'da siyasi protestolar halinde meydana gelen oluşumdur. Başlıca eleştirilerinin hedefinde Almanya'nın mülteci ve

AfD insanları güçlü bir göç karşıtı tutuma teşvik etmektedir (Cincu, 2017, s. 31; Dudášová, 2016). Angela Merkel'in 2015 yılında 1 milyon mültecinin Almanya'ya girmesini sağlayan açık kapı politikasının tam karşısında bir görüşe sahiptirler (Cincu, 2017, s. 31).

AfD'nin amacı, yayınladıkları belgeler dikkate alınarak, uluslararası diplomatik noktalara dikkat çekerek insani felaketlerden kaçınmak ve tüm toplumları evlerini kaybetmekten kurtarmak ve böylece Avrupa'ya olacak kontrolsüz göçten kaçınmak şeklinde belirtilebilir.

AfD tarafından yayınlanmış olan parti programında sahip olunan kültürel öğelerin yüksek göçmen oranının etkisi ile gelecek nesillerde kaybolmasından duyulan endişe dile getirilmektedir (AfD, 2016, s. 40-41). Almanca dili; Alman kültürü, tarihi ve değerleri ile bağlantılı olarak gösterilerek halk tarafından korunması ve muhafaza edilmesi gerektiği belirtilmektedir. AfD yayınlamış olduğu parti programında; kamu hukukuna, insan haklarına ve Alman değerleri sistemine uygun olduğu sürece inanç, ibadet ve vicdan özgürlüğüne destek vereceğinin sözünü vermektedir. Ancak bu destek, parti programında açıkça belirtildiği üzere İslami pratikleri; Alman liberal-demokratik kurumsal yapısına, Alman hukukuna ve Yahudi-Hristiyan ve Alman kültürünün insani vakıflarına aykırı bulmaktadır. "İslam Almanya'ya ait değildir" başlığı altında, Alman devleti, halkı ve değerleri için artan Müslüman sayısının bir tehdit olduğu belirtilmektedir. AfD ayrıca Müslümanlar arasında Selefi şiddeti ve teröristliğe dönüşen dinci radikalleşmenin son bulmasını dilediğini belirtmektedir (AfD, 2016, s. 48). AfD'nin vermeye çalıştığı mesajlarda şu an yönetici konumundaki partide (CDU), Avrupa Birliği gibi uluslararası konumundaki kurumlara boyun eğmede problemler bulunduğunu belirtmekte (Cincu, 2017, s. 34) ve AfD'nin bu problemleri çözebilecek kapasitede olduğunu iddia etmektedir.

AfD parti planı içerisinde Almanya'da var olan göç, entegrasyon ve sığınmacı sistemlerini değiştirmek yer almaktadır. Bu doğrultuda parti hali hazırda bulunan yaklaşımlar açısından bazı değişiklikler talep etmektedir: sığınmacı akını, Avrupa Birliği içerisindeki insanların özgür dolaşım hareketi, üçüncü ülkelerden vasıflı işçi göçü ve önceki üç kategoriye göre göçmenlerin entegrasyonu.

AfD parti görüşü genel olarak geleneksel aile değerlerini, Alman kimliğini, dili ve kültürü, İslam karşıtlığını ve çok kültürlülük karşıtlığını önceliğine almış durumdadır (Cincu, 2017, s. 42, AfD, t.y.; Connolly, 2016; Ilgıt & Klotz, 2015). Partinin internet sitesinde yalnızca Ocak 2016-Nisan 2017 arasında yayımlanmış 561 göç karşıtı yazı bulunmaktadır (Cincu, 2017, s. 31).

Birçok iddiaya göre, AfD'ye oy veren kişiler genellikle Angela Merkel'in açık kapı politikasının karşısında durdukları için bu partinin ajandasını desteklemektedirler (Cincu, 2017, s. 32). Parti kurulduğundan bu yana, çok sayıda insanın göç etmiş olması, Avrupa'daki terör saldırıları, Angela Merkel'in ve CDU partisinin politikası gibi meydana gelen olaylar insanların fikirlerini değiştirerek AfD partisini desteklemeye itmiş olabilir. Ayrıca göz ardı edilemeyecek başka bir sebepse; kimlik, gelenekler ve milli gurur temelleri kullanılarak radikal ideolojileriyle güçlü ve etkili milli söylemlerin insanların sempatisini kazanmasındaki başarısıdır.

Taub ve Fischer (Cincu, 2017'de belirtildiği üzere, s. 33), bazı AfD parti üyelerinin diğer partilerdeki konuşmalar için "kendi milleti aleyhine konuşma ve kendi insanı için değil" şeklinde eleştirilerde bulunduklarını belirtmiştir. Bu eleştiriler üstünlük ve vatanseverlik düşüncelerinin dile yansımaları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Parti başkanı Frauke Petry bazı konuşmalarında yaşanan gelişmelerden "göçmen krizi" olarak bahsetmekte ve Almanya'da artık göçmen ve mülteci ayrımı yapılmaması problematiğine değinmektedir. Bunun yanı sıra Almanya sınırından geçen mültecileri durdurmak adına polisin silah kullanmasını desteklediğini belirten konuşmalarına da rastlanmıştır (Beale, 2016).

AfD partisine göre kişileri "Alman vatandaşlığı ile ödüllendirmek" başarılı bir entegrasyon sürecinin son aşaması olmalıdır (AfD, 2016, s. 64). Göçmen yasaları gözden geçirilmelidir (AfD, 2013, s. 4). Ayrıca çifte vatandaşlık veya sadece bir bebek Almanya'da doğduğu için -ebeveynleri Alman olmamasına rağmen- Alman vatandaşlığına sahip olması da bu parti tarafından desteklenmemektedir. Yurttaşlığa kabulün yalnızca en azından bir ebeveynin Alman olması koşuluyla gerçekleşmesi gerektiğini savunmaktadırlar (AfD, 2016, s. 64).

4.2.1. Almanya için Alternatif Parti Programları

İncelenen parti programlarına göre 2017 yılı programı 2013 programına göre çok daha detaylı olarak hazırlanmıştır. 2013 programlarında göç yasasının yeniden

düzenlenmesi talep edilerek düzensiz göçün ne pahasına olursa olsun durdurulması gerektiği dile getirilmiştir (AfD, 2013, s. 4).

2017 programlarında, 2014'ten bu yana artan sığınma oranlarına rağmen çoğu kişinin savaş bölgesinden gelmediği iddia edilerek bu korunma yasasının derhal durdurulmasının gerekliliği dile getirilmektedir (AfD, 2017, s. 30).

AfD'nin 2013'te yayınlanan programında incelenen kelimelere göre (Tablo 2'ye bakınız); güvenlik kavramı Suriyelilerle ilişkili olarak kullanılmamıştır. Mültecilere yönelik yalnızca geçişin durdurulması gerektiğinden bahsedilmiş, bunun dışında mülteci kelimesine yer verilmemiştir. Göçmen, göç krizi ve İslamcı terör kavramlarına da rastlanmazken işgücü kavramının sığınmacıların işgücüne yönelik olarak kullanımına rastlanmıştır. Sığınmacı kelimesine de rastlanan programda mağdur, yükümlülük, kardeş, misafir kavramlarından hiçbirine rastlanmamıştır.

AfD'nin 2017 yılında yayınlanan programına göre ise, yine güvenlik kavramı Suriyelilerle ilişkili olarak kullanılmamıştır. Mülteci kelimesinin kullanımında 2013'e göre büyük bir artış gözlenirken, kullanımı sırasında "daha fazla göç yok" (AfD, 2017, s. 28) şeklinde ifadelerle birlikte kullanılması dikkat çekmiştir. Cenevre Mülteci Sözleşmesi ve diğer uluslararası ve uluslararası sözleşmelerin yeniden müzakere edilmesi gerektiği dile getirilmiştir (AfD, 2017, s. 29). Ayrıca BMMYK fonlarının artırılarak mülteciler için kendi vatanlarına ve kültürlerine yakın bölgelerdeki mülteci merkezlerinde güvenli bir konaklama imkanı sağlanmasının amaçlandığı belirtilmiştir (AfD, 2017, s. 29). Frontex ve Alman Silahlı Kuvvetlerinin, Akdeniz'deki yardım hizmetlerini sonlandırarak yolcuları Avrupa'ya taşımak yerine tüm mülteci teknelerini başlangıç noktalarına geri götürmeleri gerektiğinden bahsedilmiştir. Bunun mümkün olmadığı durumlarda ise bu kişiler Avrupa dışındaki kabul merkezlerine nakledilmelidir (AfD, 2017, s. 29). Alman sınır kapıları katı kontroller içeren entegre güvenlik sistemleri ile korunmalıdır (AfD, 2017, s. 29). Göçmen ve göç krizi tanımlarına direkt olarak Suriyeliler için yer verilme de "göç akışları nedeniyle nüfus patlamaları" şeklinde ifadelere rastlanmıştır (AfD, 2017, s. 29). İslamcı terör tanımının bu programda kullanılmaya başlandığı gözlenmiştir. Yine 2017 programında "Uluslararası İslami terörizm, uluslararası toplum için ciddi bir tehdittir. Kökeni ve yayılması mevcut tüm yasal yollarla engellenmelidir" ifadeleri kullanılmıştır (AfD, 2017, s. 17).

Suriyelilere yönelik işgücü kelimesinin kullanımında artış gözlenirken, bu ifadenin yer aldığı yerlerde “işgücü piyasasına erişimlerinin kolay olmaması gerektiği” düşüncesi dikkat çekmektedir. Ancak AfD, gerçekten siyasi olarak zulüm gören insanların Almanya’da sığınma talebinde bulunarak burada çalışabilmelerini onayladığını belirten ifadelerde bulunmuştur (AfD, 2017, s. 4). Yine de sığınmacı olarak kabul edilenlerin aile birleşimlerine karşı çıkılarak(yasaya göre aileden 4 kişi gelebilir), Almanya sosyal sisteminin bu yükü kaldıramayacağı belirtilmiştir (AfD, 2017, s. 30). Çoğunlukla işsiz olan sığınmacılar tarafından olan düzensiz kitlesel göçün derhal durdurulması gerektiği belirtilmektedir (AfD, 2017, s. 27).

Yükümlülük ifadesine bir kez rastlanırken mağdur, kardeş, misafir kelimelerine 2017 programlarında da rastlanmamıştır. Sığınmacı kelimesinin kullanımında ise büyük bir artış gözlemlenmiştir. Bunun yanı sıra “Avrupa Ortak Sığınma Sisteminin” (CEAS) reddedildiği belirtilerek Avrupa dış sınırının korunması amacıyla iltica başvurularının Avrupa dışına gönderilmesi gerektiği belirtilmektedir (AfD, 2017, s. 29).

2017 programlarında uyum sağlaması gerekenlerin “toplum” değil “göçmenler” olduğu açık ve net bir şekilde belirtilmiştir. Vatandaşlığın ise yalnızca başarılı asimilasyonu sağlanmış ve sadakati şüphesiz kişilere verilmesi gerektiğinden bahsedilmiştir. Bu noktada yalnızca Almanya’da doğmuş olmanın vatandaşlık hakkına sahip olunmasını sağlamaması gerektiğine değinilmiştir (AfD, 2017, s. 31).

2017 programlarında “Kimliğinin merkezi olarak Almanca dili” başlığı altında Alman okullarında göçmen dillerinin olmaması gerektiği savunulmaktadır (AfD, 2017, s. 46).

2017 programlarına göre; sığınmacı öğrenciler için amaçlarının ülkelere geri döndükleri zaman için onları hayata hazırlama ve bu sırada geçen zamanı en anlamlı şekilde değerlendirmelerini sağlamak olmalıdır (AfD, 2017, s. 43).

4.2.2. Frauke Petry’nin Konuşmaları

Frauke Petry’nin yapmış olduğu konuşmaların yıllara göre dağılımına bakılacak olursa, incelenen son zamanlarda ilk yıllara göre politikaları daha çok eleştirdiği ve İslam kültürüne yönelik söylemleri dikkat çekmektedir. Yapmış olduğu konuşmalarda;

reşit olmadan evlenmiş olan mültecilerden (Petry, 2016d), kontrolsüz göç ile ülkeye dahil olan Şeriat kanunları, ortaçağa ait bir ahlak anlayışından bahsetmektedir (Petry, 2016d). Ek olarak yine aynı konuşmada Kur'an-ı Kerim'den ayet örneği veren Petry; Müslüman kadınların yüzlerini tamamen kapatmalarının dinde bir zorunluluk olmadığını dile getirmektedir (Petry, 2016d). Arap ailelerdeki kadın-erkek eşitsizliğini de ele alarak kadınların ailenin erkek üyelerinin bir malı olarak algılandığı zihniyete dikkat çekmeye ve kültürler arasındaki farklılıkları göstermeye çalışmaktadır (Merkel, 2016d).

Petry'nin yapmış olduğu konuşmalarda incelenen kelimelere göre (Tablo 3'e bakınız); Suriyelilerle ilgili olarak güvenliğe çok yer vermediği, sadece birkaç kez konuyla ilgili olarak değindiği saptanmıştır. Örneğin 2017'de yaptığı bir konuşmasında "Mülteci olarak iddia edilen ve yasadışı olarak bulunan binlerce suçlu sınır dışı edilmediği sürece, yenilerinin alınmasını kabul etmiyoruz" (Petry, 2017a) ifadesini kullanarak mülteciler arasındaki suçlulara dikkat çekmektedir. Yine başka bir konuşmasında sınır bölgelerinde artan suç oranlarına değinerek, bu durumun sınır bölgelerindeki yatırımları, dolayısıyla da ekonomiyi kötü etkilediğini dile getirmiştir (Petry, 2015d). Mülteci kelimesini kullandığı konuşmalar da sınırlı olmuştur. Göçmen kelimesinin ise birkaç kez kullanılmış olması dikkat çekmektedir.

Göç krizi tanımına iki konuşmasında doğrudan ve dolaylı olarak rastlanmıştır. Bu konuşmalardan birinde yaşananların "kriz değil göç" olduğunu belirtmekte, diğerinde ise direkt olarak göç krizinden bahsetmektedir.

Yapmış olduğu meclis konuşmalarının hiçbirinde "İslami terör" kavramına rastlanmamıştır. Hemen hemen hiçbir konuşmada Suriyeliler "işgücü" ile bağdaştırılmamış olup yalnızca bir konuşmada "işsizlik arttığı gibi bir de 180.000 sığınma başvurusunun olmasından" bahsetmektedir (Petry, 2015d). 2015'te yapmış olduğu bu konuşmasının devamında hükümete "180.000 işsiz insan için ne gibi önlemler almak istedikleri" sorusunu yöneltmektedir. Buna ek olarak yine aynı konuşmasında aile ile ekonomi politikalarına birlikte değinerek, ihtiyaç duyulan kalifiye işçilerin göçmenlik veya koordine olamayan göçmenlikle kazanılacağına inanmak yerine doğru bir aile politikası ile sağlanması gerektiğini dile getirmektedir.

Suriyeliler hiçbir konuşmada mağdur olarak adlandırılmamış, onlar için yapılması gereken bir yükümlülükten söz edilmemiştir. Ancak 2015 yılında yaptığı bir

konuşmada “. . . çünkü Saksonya'da on binlerce sığınmacıya ev sahipliği yapmak zorundayız. . .” (Petry, 2015d) cümlesini kullanarak bir zorunluluktan bahsetmektedir. “Kardeş” ya da “misafir” gibi kavramlara da konuşmalarda rastlanmamıştır. Yine 2015 yılında yaptığı bir konuşmada “Sığınma ve Mülteciler” başlığı altındaki yasada “geçici olarak” bu kişileri ağırlamak burada kendilerini rahat hissetmelerini sağlamak için yardımcı olmak koşuluna dikkat çekerek, bu yasanın diğer partilerce yanlış yorumlandığını belirtmektedir (Petry, 2015d).

Petry'nin konuşmalarında Suriyeliler için “sığınmacı” tanımını kullandığı da birkaç kez gözlemlenmiştir. Örneğin bir konuşmasında “sene sonuna kadar Saksonya'ya gelecek olan yaklaşık 60.000 sığınmacıdan” bahsetmektedir (Petry, 2015d).

Konuşmalarında sıkça entegrasyon politikalarını da eleştiren Petry, entegrasyon sürecinin ne kadarlık bir süre için planlandığını sorgulamaktadır (Petry, 2015d). Petry'nin bir başka eleştirdiği konu ise sol partilerin muhtaç insanları kullanarak bütçe kaynağı elde etmeye çalışmasıdır. Petry'nin gözünden bu yardımlar yalnızca politik statülerini yükseltme ve ceplerini doldurma amacı taşımaktadır (Petry, 2017a).

2016 yılındaki bir konuşmasında Petry, bir ülkeye göç ederken kendi gelenek ve kültürel uygulamalarının tamamen bırakılmaması gerektiğini ancak gidilen yeni evdekilere de açıkça karşı çıkılmaması gerektiğini belirtmiştir. Böylece “Batıya taşınan bir Müslüman, hayalet gibi halka açılmamalıdır” (Petry, 2016d) ifadelerini kullanarak Müslüman kadınların giyimi ile ilgili yorumunu belirtmiştir.

Petry'nin konuşmaları genel olarak var olan mülteci politikalarını eleştirmektedir. Mültecileri zaman zaman “göçmen” olarak adlandırması bir tesadüf değildir, önceden de (2.1. Göç başlığına bakınız) tanımlanmış olduğu gibi göçmen, daha iyi yaşam koşullarına sahip olmak için yer değiştiren kimseler için kullanılmaktadır. Petry konuşmalarında mültecileri Alman halkı/kültürü/geleneklerine bir tehdit olarak görmektedir. Bu yüzden de vatanseverliği ön plana çıkararak kullandığı kelimeler ile konuyu güvenlikleştirmektedir. Mültecilerin mümkün olduğu kadar az olarak ülkede bulunmasını ve daha çok kendi köken ülkelerine ve kültürlerine yakın olan ülkelerde ağırlanmasını önermektedir.

Tablo 2 Almanya'daki Siyasi Partiler ve Kullanılan Kelimeler

PARTİLER KELİMELER	CDU		AFD	
	CDU 2013	CDU 2017	AFD 2013	AFD 2017
Güvenlik	1	2	-	-
(Suriyeli) Mülteci(ler)	3	6	2	11
(Suriyeli) Göçmenler	-	-	-	-
Göç Krizi	-	1	-	-
İslamcı Terör	-	3	-	2
İşgücü	2	3	1	3
Kurban/Mağdur	-	-	-	-
Yükümlülük	-	1	-	1
Kardeş(lerimiz)	-	-	-	-
Misafir	-	1	-	-
(Suriyeli) Sığınmacılar	-	-	1	10

Tablo 3 Türkiye ve Almanya'daki Siyasi Parti Başkanlarının Kullandıkları Kelimeler

BAŞKANLAR KELİMELER	RECEP TAYYİP ERDOĞAN	DEVLET BAHÇELİ	ANGELA MERKEL	FRAUKE PETRY
Güvenlik	15	17	11	4
(Suriyeli) Mülteci(ler)	13	45	125	19
(Suriyeli) Göçmenler	2	3	-	8
Göç Krizi	9	2	9	5
İslamcı Terör	2	1	1	4
İşgücü	-	6	4	-
Kurban/Mağdur	14	10	-	-
Yükümlülük	8	4	14	1
Kardeş(lerimiz)	32	10	-	-
Misafir	12	1	1	-
(Suriyeli) Sığınmacılar	5	7	3	12

BÖLÜM V

SONUÇ

Küreselleşme ile birlikte günümüz dünyasında birçok alanda sınırlar ortadan kalkarak mesafeleri yok etmektedir. Ancak küreselleşme sınırları ortadan kaldırırken ulus devlet görüşünü ters yönde etkileyerek bazı ülkeler için bu görüşün daha da güçlenmesine sebep olabilmektedir.

Bireyler doğdukları andan itibaren sahip oldukları ve milliyetlerini belirten reel kimliğin yanında sosyal kimlikleri de oluşmaya başlar. Yetişilen aile, edinilen arkadaş çevresi, alınan eğitimler; kısacası girilen ve sahip olunan sosyal çevreler kimlik oluşumuna etkiye bulunur. Sahip oldukları kimliklerle bireyler dünyaya kategorilenmiş bir çerçeveden bakarlar. İnsanların varoluşlarından bu yana sahip oldukları bu özellik için milliyetçilik kavramı özellikle Vestfalya Anlaşmasından sonra yerleşmiştir. Ancak bireylerin kendilerini kategorilemeleri bunun çok daha öncesine dayanır. Aynı topluluklardan insanlar kendilerini gruptan ve güvende hissederler. Grup dışındakiler ise diğerleri olarak betimlenir. İnsanlık tarihinde bu ayrım çok eskilere dayandırılabilirken günümüz dünyasında da daha ayrıntılı olarak kendine yer bulmuştur.

Güvenlik kavramı da geçmişten günümüze anlam olarak değişime uğramıştır. Önceleri yalnızca bir amaç olarak ele alınan güvenlik kavramı zamanla genişlemiş ve bir araç olmaya başlamıştır. Yine özellikle Vestfalya Anlaşmasından sonra oluşmaya başlayan ulusal kimlik kavramı milliyetçiliğin oluşmasına katkıda bulunmuş, bu noktada ise güvenlik de yeni bir anlam kazanmıştır.

Güvenlik bir araç haline geldiği zaman farklı alanlarda olağanüstü tedbirler almayı da kolaylaştırmaktadır. Güvenlik ya da güvenlik algısı gerçekte nedir peki? Klasik realistler için güvenlik –ki burada güvenlikten kasıt yalnızca devletin güvenliğidir- askeri güç ile sağlanabilecek bir şeydir. Yapısal realizmde ise güvenlik bir amaçtan araca dönüşür ve devletler aktör konumundadır. Soğuk Savaşın yaşanması güvenlik algısında büyük değişikliklere yol açmıştır. Kavramın içeriğinin genişlemesine neden olan bu savaşın ardından güvenlik konusundaki bir başka büyük değişim ise 11 Eylül saldırıları ile meydana gelmiştir. Özellikle bu dönemden sonra güvenliğin sektörleşmeye başlaması söz konusudur. Böylece güvenlik bir daha eskiden olduğu gibi

yalnızca devlet temelinde ele alınamayacak bir olgu haline gelmiştir. Güvensizlik yaratan tehdidin her ne kadar önlem alınsa da engellenemeyebileceği genel bir yargı haline gelmiştir. Güvenliğin zaman içerisinde genişleyerek değişen anlamı farklı birçok alanı da güvenlik konusu olabilir hale getirmiştir. Bu noktada grup dışından gelen kişilerin yaptığı bir göç dalgası da kimliğe tehdit olarak algılanabilen –ve yalnızca kimlikle sınırlı olmayacak şekilde- güvenliğin konusu haline gelebilmektedir.

Geçmişten günümüze insanlar çok çeşitli nedenlerle göç etmişlerdir. Göç, insanların yaşadıkları yerden başka bir yere zorunlu ya da kendi istekleriyle taşınmaları/yer değiştirmeleridir. Göç etme sebebine bağlı olarak göç türü de değişmekte ve farklı anlamlar taşımaktadır. Göç edilen ülkede de buna bağlı olarak taşınan kişiler için yapılan tanımlamalar farklılaşmaktadır. İsteğe bağlı olan göçler genellikle daha iyi yaşam koşullarına/standartlarına sahip olabilmek için gerçekleşirken, zorunlu göçler farklı etkenler sebebiyle yer değiştirmek zorunda kalan insanlar için kullanılmaktadır. Elbette ki her farklı göç konusu için farklı alt tanımlamalar söz konusudur. Suriye’de 2011’den bu yana yaşanan olaylar sonucunda oluşmaya başlayan göç dalgası tanım olarak zorunlu göç kapsamına girmektedir. Daha açık bir tanımdan söz etmek gerekirse; Suriyelilerin başlatmış oldukları göç dalgası can güvenlikleri sebebiyle oluşmuştur. İç ve dış göçlerden her ikisi de meydana gelmiştir. Gerçekleşen göçün sebebine bağlı olarak göç eden bireylerin gittikleri ülkelerde tanımlandıkları kelimeler de doğal olarak farklılık göstermektedir. Bu durumda Suriyeliler için gittikleri ülkelerde mülteci ve sığınmacı kelimeleri kullanılmaktadır. Bu iki kavram zaman zaman birbiri ile karıştırılsa da anlamlarında farklılıklar bulunmaktadır. Mülteci, ülkesini hayati tehlike olması gibi nedenlerle terk eden kişiler için kullanılırken; sığınmacı kavramı sığınma talebinde bulunmuş ancak başvurusu henüz sonuçlanmamış kişiler için kullanılmaktadır. Bu yüzden kelimelerin kullanımlarında özellikle toplumun önde gelen kişilerince anlam karmaşası yaratmamak adına daha çok dikkat edilmesi gerekmektedir.

Göç, tehdit olarak algılanmaya başlandığı zaman güvenlileştirilmeye çalışılmaktadır. Göç eden bireylerin yeni toplumda oluşturacağı değişiklikler özellikle sağ partiler için kontrol altına alınması gereken değişiklikler olarak algılanabilir. Güvenlik kavramı geçmişten günümüze nasıl değişti ise göç kavramına bakış da aynı şekilde değişmiştir. Göç günümüzde çok boyutlu bir güvenlik sorunu haline gelmiştir. Göç alan topluluklar için göç yalnızca kültürel bir güvenlik tehdidi olmaktan çıkarak

ulusal boyuta ulaşmıştır. Bu boyuta ulaşmasındaki dönüm noktalarından biri olarak ise yukarıda da bahsedilmiş olan 11 Eylül saldırıları gösterilebilir. Bu saldırılarla birlikte belki de ilk kez göçmenler bu denli suç öznisi olarak görülmeye başlanmış, bu durum günümüze kadar çeşitlenerek ulaşmıştır.

Bütün bu açılardan bakıldığı zaman göç eden bireyler suç öznisi olarak tanımlanabilmekte ve böylece bu suça karşı grup ile birlikte (bu durumda grup millet halini alır) ortak bir hareket etme isteği oluşabilmektedir. Böyle bir durumda göçmenlere karşı söylemler geliştirerek buna yönelik politikalar oluşturan siyasetçiler yükselişe geçebilmektedir. Paniğe kapılan insan kitleleri bu konuda harekete geçecek birini desteklemek isterler. Psikolojik anlamda bunu hem sorunlara bir çözüm bulacak kişi olduğuna inandıkları için hem de bir şeyler yapılıyor olmasının verdiği ahlaki rahatlama için istiyor olabilirler. Böylece halklar göç ile ilgili olarak (herhangi başka bir güvenlik alanına da uygulanabilir) sert ve kesin konuşan siyasetçileri destekleme yoluna gidebilirler. Nitekim son yıllarda özellikle Avrupa’da yükselişe geçen sağ partiler ve popülizm de bunun doğruluğunu kanıtlar niteliktedir. İnsanlar doğdukları andan itibaren oluşmaya başlayan kimlikleri ile zamanla siyasi bir görüşe de sahip olurlar. Bireylerin sahip oldukları siyasi kimliklerde de sosyal kimliklerinde olduğu gibi çevre, aile, eğitim gibi birçok faktör etkilidir. Sahip olunan kimliklerin önemli vurgularına atıf yapılarak oluşturulan popülist söylemler kitleleri yönetmeyi ve yönlendirmeyi de kolaylaştırır. Böylece seçilen genel ya da özel kavramlar bütün ya da belirli kitleleri kapsayabilir.

Burada sözün ne kadar önemli ve etkili olduğu ortaya çıkmaktadır. Sahip olunan ve zamanla kazanılan kimlik doğrudan siyasi parti seçimini etkilemekte ve bunun etkisiyle milliyetçilik/ırkçılık gibi duyguların oluşmasını tetikleyebilmekte veya zaten var olan bu duyguları aşırılığa sürükleyebilmektedir. İnsanlar bu tür duyguların etkisi ile örneğin yıllarca savaşların etkisiyle oluşan geleneksel düşmanlığı koruyabilmekte ve nesilden nesle sözlü veya yazılı olarak aktarılabilir. Bu anlamda dil çok geniş alanlara yayılabilen ve etki edebilen bir konudur. Etkisi düşünüldüğünden çok daha güçlü olabilmektedir. Sözün bir kez söylenmesi ile anlam üretilmiş olur. Anlam üretme doğru şekilde kullanıldığında ise etkisi sınır tanımaz hale gelebilir. Önde gelen liderler genellikle dili nasıl kullanmaları gerektiğini bilirler. Söylemlerde kullanılan kelimeler de bu amaçla özellikle seçilebilmektedir. Bu yüzden, başka bir ülkeye iç karışıklıklardan dolayı sığınan bir kişinin “sığınmacı”, “mülteci” ya da “göçmen”

kelimelerinden hangisi ile tanımlandığı onlar için oluşturulacak kimlik inşası açısından önemlidir.

Siyasetin yalnızca yönetim binalarında kaldığı düşünülse de aslında siyaset hayatın her alanına yayılmaktadır. Özellikle önde gelen liderlerin kullandığı kelimeler, vatandaşlara durumlar konusunda nasıl hissetmeleri gerektiğine dair ipucu verebilmektedir. Böyle bir durumda göçün “istila, saldırı, akın” şeklinde tanımlanması ile vatandaşlar arasında bu kavramların kullanılması kaçınılmaz olmaktadır. Bu durumda ise göçe bakış açısının desteklenen parti ile aynı doğrultuda olduğu söylenebilir. Bunu diğer herhangi bir alana uygulamak da çoğu zaman aynı sonucu verecektir. Bu konuda en etkili araçlardan biri medya olmaktadır. Medya aracılığıyla yazılı, sözlü veya görsel olarak oluşturulan anlamlara ulaşan kitleler bu içeriklerden doğal olarak etkilenmektedirler. Güvenikleştirmenin temelinde de dil ile oluşturulan anlamlar bulunur. Güvenlik dışı bir kavram söz ile tanımlanarak güvenlik alanı içerisine alınır. Böylece ondan o kadar sık ve seçilmiş kelimeler ile vurgulanarak bahsedilir ki, toplumlar tarafından bir tehdit olarak algılanmaya başlanır. Bu şekilde toplumlarda korku oluşmaya başladığı zaman güvenlik kaygısı ile insanlar bir an önce harekete geçilmesini isterler. Burada ise özellikle eğer tehdit unsuru bir grup yabancı ise, yabancı karşıtı söylemlere zaten sahip olan aşırı milliyetçi gruplar ön plana çıkabilirler. Oluşturulan tehdit inşası bir grup göç eden bireyden oluşuyorsa bu gruba bir kimlik inşa edilmesi güvenikleştirmeyi kolaylaştırır. Bir an önce tehdidin önlenmesi için harekete geçilmesini isteyen bireyler bu grupları/partileri destekleyerek daha çabuk aksiyon almak isteyebilirler. Özellikle milliyetçilik duygusu ön plana çıkarılarak kitleler bir araya getirilir. Ortaya atılan tehdit bir güvenlik sorunu olarak algılandığı ve kitleler çözüm için her şeyi yapmaya göze alır hale geldiği zaman ise her çeşit kararın alınarak uygulanması kolay hale gelir. Böylece söz konusu durum için güvenikleştirme gerçekleşir. Suriyelilerin diğer ülkelere göçü sırasında da benzer aşamalar kaydedilmiştir.

2011 yılı itibarı ile Suriye’de başlayan iç karışıklıklar Suriyelilerin o bölgelerden uzaklaşmasına neden olmuş, bu şekilde Akdeniz’den Avrupa’ya bir göç dalgası oluşmuştur. Bu dalganın akabinde göç alan ülkelerde konu üzerine söylemler başlamıştır. Ülkesel ve bölgesel kararlar alınan bir konu haline gelen bu göç hareketleri başladıktan 8 yıl sonra günümüzde bile hala güncelliğini korumaktadır. Buradan da

anlaşılabileceği gibi göç, etkileri kısa ve uzun süreçte görülen bir konu olmaktadır. Suriyelilerin zorunlu göç hareketinde, ülkelere göre alınan kararlarda farklılıklar olmuştur. Bu kararlardaki çeşitlilikler ülke ve bölgelerle sınırlı kalmamakta, örneğin ortak kararlarına uyulan Avrupa Birliği üyesi ülkelerde bile farklılık gösterebilmektedir. Yıllar içerisinde, otoriteler tarafından açık bir şekilde ülkelere sığınmak için gelmemelerinin söylendiği medya paylaşımları yapan hükümetler olduğu gibi, Suriyelileri ülkelere kabul eden hükümetler de olmuştur.

Özellikle konumundan dolayı Suriyelilerin sığınmak için gittiği ilk ülkeler arasında yer alan Türkiye, en çok Suriyeliyi kabul eden ülkelere biri olmuştur. Almanya da bulunduğu coğrafi konuma rağmen yüksek sayıda Suriyeliyi ülkesine kabul etmiştir. Suriye’deki olaylar meydana gelip, insanlar Türkiye ve Almanya’ya giriş yaptığından bu yana yıllar içerisinde her iki ülke de Suriyeliler konusunda farklı stratejiler geliştirmiştir. En çok mülteciyi ülkelerinde barındıran yönetimler ise dolayısıyla konu ile ilgili söz hakkına sahip olabilmektedir. Kabul edilen mülteci ya da sığınmacı sayısına bağlı olarak, uluslararası anlamda bazı diğer ülkelerin yüklerini hafifletmek de uluslararası ilişkiler konusunda daha iyi ilişkiler vaat edebilmektedir. Türkiye bölgesel anlamda mülteciler için öncü konuma gelirken, Almanya da aynı şekilde Avrupa için bu konuda öncü konumundadır. İki ülke de siyasi liderleri aracılığıyla bu konuda diğer ülkelere çağrılarda bulunmaktadır. Burada önemli olan nokta ise yapılan söylemlerde kullanılan kelimeler olmaktadır.

Türkiye’de göçün siyasete yansımalarına bakılacak olunursa; Suriyelilerin bu süreçte gündemde çokça yer aldığı söylenebilir. Verilen tepkilerin partiden partiye farklılık göstermesi ise beklenen bir sonuçtur. Her parti kendi ideolojileri doğrultusunda konuya yönelik söylemler geliştirmiştir. Bu söylemler dile getirilirken ise halka daha iyi aktarılabilmesi için dramatik bir yol izlendiği gözlemlenmiştir. Örneğin, AKP tarafından Suriyelilerden bahsedilirken genellikle “misafir” kelimesinin kullanılması ile; halka Suriye’den gelen kişileri ülke kültüründe yer aldığı üzere misafir gibi ağırlaması gerektiği aktarılmaya çalışılmıştır. Zaman zaman Suriyelilere vatandaşlık verileceği yönünde söylemler olsa da, bu durum görüldüğünden biraz daha farklıdır. Türkiye’ye ilk ulaştıklarında “misafir” adı altında olan Suriyeliler, 2014 yılından itibaren geçici koruma statüsü alabilmektedir. Günümüzde bu kişilerin hala “misafir” olarak tanımlanıyor olması ve hukuken verilebilecek statünün sınırlı olması; aslında onların hem Türkiye’de mülteci kimliğine sahip olmasını engellemekte hem de tam bir vatandaş

yapamamaktadır. Bir bakıma Türkiye’de bulunan mültecilerin kısmi olarak bu “misafir” kimliği içerisinde sıkıştığı söylenebilir. Bunun yanı sıra onlara yüklenen mağdur kimliği ve yardım etmenin haklılığı da söylemlerde sıkça rastlanan bir durumdur. Bunun yanı sıra Türkiye’ye sığınan Suriyelilerin “mülteci” şeklinde tanımlanması doğru olmamasına rağmen hem AKP hem de MHP’nin liderlerinin konuşmalarında ve parti programlarında kullanılmakta olduğu dikkat çekmektedir.

MHP tarafından yapılan söylemlerde ise misafir tanımı daha az ve yalnızca Türkmenler için kullanılmıştır. Suriyeliler için genel anlamda daha çok bir yük olarak bahsedildiği ve süreçten sonra evlerine gönderilmelerinin gerekliliğinden bahsedilmiştir. Özellikle 2016 yılının ilk yarısına kadar MHP’nin Suriyelilere ve onlarla ilgili alınan kararlara daha tepkili olduğu söylenebilir. 2017 yılında ise Suriyelilerin partinin gündeminde pek yer etmediği gözlemlenmiştir. Bu durum; AKP ve MHP ortaklığının bir sonucu olarak yorumlanabilir. MHP tarafından genel olarak, Suriyelileri (Türkmenler hariç) kendi milliyetçi perspektifinin dışında kaldığı için grup dışı olarak tanımladıkları söylenebilir. Bu yüzden de onları toplumsal ve ekonomik yapıya zarar veren unsur olarak gördükleri bir kimlik inşasının söz konusu olduğu söylenebilir.

Almanya açısından Suriyelilerin zorunlu göçü biraz daha farklı tepkiler alabilmektedir. Bunun başlıca sebebi ise Suriye ve Almanya arasındaki genel kültürel veya dinsel farklılıklar ve Amerika’da yaşanmış olan 11 Eylül saldırıları başlangıç olmak üzere özellikle son yıllarda Avrupa’da artış göstermiş olan terör saldırıları olarak belirtilebilir. Yaşanan iç karışıklıklardan sonraki ilk öncelik elbette ki insanların hayatlarının kurtarılması idi. Ancak bu amaçla yapılan göçün uzun vadede ülkeler için etkileri büyük olmuştur. Özellikle kültürel farklılıkları çok olan bu iki ülke insanı için etkileşim süreçlerinden bahsedilecek olursa bunu partiler üzerinden görmek mümkündür. Almanya geçmişte de büyük göçler alan bir ülke olarak aslında göç konusuna çok da uzak değildir. Ancak yine de tarihinde yaşanmış olayların insanlar üzerindeki etkileri hala devam etmektedir. Almanya’nın bu kadar çok sayıda Suriyeli insanı barındırmak istemesinin bir sebebi de tarihte yaşamış ve yaşatmış olduğu kötü deneyimleri ve olayların etkisi ve bunların anıları olabilir.

Şimdiye kadarki zaman diliminde Merkel’in ve dolayısıyla CDU’nun da Suriyeliler için oluşturmaya çalıştığı algı “sahip olunan insani değerler ile” bu kişilere yardım etmektir. İzlenen politikalara bakılacak olursa ülkeye kabul edilen kişilere dil ve

meslek eğitimi verilmektedir. Bu da Almanya'nın ileriye dönük olarak sığınan kişilere bir gelecek hazırladığını gösterebilir.

Öte yandan AfD parti lideri ise sınırı aşan kişilerin vurulması gerektiği ya da sığınmak isteyen kişilerin bir adaya götürülmesine kadar uç konuşmalar yapabilmektedir. Bununla birlikte izlenen politikaların yanlış olduğunu sık sık dile getirmekte ve Suriyelileri sahip oldukları kimlikleri sebebiyle kendi savunduğu kimliğin dışında kaldığı için dış grup olarak görebilmektedirler. Özellikle kültürel farklılıklar ayrıntılı bir şekilde (başta dinsel olmak üzere) belirtilerek, bu kişilerin kendi kültürlerine yakın kültürlerde ağırlanması istenmektedir. Özellikle Petry'nin bazı konuşmalarında ülkesine sığınan kişileri "göçmen" olarak tanımlaması ve zaman zaman bu bireylerin daha iyi bir yaşam için göç ettiklerini de belirtmesi Suriyelilerin göç hareketini nasıl gördüğünün kısa bir özetidir.

Güvenlikleştirme için gerekli olan faktörlerin; bir referans nesnesi, bu referans nesnesine tehdit oluşturan unsur, söylem, güvenlikleştiren aktör olduğundan bahsedilmiştir. Suriyeliler özelinde bu faktörler göz önünde bulundurulacak olursa; güvenlikleştiren aktörler siyasi partiler ve parti liderleri iken; söylemler ise partilerin yayınladıkları programlar ve belgeler ile parti liderlerinin yaptıkları konuşmalardır.

Referans nesnesi ise her bir parti için farklılık göstermektedir. AKP için referans nesnesi tehlikede olan kişiler ve bölgeler (Suriye'deki) gösterilebilir. MHP için bu durum Türk milletinin güvenliği gibi görünmektedir. Bu güvenlik içerisinde toplumsal ve ekonomik kaygıları da barındırmaktadır. CDU söylemlerine göre referans öznesinin tehlike altında olan kişiler olduğu söylenebilir. AfD için ise referans nesnesi Alman kimliği ve güvenliği olarak görünmektedir. MHP ve AfD için tehdit unsuru Suriye'den gelen kişiler olarak görünmektedir. Buna ek olarak MHP için ülkelerin yakınlığı da göz önünde bulundurularak, bölgesel güvenliği tehdit eden unsurlar da dahil edilebilir. AKP ve CDU için ise tehdit unsurunu saptamak biraz daha komplike bir durum haline gelmektedir.

AKP için yine MHP'de olduğu gibi bölgesel yakınlıktan dolayı bu kadar yakın mesafede savaş ortamı olması ve oradaki insanların zarar görmesi bir tehdit unsurudur. Dolayısıyla bu savaş ortamını yaratanlar da dolaylı olarak tehdit unsuru olarak nitelendirilebilir. Aynı durum, bölgeye yakınlık haricinde CDU için de söylenebilir. O zaman tehdit unsuru bu partiler için Suriye'de huzuru bozan gruplar olarak algılanabilir.

Bu durumda MHP ve AfD için göç eden bireyler için güvenlikleştirme yapılırken onların gelişini engellemek yeterli bir çözüm iken; AKP ve CDU için durum farklı hale gelir ve toprakları dışında atılması gereken bir adıma dönüşür. Bu adıma ulaşana kadar yapılan açıklamalar, verilen kararlar (mültecilerin kabulü gibi) sonrasında uygulanacak olan adımları meşrulaştırır. Suriyeliler bu süreç içerisinde dönem dönem dış politikaya karşı kullanılan bir konu haline de gelebilmektedir. Bu durumda iktidarda olan partiler arasında ve iktidarda olmayan partiler arasında benzerlikler olduğu göze çarpmaktadır. MHP ve AfD tarafından Suriyeliler için oluşturulan kimlik; “yabancı”, “dış grup” ve “tehdit unsuru” şeklindedir. AKP’nin Suriyeliler için oluşturduğu kimlik; “mağdur”, “misafir” ve “kardeş” temelinde yardım edilmesi gereken bireyler şeklindedir. CDU’nun inşa ettiği kimlik ise; “ahlaki sorumluluk ile yardım edilmesi gereken bireyler” şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Araştırma yapılırken tespit edilen başka bir unsur ise Erdoğan ve Merkel’in konuşmalarında rastlanmış olan “mültecileri kendi halklarından korumak amacıyla yapılan güvenlikleştirmedir”. Başka bir deyişle, göç ederek ülkelerine gelen Suriyelileri, Türkiye ya da Almanya halklarının vereceği tepkilerden korumaya çalışmalarıdır.

Sağ partiler üzerinden yapılmış olan araştırmanın sonucunda iki ülkenin de iktidar partilerinin göçe yaklaşımları benzer bulunurken, iktidarda olmayan sağ partilerin de birbirleri ile yakın politika izledikleri tespit edilmiştir. Yalnızca söylemler Almanya’da dinsel farklılıklardan dolayı ağırlıklı olarak bu konuyu içerse de göçe yaklaşımları benzerdir. İktidarda olan sağ partilerde misafir, ya da geleceğin vatandaşı politikası izlenmekte, bölgesel lider olmaya çalışılırken; iktidarda olmayan sağ partilerde ise göç karşıtı bir tutum ile “daha fazla göç nasıl engellenebilir” sorusunun yanıtı aranmakta, göçle ilgili toplumsal ve ekonomik kaygılar dile getirilmektedir. Ayrıca iktidarda olmayan sağ partilerde ortak özellik olarak ülkelerinin vatandaşı olabilmek için gerekli kriterlerin ayrıntılı şekilde anlatıldığı ve göç ile ilgili kavramların (mülteci ve sığınmacı başta olmak üzere) detaylarıyla açıklandığı tespit edilmiştir. Bu tespitler de özellikle MHP ve AfD için kimlik ve vatandaşlık kavramlarının önemini ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak; zorunlu göç eden Suriyeliler için Türkiye ve Almanya olmak üzere her iki ülkede de güvenlikleştirme yapıldığı söylenebilir. Ancak güvenlikleştirme iki ülkenin partilerince de farklı amaçlarla olsa da benzer yöntemler kullanılarak

yapılmıştır. Göç eden Suriyelilere gittikleri ülkelerde farklı kimlikler inşa edilmeye çalışılmıştır ve güvenlikleştirme bu kimlikler üzerinden başlatılmıştır. Oluşturulan bu kimlikler sadece ülkeden ülkeye değil, partiden partiye de değişmektedir. Sağ partiler açısından iktidarda olmak, partilerin göçe olan yaklaşımlarını etkileyerek onları daha kabullenici-kapsayıcı bir hale getirebilirken; iktidarda olmayan sağ partilerin daha ayrımcı bir politika izleyebildikleri gözlemlenmiştir. Güvenlikleştirme yapılmasının sebepleri konusunda kesin bir yargıya varılması mümkün olmamakla birlikte; milli çıkarlar, milliyetçilik, kimlik, uluslararası arenada söz sahibi olmak, insani yardım gibi nedenler olmak üzere çok çeşitlidir.

KAYNAKÇA

- 1984 Cartagena Mülteciler Bildirisi. (çev. t.y.). Erişim tarihi: 11.02.2017.
- Acharya, A., & Buzan, B. (2007). Why is there no non-Western international relations theory? An introduction. *International Relations of the Asia-Pacific*. doi:10.1093/irap/lcm012
- AFAD. (2013). *Türkiye'deki Suriyeli sığınmacılar, 2013 saha araştırması sonuçları*. Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı. <https://www.afad.gov.tr/tr/25296/Suriye-Raporlari>. Erişim tarihi: 09.11.2016.
- AfD. (2013). *Wahlprogramm Parteitagsbeschluss vom 14.04.2013*. Alternative für Deutschland. Erişim tarihi: 06.10.2018.
- AfD. (2016). Manifesto for Germany. Alternative für Deutschland. Erişim tarihi: 05.19.2017.
- AfD. (2017). *Programm für die Wahl Deutschen Bundestag am 24. September 2017*. Alternative für Deutschland. Erişim tarihi: 06.10.2018.
- AfD. (t.y.). *Konzeptpapier für AfD-Presskonferenz am 21.08.2017 in Berlin*. Alternative für Deutschland. Erişim tarihi: 06.13.2018.
- Akbaş Demirel, C. (t.y.). Türkiye'ye göç eden Suriyelilere ilişkin haberler ve kamuoyuna olası etkileri. *II. Türkiye Lisanüstü Çalışmaları Kongresi - Bildiriler Kitabı II*, (s. 461-478).
- Akgül, A., Kaptı, A., & Demir, O. (2015). Göç ve kamu politikaları: Suriye krizi üzerine bir analiz. *The Global*, 1(2), 1-22.
- Akgül-Açıkmeşe, S. (2011). Perception or discourse? Security threats in Copenhagen School and neoclassical realism. *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, 8(30), 43-73.
- Akıncı, B., Nergiz, A., & Gedik, E. (2015). Uyum süreci üzerine bir değerlendirme: Göç ve toplumsal kabul. *Göç Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 58-83.
- Akkaraca Köse, M. (2015). Geri Kabul Anlaşması ve vizesiz Avrupa: Türkiye'nin dış politika tercihlerini anlamak. *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, 3(2), 195-220.

- AKP. (2015a). *7 Haziran 2015 Genel Seçimleri Seçim Beyannamesi*. Ak Parti. Erişim tarihi: 06.10.2018.
- AKP. (2015b). *1 Kasım 2015 Genel Seçimleri Beyannamesi*. Erişim tarihi: 07.11.2018.
- AKP. (t.y.). *Parti tüzüğü*. Ak Parti: <http://www.akparti.org.tr/site/akparti/parti-tuzugu>. Erişim tarihi: 08.08.2018.
- Aktaş, A. (2011). Güvenikleştirme yaklaşımı ve Türkiye'nin ulusal güvenlik anlayışındaki dönüşüm. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(2), 7-47.
- Albert, M., & Buzan, B. (2011). Securitization, sectors and functional differentiation. *Security Dialogue*, 42(4-5), 413-425.
- Amir-Moazami, S. (2019, Nisan 17). Secular power and the predicaments of knowledge production on Muslims in Europe. trafo.hypotheses.org/3980. Erişim tarihi: 05.05.2019.
- Bahçeli, D. (2015a, Ocak 27). *Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet BAHÇELİ'nin, TBMM Grup Toplantısında yapmış oldukları konuşma. 27 Ocak 2015.* Milliyetçi Hareket Partisi: http://www.mhp.org.tr/htmldocs/genel_baskan/konusma/3700/index.html. Erişim tarihi: 12.10.2018.
- Bahçeli, D. (2015b, Şubat 17). *Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet BAHÇELİ'nin, TBMM Grup Toplantısında yapmış oldukları konuşma. 17 Şubat 2015.* Milliyetçi Hareket Partisi: http://www.mhp.org.tr/htmldocs/genel_baskan/konusma/3722/index.html. Erişim tarihi: 12.10.2018.
- Bahçeli, D. (2015c, Temmuz 01). *Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet BAHÇELİ'nin, TBMM Grup Toplantısında yapmış oldukları konuşma. 1 Temmuz 2015.* Milliyetçi Hareket Partisi: http://www.mhp.org.tr/htmldocs/genel_baskan/konusma/3890/index.html. Erişim tarihi: 12.10.2018.
- Bahçeli, D. (2015d, Aralık 01). *Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet BAHÇELİ'nin, TBMM Grup Toplantısında yapmış oldukları konuşma. 1 Aralık*

2015. Milliyetçi Hareket Partisi:
http://www.mhp.org.tr/htmldocs/genel_baskan/konusma/3992/index.html.
 Erişim tarihi: 12.10.2018.

Bahçeli, D. (2015e, Aralık 22). *Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet BAHÇELİ'nin, TBMM Grup Toplantısında yapmış oldukları konuşma. 22 Aralık 2015.* Milliyetçi Hareket Partisi:
http://www.mhp.org.tr/htmldocs/genel_baskan/konusma/4001/index.html.
 Erişim tarihi: 12.10.2018.alındı

Bahçeli, D. (2016a, Ocak 12). *Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet BAHÇELİ'nin İstanbul Sultanahmet Meydanı'nda Düzenlenen Canlı Bomba Saldırısı" hakkında yaptıkları yazılı basın açıklaması. 12 Ocak 2016.* Milliyetçi Hareket Partisi:
http://www.mhp.org.tr/htmldocs/genel_baskan/konusma/4006/index.html.
 Erişim tarihi: 12.10.2018.

Bahçeli, D. (2016b, Şubat 16). *Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet BAHÇELİ'nin, TBMM Grup Toplantısında yapmış oldukları konuşma. 16 Şubat 2016.* Milliyetçi Hareket Partisi:
http://www.mhp.org.tr/htmldocs/genel_baskan/konusma/4022/index.html.
 Erişim tarihi: 12.10.2018.

Bahçeli, D. (2016c, Nisan 26). *Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet BAHÇELİ'nin, TBMM Grup Toplantısında yapmış oldukları konuşma. 26 Nisan 2016.* Milliyetçi Hareket Partisi:
http://www.mhp.org.tr/htmldocs/genel_baskan/konusma/4063/index.html.
 Erişim tarihi: 12.10.2018.

Bahçeli, D. (2016d, Haziran 21). *Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet BAHÇELİ'nin, TBMM Grup Toplantısında yapmış oldukları konuşma. 21 Haziran 2016.* Milliyetçi Hareket Partisi:
http://www.mhp.org.tr/htmldocs/genel_baskan/konusma/4095/index.html.
 Erişim tarihi: 12.10.2018.

Bahçeli, D. (2016e, Temmuz 12). *Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet BAHÇELİ'nin, TBMM Grup Toplantısında yapmış oldukları konuşma. 12*

Temmuz 2016. Milliyetçi Hareket Partisi:
http://www.mhp.org.tr/htmldocs/genel_baskan/konusma/4106/index.html.
 Erişim tarihi: 12.10.2018.

Bahçeli, D. (2017a, Şubat 28). *Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet BAHÇELİ'nin, TBMM Grup Toplantısında yapmış oldukları konuşma metni. 28 Şubat 2017.* Milliyetçi Hareket Partisi:
http://www.mhp.org.tr/htmldocs/genel_baskan/konusma/4219/index.html.
 Erişim tarihi: 12.10.2018.

Bahçeli, D. (2017b, Nisan 08). *Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet BAHÇELİ'nin, Bu Ülke İçin Yeminimiz Var. Vazgeçilmez! Antalya Mitinginde Yapmış Oldukları Konuşma 8 Nisan 2017.* Milliyetçi Hareket Partisi:
http://www.mhp.org.tr/htmldocs/genel_baskan/konusma/4242/index.html.
 Erişim tarihi: 12.10.2018.

Bahçeli, D. (2017c, Mayıs 09). *Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet BAHÇELİ'nin, TBMM Grup Toplantısında yapmış oldukları konuşma. 9 Mayıs 2017.* Milliyetçi Hareket Partisi:
http://www.mhp.org.tr/htmldocs/genel_baskan/konusma/4252/index.html.
 Erişim tarihi: 12.10.2018.

Bahçeli, D. (2017d, Temmuz 07). *Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet BAHÇELİ'nin, "İç ve Dış Gelişmelerle" ilgili yapmış oldukları yazılı basın açıklaması. 7 Temmuz 2017.* Milliyetçi Hareket Partisi:
http://www.mhp.org.tr/htmldocs/genel_baskan/konusma/4280/index.html.
 Erişim tarihi: 12.10.2018.

Bahçeli, D. (2017e, Ekim 10). *Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet BAHÇELİ'nin, TBMM Grup Toplantısında yapmış oldukları konuşma. 10 Ekim 2017.* Milliyetçi Hareket Partisi:
http://www.mhp.org.tr/htmldocs/genel_baskan/konusma/4311/index.html.
 Erişim tarihi: 12.10.2018.

Balta Paker, E. (2012). *Küresel güvenlik kompleksi: Uluslararası siyaset ve güvenlik.* İstanbul: İletişim Yayınları.

- Balzacq, T. (2005). The three faces of securitization: Political agency, audience and context. *European Journal of International Relations*, 11(2), 171-201.
- Balzacq, T. (2008). The policy tools of securitization: Information exchange, EU foreign and interior policies. *Journal of Common Market Studies*, 46(1), 75-100.
- Balzacq, T. (2015). The 'Essence' of securitization: Theory, ideal type, and a sociological science of security. *International Relations*, 29(1), 103-113..
- Balzacq, T., Leonard, S., & Ruzicka, J. (2016). 'Securitization' revisited: Theory and cases. *International Relations*, 30(4), 494-531.
- Bartram, D., Poros, M., & Monforte, P. (2014). Migration. *Key concepts in migration*. London: SAGE.
- Bauman, Z. (2016). *Strangers at our door*. United Kingdom: CPI Group.
- Bayındır Goularas, G., & Sunata, U. (2015). Türk dış politikasında göç ve mülteci rejimi. *Moment Dergi*, 2(1), 12-40.
- Baysal, B., & Lülecı, Ç. (2015). Kopenhag Okulu ve güvenlikleştirme teorisi. *Güvenlik Stratejileri*, 11(22), 61-96.
- Beale, C. (2016, Ocak 31). German police should shoot refugees, says the leader of AfD party Frauke Petry. *Officers must 'use firearms if it is necessary', claims Frauke Petry*. <http://www.independent.co.uk/news/world/german-police-should-shoot-refugees-says-german-party-leader-a6844611.html>. Erişim tarihi:03.15.2017.
- Behr, M. (2006). An American in Berlin: reflections on the German demographic challenge, immigration, and national identity. *Popul Res Policy Rev*(25), s. 465-477.
- Berglund, Y. (t.y.). They do not treat us like humans here: A study of Syrian refugees' integration in Egypt. *Lund University Department of Political Science*. <https://lup.lub.lu.se/student-papers/search/publication/8513864>. Erişim tarihi: 09.19.2016.
- Berry, M., Garcia-Blanco, I., & Moore, K. (2015). *Press coverage of the refugee and migrant crisis in the EU: A content analysis of five European countries*. UNHCR. <https://www.unhcr.org/56bb369c9.pdf>. Erişim tarihi: 11.19.2016

- Betz, H.-G. (2013). Mosques, minarets, burqas and other essential threats: The populist right's campaign against Islam in Western Europe. R. Wodak, B. Mral, & M. KhosraviNik içinde, *Right Wing Populism in Europe* (s. 71-89). Bloomsbury Publishing PLC.
- Bilgin Aytaç, G. (2017). Değişen güvenlik teorileri üzerinden 1990-2005 dönemi Türkiye'nin güvenlik politikalarının analizi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(54), 269-278.
- Bilgin, P. (2011). The politics of studying securitization? The Copenhagen School in Turkey. *Security Dialogue*, 42(4-5), 399-412.
- Blank, T. (2003). Determinants of national identity in East and West Germany: An empirical comparison of theories on the significance of authoritarianism, anomie, and general self-esteem. *Political Psychology*, 24(2), 259-288.
- Blank, T., & Schmidt, P. (2003). National identity in a united Germany: Nationalism or patriotism? An empirical test with representative data. *Political Psychology*, 24(2), 289-312.
- BMMYK. (2014, Kasım). *Uluslararası Mülteci Hukuku kapsamında uluslararası koruma*. web.e-baro.web.tr/uploads/73/Multeci hukukunda uluslararası koruma.pdf. Erişim tarihi: 11.01.2017.
- Bodur Ün, M., & Paydak, A. (2017). Küreselleşen dünyada düzensiz göç ve Türkiye: Adana ili yabancılar misafirhanesi çalışması. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(3), 187-204.
- Boswell, C. (2007). Migration control in Europe after 9/11: Explaining the absence of securitization. *Journal of Common Market Studies*, 45(3), 589-610.
- Brauch, H. (2008). Güvenliğin yeniden kavramsallaştırılması: Barış, güvenlik, kalkınma ve çevre kavramsal dörtlüsü. *Uluslararası İlişkiler*, 5(18), 1-47.
- Brenke, K. (2015). Distribution of refugees very uneven among EU member states — even when accounting for economic strength and total population. *DIW Economic Bulletin*, 39, 511-524.

- Brown, C. (2015, Temmuz 5). Constituents at the gate: European political parties and the representation of migration-background communities. <http://nrs.harvard.edu/urn-3:HUL.InstRepos:14226048>. Erişim tarihi: 03.15.2017.
- Buzan, B., & Wæver, O. (1997). Slippery? Contradictory? Sociologically untenable? The Copenhagen school replies. *Review of International Studies*, 23, 241-250.
- Buzan, B., & Wæver, O. (2009). Macrosecuritisation and security constellations: reconsidering scale in securitisation theory. *Review of International Studies*, 35, 253-276.
- Calamur, K. (2016, Temmuz 28). Angela Merkel's refugee policy. <https://www.theatlantic.com/news/archive/2016/07/germany-refugee-terrorism/492011/>. Erişim tarihi: 03.15.2017.
- CDU. (2007). Freedom and Security Principles for Germany. https://www.kas.de/wf/doc/kas_13533-544-2-30.pdf. Erişim tarihi: 05.23.2017.
- CDU. (2013). *What the CDU stands for*. <https://www.cdu.de/partei/dokumente>. Erişim tarihi: 01.15.2018.
- CDU. (t.y.). *CDU Overview*. Christlich Demokratische Union: <https://www.cdu.de/artikel/overview>. Erişim tarihi: 01.15.2017.
- CDU-CSU remains strongest parliamentary group in the Bundestag despite losses. (2017a, Ekim 13). Deutscher Bundestag: <https://www.bundestag.de/en/documents/textarchive/election-2017/527284>. Erişim tarihi: 05.05.2018.
- CDU-CSU. (2013). *Gemeinsam erfolgreich für Deutschland.: Regierungsprogramm 2013 – 2017*. <https://www.cdu.de/regierungsprogramm>. Erişim tarihi: 06.10.2018.
- CDU-CSU. (2017b). *Für ein Deutschland, in dem wir gut und gerne leben.: Regierungsprogramm 2017 – 2021*. <https://www.cdu.de/regierungsprogramm>. Erişim tarihi: 05.10.2017.

- Çelik, H. (2008). Çokkültürlülük ve Türkiye'deki görünümü. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* 9(15), s. 319-332.
- Cengiz, D. (2015). Zorunlu göçün mekansal etkileri ve yerel halkın algısı; Kilis örneği. *Turkish Studies: International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(2), s. 101-122.
- Ciechanowicz, A. (2015). Germany's 'refugee' problem. The most important test for Chancellor Merkel and the grand coalition. *OSW Commentary*, 183, 1-12.
- Cincu, A.-E. (2017). Far right populist challenge in Europe. Alternative for Germany and the national front. *Europolity*, 11(1), 21-49.
- Connolly, K. (2016, Haziran 19). Frauke Petry: the acceptable face of Germany's new right? <https://www.theguardian.com/world/2016/jun/19/frauke-petry-acceptable-face-of-germany-new-right-interview>. Erişim tarihi: 05.05.2017.
- Conradt, D. (t.y.). *Christian Democratic Union*. Encyclopædia Britannica: <https://www.britannica.com/topic/Christian-Democratic-Union-political-party-Germany>. Erişim tarihi: 05.30.2018.
- Dalen, A., & Aelst, P. (2014). The media as political agenda-setters: Journalists' perceptions of media power in eight West European countries. *West European Politics*, 37(1), 42-64.
- Demir, O. Ö. (2015, Nisan). Göç politikaları, toplumsal kaygılar ve Suriyeli mülteciler. *Global Politika ve Strateji Analiz*. https://www.academia.edu/12122926/G%C3%B6%C3%A7_Politikalar%C4%B1_Toplumsal_Kayg%C4%B1lar_ve_Suriyeli_M%C3%BClteciler_By_Oguzhan_Omer_Demir. Erişim tarihi: 09.02.2016.
- Demirhan, Y., & Aslan, S. (2015). Türkiye'nin sınır ötesi göç politikaları ve yönetimi. *Birey ve Toplum*, 5(9), 23-62.
- Depeli, G., & Oğuz, H. (2015). İHOP'la Türkiye'deki Suriyeli sığınmacıları konuştuk. *Moment Dergi*, 2(1), 242-265.
- Devran, Y., & Özcan, Ö. (2016). Söylemlerin dilinden Suriye sorunu. *Marmara İletişim Dergisi*(25), 35-52.

- Doğanay, Ü., & Çoban Keneş, H. (2015). Yazılı basında Suriyeli ‘mülteciler’: Ayrımcı söylemlerin rasyonel ve duygusal gerekçelerinin inşası. *Mülkiye Dergisi*, 40(1), 143-184.
- Dudášová, M. (2016). Political consequences of the refugee crisis -The case of Germany. *Economic Review*, 45(3), 312-330.
- Eisnecker, P. (2017, Nisan 28). The higher educated, the more optimistic about the consequences of refugee immigration": Eight questions for Philipp Eisnecker. (E. Wittenberg, Röportaj Yapan) German Institute for Economic Research. <http://hdl.handle.net/10419/157886>. Erişim tarihi: 08.09.2017.
- Engler, M. (2015). *Germany in the refugee crisis – background, reactions and challenges*. Instytut Zachodni-Heinrich Böll Stiftung Warszawa. <https://www.coursehero.com/file/29445732/germany-refugee-crisis-marcus-englerpdf/>. Erişim tarihi: 04.15.2017.
- Ercan, M. (2016). Mülteci krizi bağlamında Türkiye-AB ilişkileri ve Geri Kabul Anlaşması. *Bölgesel Çalışmalar*, 1(1), 1-19.
- Erdoğan, R. T. (2015a, Ağustos 12). 8. Muhtarlar Toplantısı'nda yaptıkları konuşma. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı: <https://www.tccb.gov.tr/konusmalar/353/35906/8-muhtarlar-toplantisinde-yaptiklari-konusma>. Erişim tarihi: 01.01.2019
- Erdoğan, R. T. (2015b, Eylül 29). 11. Muhtarlar Toplantısı'nda yaptıkları konuşma. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı: <https://www.tccb.gov.tr/konusmalar/353/35535/11-muhtarlar-toplantisinde-yaptiklari-konusma>. Erişim tarihi: 01.01.2019.
- Erdoğan, R. T. (2015c, Ekim 26). 13. Muhtarlar Toplantısı'nda yaptıkları konuşma. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı: <https://www.tccb.gov.tr/konusmalar/353/35910/13-muhtarlar-toplantisinde-yaptiklari-konusma>. Erişim tarihi: 01.01.2019.
- Erdoğan, R. T. (2015d, Kasım 26). 15. Muhtarlar Toplantısı'nda yaptıkları konuşma. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı:

<https://www.tccb.gov.tr/konusmalar/353/36107/15-muhtarlar-toplantisinda-yaptiklari-konusma>. Erişim tarihi: 01.01.2019.

Erdoğan, R. T. (2015e, Aralık 08). *16. Muhtarlar Toplantısı'nda yaptıkları konuşma*. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı: <https://www.tccb.gov.tr/konusmalar/353/37215/16-muhtarlar-toplantisinda-yaptiklari-konusma>. Erişim tarihi: 01.01.2019.

Erdoğan, R. T. (2016a, Şubat 24). *21. Muhtarlar Toplantısında yaptıkları konuşma*. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı: <https://www.tccb.gov.tr/konusmalar/353/39921/21-muhtarlar-toplantisinda-yaptiklari-konusma>. Erişim tarihi: 01.01.2019.

Erdoğan, R. T. (2016b, Nisan 06). *23. Muhtarlar Toplantısı'nda yaptıkları konuşma*. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı: <https://www.tccb.gov.tr/konusmalar/353/43824/23-muhtarlar-toplantisinda-yaptiklari-konusma>. Erişim tarihi: 01.01.2019.

Erdoğan, R. T. (2016c, Mayıs 04). *25. Muhtarlar Toplantısı'nda yaptıkları konuşma*. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı: <https://www.tccb.gov.tr/konusmalar/353/43912/25-muhtarlar-toplantisinda-yaptiklari-konusma>. Erişim tarihi: 01.01.2019.

Erdoğan, R. T. (2016d, Eylül 29). *27. Muhtarlar Toplantısında yaptıkları konuşma*. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı: <https://www.tccb.gov.tr/konusmalar/353/52447/27-muhtarlar-toplantisinda-yaptiklari-konusma>. Erişim tarihi: 01.01.2019.

Erdoğan, R. T. (2016e, Ekim 19). *28. Muhtarlar Toplantısında yaptıkları konuşma*. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı: <https://www.tccb.gov.tr/konusmalar/353/55704/28-muhtarlar-toplantisinda-yaptiklari-konusma>. Erişim tarihi: 01.01.2019.

Erdoğan, R. T. (2017a, Mayıs 21). *AK Parti 3. Olağanüstü Büyük Kongresinde yaptıkları konuşma*. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı: <https://www.tccb.gov.tr/konusmalar/353/77429/ak-parti-3-olaganustu-buyuk-kongresinde-yaptiklari-konusma>. Erişim tarihi: 01.01.2019.

- Erdoğan, R. T. (2017b, Mayıs 30). *AK Parti Grup Toplantısında yaptıkları konuşma*. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı: <https://www.tccb.gov.tr/konusmalar/353/77432/ak-parti-grup-toplantisinda-yaptiklari-konusma>. Erişim tarihi: 01.01.2019.
- Erdoğan, R. T. (2017c, Haziran 01). 38. *Muhtarlar Toplantısında yaptıkları konuşma*. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı: <https://www.tccb.gov.tr/konusmalar/353/77448/38-muhtarlar-toplantisinda-yaptiklari-konusma>. Erişim tarihi: 01.01.2019.
- Erdoğan, R. T. (2017d, Ekim 01). *Türkiye Büyük Millet Meclisi 26. Dönem 3. Yasama Yılı açış konuşması*. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı: <https://www.tccb.gov.tr/konusmalar/353/84720/turkiye-buyuk-millet-meclisi-26-donem-3-yasama-yili-acis-konusmasi>. Erişim tarihi: 01.01.2019.
- Erdoğan, R. T. (2017e, Aralık 20). 42. *Muhtarlar Toplantısı*. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı: <https://www.tccb.gov.tr/konusmalar/353/87814/42-muhtarlar-toplantisi>. Erişim tarihi: 01.01.2019.
- Fitzgerald, J. (2017). *Confronting the terrorist/refugee narrative*. Europe Now: <http://www.europenowjournal.org/2017/01/31/confronting-the-terroristrefugee-narrative/>. Erişim tarihi: 05.15.2018.
- Floyd, R. (2011). Can securitization theory be used in normative analysis? Towards a just securitization theory. *Security Dialogue*, 42(4-5), 427-439.
- Gad, U., & Petersen, K. (2011). Concepts of politics in securitization studies. *Security Dialogue*, 42(4-5), 315-328.
- Geçici Koruma Yönetmeliği*. (2014, Ekim 22). www.goc.gov.tr/files/files/03052014_6883.pdf. Erişim tarihi: 05.19.2019.
- Gök, G. O. (2016). Kimin güvenliği? Uluslararası göç-güvelik ilişkisi ve uluslararası örgütlerin rolü. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*(31).
- Gökalp Aras, N., & Şahin Mencutek, Z. (2015, Eylül). The international migration and foreign policy nexus: the case of Syrian refugee crisis and Turkey. *Migration Letters*, 12(3), 193-208.

- Gökmen, E. (2017, Haziran). İçerik analizi ve yıldız falı analizinin kavram ve unsurlarının incelenmesi: Türk siyasetinde siyasal dil analizi örneği. *Trakya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi E-Dergi*, 6(1), 172-212.
- Güleç, C. (2015, Temmuz). Avrupa Birliği'nin göç politikaları ve Türkiye'ye yansımaları. *Tesam Akademi Dergisi*, 2(2), 81-100.
- Gür, T. (2011). Türkçe öğretmen adaylarının dil tutumları ve kullanımlarının söylem çözümlemesi yöntemi ile betimlenmesi. *Yayımlanmamış Doktora Tezi*, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Hall, S. (Ed.). (1997). *Representation: Cultural representations and signifying practices*. Londra: Sage.
- Hess, C., & Green, S. (2016). Introduction: The changing politics and policies of migration in Germany. *German Politics*, 25(3), 315-328.
- Hien, J. (2013, Aralık 04). Unsecular politics in a secular environment: The case of Germany's Christian Democratic Union Family Policy. *German Politics*, 22(4), 441-460.
- Hoerner, J. M. (2016). *The rise of the AfD after Cologne poses a serious challenge for Merkel's policy on refugees*. <http://bit.ly/1SIONAH>. Erişim tarihi: 08.08.2017.
- Holmes, S., & Castaneda, H. (2016). Representing the "European refugee crisis" in Germany and beyond: Deservingness and difference, life and death. *American Ethnologist*, 43(1), 12-24.
- Huysmans, J. (2000, Aralık). The European Union and the securitization of migration. *Journal of Common Market Studies*, 38(5), 751-777.
- Huysmans, J. (2011). What's in an act? On security speech acts and little security nothings. *Security Dialogue*, 42(4-5), 371-383.
- Ibrahim, M. (2005). The securitization of migration: A racial discourse. *International Migration*, 43(5), 163-187.
- İçduygu, A. (2015). Syrian refugees in Turkey the long road ahead. *Migration Policy Institute*. <https://www.migrationpolicy.org/research/syrian-refugees-turkey-long-road-ahead>. Erişim tarihi: 09.21.2016.

- İçduygu, A., Erder, S., & Gençkaya, Ö. (2014). *Türkiye'nin uluslararası göç politikaları, 1923-2023: Ulus-devlet oluşumundan ulus-ötesi dönüşümlere*. Koç Üniversitesi Göç Araştırmaları Merkezi, İstanbul. <https://mirekoc.ku.edu.tr/publications/reports-and-policy-briefs/>. Erişim tarihi: 08.10.2016.
- İlgt, A., & Klotz, A. (2015, Aralık 01). Germany: Epicentre of the EU migration crisis. *The World Financial Review*, 27-30. <https://www.worldfinancialreview.com/germany-epicentre-of-the-eu-migration-crisis/>. Erişim tarihi: 08.10.2016.
- İlgt, A., & Memişoğlu, F. (t.y.). Contesting refugees in Turkey: Political parties and the Syrian refugees. *Yayınlanmamış makale taslağı*.
- İsimsiz. (2012, Ocak 27). *What is forced migration?* Forced Migration Online: <http://www.forcedmigration.org/about/whatisfm>. Erişim tarihi: 05.03.2017.
- İsimsiz. (t.y.). Manifesto Project Data Dashboard: Browse Data: https://visuals.manifesto-project.wzb.eu/mpdb-shiny/cmp_dashboard_dataset/. Erişim tarihi: 12.29.2018.
- Jäckle, S., & König, P. (2016). *Xenophobic violence after Brexit: how Britain could learn from Germany's experience*. Democratic Audit UK. <http://eprints.lse.ac.uk/80534/>. Erişim tarihi: 08.08.2017.
- Jäckle, S., & König, P. (2017). The dark side of the German 'welcome culture': Investigating the causes behind attacks on refugees in 2015. *West European Politics*, 40(2), 223-251.
- Kap, D. (2014, Aralık). Suriyeli mülteciler: Türkiye'nin müstakbel vatandaşları. *Akademik Perspektif*, s. 30-35.
- Kara, M., & Dönmez Kara, C. (2016). Türkiye'de göç yönetişimi: Kurumsal yapı ve işbirliği. *JED/GKD*, 10(2), 1-25.
- Kaya, S. (2014). Uluslararası İlişkilerde konstrüktivist yaklaşımlar. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 63(3).

- Kaygusuz, Ö. (2014). Egemenlik ve Vestfalyan düzen. E. Balta içinde, *Küresel siyasete giriş: Uluslararası İlişkilerde kavramlar, teoriler, süreçler* (s. 25-35). İstanbul: İletişim.
- Kaypak, Ş., & Bimay, M. (2016). Suriye Savaşı nedeniyle yaşanan göçün ekonomik ve sosyokültürel etkileri: Batman örneği. *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, 6(1), 84-110.
- Kışlalı, A. (1987). *Siyaset Bilimi* (14 b.). Ankara: İmge Kitabevi.
- Kyriakides, C. (2016). Words don't come easy: Al Jazeera's migrant-refugee distinction and the European culture of (mis)trust. *Current Sociology*, 1-20. doi:10.1177/0011392116658089
- Lazaridis, G., & Skleparis, D. (2015). Securitization of migration and the far right: the case of Greek security professionals. *International Migration*. doi:10.1111/imig.12219
- Levine, J., & Hogg, M. (2010). Encyclopedia of group processes & intergroup relations. doi:10.4135/9781412972017
- Lindvall, A. (2015). Have refugees become a security problem? A comparative study of securitization in the United Kingdom and Germany. *Lisans Tezi*. University of Gothenburg. https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/42428/1/gupea_2077_42428_1.pdf. Erişim tarihi: 09.14.2016.
- Mandacı, N., & Özerim, G. (2013). Uluslararası göçlerin bir güvenlik konusuna dönüşümü: Avrupa'da radikal sağ partiler ve göçün güvenlikleştirilmesi. *Uluslararası İlişkiler*, 10(39), 105-130.
- Manz, S. (2004). Constructing a normative national identity: The Leitkultur Debate in Germany, 2000/2001. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*(25), s. 481-496.
- Mcdonald, M. (2008). Securitization and the construction of security. *European Journal of International Relations*, 14(4), 563-587.

- Memişoğlu, F., & Ilgıt, A. (2016). Syrian refugees in Turkey: multifaceted challenges, diverse players and ambiguous policies. *Mediterranean Politics*. <http://dx.doi.org/10.1080/13629395.2016.1189479>. Erişim tarihi: 01.10.2017
- Merkel, A. (2015a, Mart 19). *Stenografischer bericht*. Deutscher Bundestag 94. Sitzung: <http://www.dipbt.bundestag.de/doc/btp/18/18094.pdf>. Erişim tarihi: 09.02.2018.
- Merkel, A. (2015b, Mayıs 21). *Stenografischer bericht 106. Sitzung*. Deutscher Bundestag: <http://www.dip21.bundestag.de/dip21/btp/19/19098.pdf>. Erişim tarihi: 09.02.2018.
- Merkel, A. (2015c, Haziran 18). *Stenografischer bericht 112. Sitzung*. Deutscher Bundestag: <http://www.dipbt.bundestag.de/doc/btp/18/18112.pdf>. Erişim tarihi: 09.02.2018.
- Merkel, A. (2015d, Eylül 09). *Stenografischer bericht 120. Sitzung*. Deutscher Bundestag: <http://www.dip21.bundestag.de/dip21/btp/18/18120.pdf>. Erişim tarihi: 09.02.2018.
- Merkel, A. (2015e, Kasım 25). *Stenografischer bericht 139. Sitzung*. Deutscher Bundestag: <http://www.dipbt.bundestag.de/doc/btp/18/18139.pdf>. Erişim tarihi: 09.02.2018.
- Merkel, A. (2016a, Şubat 17). *Stenografischer bericht 154. Sitzung*. Deutscher Bundestag: <http://www.dipbt.bundestag.de/dip21/btp/18/18154.pdf>. Erişim tarihi: 09.02.2018.
- Merkel, A. (2016b, Mart 16). *Stenografischer bericht 160. Sitzung*. Deutscher Bundestag: <http://www.dipbt.bundestag.de/doc/btp/18/18160.pdf>. Erişim tarihi: 09.02.2018.
- Merkel, A. (2016c, Haziran 28). *Stenografischer bericht 181. Sitzung*. Deutscher Bundestag: <http://www.dip21.bundestag.de/dip21/btp/18/18181.pdf>. Erişim tarihi: 09.02.2018.
- Merkel, A. (2016d, Temmuz 07). *Stenografischer bericht 183. Sitzung*. Deutscher Bundestag: <http://www.dipbt.bundestag.de/doc/btp/18/18183.pdf>. Erişim tarihi: 08.31.2018.

- Merkel, A. (2016e, Eylül 07). *Stenografischer bericht 186. Sitzung*. Deutscher Bundestag: <http://www.dipbt.bundestag.de/doc/btp/18/18186.pdf>. Erişim tarihi: 09.02.2018.
- Merkel, A. (2016f, Kasım 23). *Stenografischer bericht 202. Sitzung*. Deutscher Bundestag: <http://www.dip21.bundestag.de/dip21/btp/18/18202.pdf>. Erişim tarihi: 09.02.2018.
- Merkel, A. (2017a, Mart 09). *Stenografischer bericht 221. Sitzung*. Deutscher Bundestag: <http://www.dipbt.bundestag.de/dip21/btp/18/18221.pdf>. Erişim tarihi: 09.02.2018.
- Merkel, A. (2017b, Nisan 27). *Stenografischer bericht 231. Sitzung*. Deutscher Bundestag: <http://www.dip21.bundestag.de/dip21/btp/18/18231.pdf>. Erişim tarihi: 11.26.2018.
- Merkel, A. (2017c, Haziran 29). *Stenografischer bericht 243. Sitzung*. Deutscher Bundestag: <http://www.dipbt.bundestag.de/dip21/btp/18/18243.pdf>. Erişim tarihi: 11.26.2018.
- Merkel, A. (2017d, Eylül 05). *Stenografischer bericht 245. Sitzung*. Deutscher Bundestag: <http://www.dip21.bundestag.de/dip21/btp/18/18245.pdf>. Erişim tarihi: 11.26.2018
- Messina, A. M. (2014, Temmuz). Securitizing immigration in the age of terror. *World Politics*, 66(3), 530-559.
- MHP. (2015a). *7 Haziran 2015 Seçim Beyannamesi*. Milliyetçi Hareket Partisi. Erişim tarihi: 06.10.2018.
- MHP. (2015b). *1 Kasım 2015 Seçim Beyannamesi*. Milliyetçi Hareket Partisi. Erişim tarihi: 06.10.2018.
- Migration, asylum and refugees in Germany: Understanding the data. (2016, Ocak 01). Global Migration Data Analysis Centre. <http://gmdac.iom.int>. 08.09.2017.
- Miş, N. (2011). Güvenikleştirme teorisi ve siyasal olanın güvenikleştirilmesi. *Journal of Academic Inquiries*, 6(2), 345-381.

- Moraga, J.-H., & Rapoport, H. (2015). Tradable refugee-admission quotas (TRAQs), the Syrian Crisis and the new European agenda on migration. *IZA Journal of European Labor Studies*, 4(23), 1-13.
- Motzkin, G., & Fischer, Y. (2008). *Religion and democracy in contemporary Europe*. Londra: Alliance Publishing Trust.
- Mudde, C. (2011). Radical right parties in Europe: What, who, why? *University of Georgia*. Selected Works. http://works.bepress.com/cas_mudde/46/. Erişim tarihi: 05.13.2017.
- Nurdoğan, A., & Öztürk, M. (2018). Geçici koruma statüsü ile Türkiye'de bulunan Suriyelilerin vatandaşlık hakkı. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23(3), 1163-1172.
- Okudan Dernek, K. (2014). Neoliberalizm, kimlik siyaseti ve siyasi partiler. *Akdeniz İİBF Dergisi*(28), 71-83.
- Ostrand, N. (2015). The Syrian Refugee Crisis: A comparison of responses by Germany, Sweden, the United Kingdom, and the United States. *Journal on Migration and Human Security*, 3(3), 255-279.
- Otten, S., & Cohrs, J. (2010). Nationalism and patriotism. J. Levine, & M. Hogg. içinde doi:10.4135/9781412972017
- Özcan, M. (2017, Haziran). AB-Türkiye ilişkileri ve Suriye Krizi. *İnsani ve Sosyal Araştırmalar Merkezi*, 1-23. [https://insamer.com/rsm/files/AB-TR-ILISKILERI-VE-SURIYE-KRIZI\(1\).pdf](https://insamer.com/rsm/files/AB-TR-ILISKILERI-VE-SURIYE-KRIZI(1).pdf). Erişim tarihi: 01.16.2016.
- Özerim, G. (2014). Avrupa'da göç politikalarının ulusüstüleşmesi ve bir güvenlik konusuna dönüşümü: Avrupa göç tarihinde yeni bir dönem mi? *Ege Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 5(1), 11-48.
- Özgöl, G. E. (2016). Sınır kapıları, dikenli teller, yollar, kamplar ve çocuklar: Kurban ve istisna olarak mülteci. *Marmara İletişim Dergisi*(25), 1-16.
- Pandır, M., Efe, İ., & Paksoy, A. (2015). Türk Basınında Suriyeli Sığınmacı temsili üzerine bir içerik analizi. *Marmara İletişim Dergisi*(24), 1-26.

- Paterson, T. (2015, Aralık 14). Angela Merkel vows to 'tangibly reduce' refugee numbers -gets seven- minute standing ovation from party. <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/angela-merkel-vows-to-tangibly-reduce-refugee-numbers-at-party-conference-and-gets-seven-minute-a6773121.html>. Erişim tarihi: 05.30.2017.
- Pautz, H. (2015, Aralık). Country focus: Germany. *Political Insight*, 6(3), 32-35.
- Perovic, B. (2016). Islamophobia and media representation of refugees in Serbia. *Marmara İletişim Dergisi*(25), 17-34.
- Petry, F. (2014a, Kasım 13). *Plenarprotokoll 6/3*. Sächsischer Landtag: http://edas.landtag.sachsen.de/viewer.aspx?dok_nr=3&dok_art=PIPr&leg_per=6&pos_dok=&dok_id=217695. Erişim tarihi: 09.05.2018.
- Petry, F. (2014b, Aralık 18). *Plenarprotokoll 6/5*. Sächsischer Landtag: http://edas.landtag.sachsen.de/viewer.aspx?dok_nr=5&dok_art=PIPr&leg_per=6&pos_dok=&dok_id=218421. Erişim tarihi: 09.05.2018.
- Petry, F. (2015a, Ocak 28). *Plenarprotokoll 6/6*. Sächsischer Landtag: http://edas.landtag.sachsen.de/viewer.aspx?dok_nr=6&dok_art=PIPr&leg_per=6&pos_dok=&dok_id=219030. Erişim tarihi: 09.05.2018.
- Petry, F. (2015b, Nisan 30). *Plenarprotokoll 6/13*. Sächsischer Landtag: http://edas.landtag.sachsen.de/viewer.aspx?dok_nr=13&dok_art=PIPr&leg_per=6&pos_dok=&dok_id=220697. Erişim tarihi: 09.05.2018.
- Petry, F. (2015c, Temmuz 08). *Plenarprotokoll 6/16*. Sächsischer Landtag: http://edas.landtag.sachsen.de/viewer.aspx?dok_nr=16&dok_art=PIPr&leg_per=6&pos_dok=&dok_id=221975. Erişim tarihi: 09.05.2018.
- Petry, F. (2015d, Eylül 16). *Plenarprotokoll 6/19*. Sächsischer Landtag: http://edas.landtag.sachsen.de/viewer.aspx?dok_nr=19&dok_art=PIPr&leg_per=6&pos_dok=&dok_id=223456. Erişim tarihi: 09.05.2018.
- Petry, F. (2015e, Kasım 19). *Plenarprotokoll 6/23*. Sächsischer Landtag: http://edas.landtag.sachsen.de/viewer.aspx?dok_nr=23&dok_art=PIPr&leg_per=6&pos_dok=&dok_id=224864. Erişim tarihi: 09.05.2018.

- Petry, F. (2016a, Şubat 03). *Plenarprotokoll 6/27*. Sächsischer Landtag: http://edas.landtag.sachsen.de/viewer.aspx?dok_nr=27&dok_art=PIPr&leg_per=6&pos_dok=&dok_id=242297. Erişim tarihi: 09.05.2018.
- Petry, F. (2016b, Nisan 21). *Plenarprotokoll 6/33*. Sächsischer Landtag: http://edas.landtag.sachsen.de/viewer.aspx?dok_nr=33&dok_art=PIPr&leg_per=6&pos_dok=&dok_id=228648. Erişim tarihi: 09.05.2018.
- Petry, F. (2016c, Ağustos 11). *Plenarprotokoll 6/38*. Sächsischer Landtag: http://edas.landtag.sachsen.de/viewer.aspx?dok_nr=38&dok_art=PIPr&leg_per=6&pos_dok=&dok_id=230935. Erişim tarihi: 09.05.2018.
- Petry, F. (2016d, Eylül 01). *Plenarprotokoll 6/40*. Sächsischer Landtag: http://edas.landtag.sachsen.de/viewer.aspx?dok_nr=40&dok_art=PIPr&leg_per=6&pos_dok=&dok_id=231460. Erişim tarihi: 09.05.2018.
- Petry, F. (2016e, Kasım 10). *Plenarprotokoll 6/44*. Sächsischer Landtag: http://edas.landtag.sachsen.de/viewer.aspx?dok_nr=44&dok_art=PIPr&leg_per=6&pos_dok=&dok_id=233314. Erişim tarihi: 09.05.2018.
- Petry, F. (2017a, Şubat 02). *Plenarprotokoll 6/49*. Sächsischer Landtag: http://edas.landtag.sachsen.de/viewer.aspx?dok_nr=49&dok_art=PIPr&leg_per=6&pos_dok=&dok_id=235832. Erişim tarihi: 09.05.2018.
- Petry, F. (2017b, Mart 15). *Plenarprotokoll 6/50*. Sächsischer Landtag: http://edas.landtag.sachsen.de/viewer.aspx?dok_nr=50&dok_art=PIPr&leg_per=6&pos_dok=&dok_id=236918. Erişim tarihi: 09.05.2018.
- Petry, F. (2017c, Nisan 12). *Plenarprotokoll 6/53*. Sächsischer Landtag: http://edas.landtag.sachsen.de/viewer.aspx?dok_nr=53&dok_art=PIPr&leg_per=6&pos_dok=&dok_id=237862. Erişim tarihi: 09.05.2018.
- Piwoni, E. (2015). Claiming the nation for the people: The dynamics of reresentation in German public discourse about immigrant integration. *Nations and Nationalism*, 21(1), 83-101.
- Rankin, M. B. (2005). *Extending the limits or narrowing the scope? Deconstructing the OAU refugee definition thirty years on*. UNHCR.

- <https://www.unhcr.org/research/RESEARCH/425f71a42.pdf>. Erişim tarihi: 01.13.2017.
- Reicher, S., Spears, R., & Haslam, S. (2010). The social identity approach in social psychology. <http://dx.doi.org/10.4135/9781446200889.n4>. Erişim tarihi: 01.31.2017.
- Roe, P. (2012). Is securitization a ‘negative’ concept? revisiting the normative debate over normal versus extraordinary politics. *Security Dialogue*, 43(3), 249-266.
- Sancak, K. (2013). Güvenlik kavramı etrafındaki tartışmalar ve uluslararası güvenliğin dönüşümü. *Sosyal Bilimler Dergisi*(6). www.ktu.edu.tr/dosyalar/sbedergisi_69519.pdf. Erişim tarihi: 05.05.2018.
- Schelter, S., & Kunegis, J. (2017). 'Dark Germany': Hidden patterns of participation in online far-right protests against refugee housing. C. G., M. A., & Y. T. içinde, *Social Informatics. SocInfo 2017. Lecture Notes in Computer Science*, vol 10539. Springer, Cham.
- Selvin, E. (2016, Mayıs). Göçün bilimsel anlatısı: Türkiye ‘akademiya’sının Suriyeli ‘mülteciler’ ile imtihanı. *Boğaziçi Üniversitesi Avrupa Çalışmaları Merkezi Öğrenci Forumu Bülteni*(5), 15-29.
- Şener, B. (2014, Haziran). Küreselleşme sürecinde ulus-devlet ve egemenlik olguları. *Tarih Okulu Dergisi*, 7(18).
- Sirkeci, İ. (2016). Suriye'den gelenler misafir değil bir göç kültürünün öncüleri. 531-544. (S. Bardakçı, Röportaj Yapan) *Humanitas*. <http://dx.doi.org/10.20304/husbd.40327>. Erişim tarihi: 09.08.2016.
- Steger, M. B. (2013). *Küreselleşme* (2. b.). (A. Ersoy, Çev.) Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.
- Stehle, M., & Weber, B. (2013). German Soccer, the 2010 World Cup, and multicultural belonging. *German Studies Review*, 36(1), 103-124.
- Stepputat, F. (2004, Kasım). Refugees, security and development: Current experience and strategies of protection and assistance in the region of origin. *Danish*

- Institute for International Studies. <https://www.diis.dk/en/research/refugees-security-and-development>. Erişim tarihi: 07.17.2017.
- Strauß, H. (2017). Comparatively rich and reactionary: Germany between “welcome culture” and re-established racism. *Critical Sociology*, 42(1), 3-10.
- Stritzel, H. (2007). Towards a theory of securitization: Copenhagen and beyond. *European Journal of International Relations*, 13(3), 357-383.
- TDK. (t.y.). *Türk Dil Kurumu Sözlükleri*. 05 31, 2019 tarihinde <http://sozluk.gov.tr/>. Erişim tarihi: 05.31.2019.
- Tekinalp, Ş. (2005). Küreselleşen dünyanın bunalımı: Çokkültürlülük. *Journal of İstanbul Kültür University*(1), 75-87.
- Tezcan, L. (2008). Governmentality, pastoral care and integration. A. Al-Hamarneh, & J. Thielmann içinde, *Islam and Muslims in Germany* (Cilt 7, s. 119-132). Leiden: Brill.
- Themistocleous, A. (2013, Mayıs 16). Securitizing migration: Aspects and critiques. *The GW Post Research Paper*, 1-9. <https://thegwpost.wordpress.com/2013/05/16/securitizing-migration-aspects-and-critiques/#more-1642>. Erişim tarihi: 01.16.2017.
- Thran, M., & Boehnke, L. (2015). The value-based nationalism of Pegida. *Journal for Deradicalization*(3), 178-210.
- Thranhardt, D. (1995). The political uses of xenophobia in England, France and Germany. *Party Politics*, 1(3), 323-345.
- Türkmenoğlu Köse, D. (2017). Küreselleşme sürecinde Türkiye'deki sağ partiler: Ak Parti ve MHP. *Kırklareli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 6(4), 25-37.
- Turner, E. (2016). *Germany's state elections: The rise of the AfD and the vicious circle of grand coalition politics*. <http://bit.ly/1LlVt6f>. Erişim tarihi: 08.08.2017.
- Tüysüzöğlu, G. (2015). Toplumsal kimliğe dayalı güvenlikleştirmelerin siyasal sorunlar bağlamında irdelenmesi: Belucistan örneği. *Güvenlik Stratejileri Dergisi*(21), 39-85.

- Uhlig, C. (2015, June). Moving towards securitization: How the Paris attacks were used to justify extraordinary measures. www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:824877. Erişim tarihi: 08.13.2017.
- UNHCR. (2005, Eylöl 1). Refugee status determination: Identifying who is refugee. <https://www.refworld.org/docid/43141f5d4.html>. Erişim tarihi: 05.18.2019.
- UNHCR. (2013, Ocak 1). Statistical online population database: Sources, methods and data considerations. UNHCR. <https://www.unhcr.org/statistics/country/45c06c662/unhcr-statistical-online-population-database-sources-methods-data-considerations.html>. Erişim tarihi: 05.30.2019.
- UNHCR. (2016a). *Regional refugee and migrant response plan for Europe: Eastern Mediterranean and Western Balkans Route*. http://www.rmrp-europe.unhcr.org/2016_RMRP_Europe.pdf. Erişim tarihi: 01.13.2017.
- UNHCR. (2016b, Temmuz 11). UNHCR viewpoint: ‘Refugee’ or ‘migrant’ – Which is right? <https://www.unhcr.org/news/latest/2016/7/55df0e556/unhcr-viewpoint-refugee-migrant-right.html>. Erişim tarihi: 05.18.2019.
- UNHCR. (2018a, Nisan 19). *Syria emergency*. UNHCR: <http://www.unhcr.org/syria-emergency.html>. Erişim tarihi: 05.30.2019.
- UNHCR. (2018b). *Country update: Germany*. https://www.unhcr.org/dach/wp-content/uploads/sites/27/2018/03/Factsheet_Germany_O1_2018.pdf. Erişim tarihi: 05.18.2019.
- UNHCR. (2018c, Nisan). *Syria regional refugee response*. UNHCR: https://data2.unhcr.org/en/situations/syria#_ga=2.258263306.1686584709.1558128797-1475426493.1511039080. Erişim tarihi: 05.18.2019.
- Uygur, A., & Koç, H. (2010). Örgütsel sadakat ve örgütsel bağılılık: Siyasi partiler açısından bir analiz. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 79-94.
- Ünsal, Z. (2007). Güvenlik eksenli bir bakış açısından Avrupa'da değişen göç politikaları. *Yüksek Lisans tezi*. Ankara. <http://hdl.handle.net/11727/1419>. Erişim tarihi: 08.25.2016.

- Velath, P. M. (2011). *Rapporteur's report – IASFM 13, Kampala, Uganda*. IASFM. <http://www.iasfm.org/wp-content/uploads/2012/07/IASFM13-Rapporteur-report.pdf>. Erişim tarihi: 05.18.2019.
- Vuori, J. A. (2008). Illocutionary logic and strands of securitization: Applying the theory of securitization to the study of non-democratic political orders. *European Journal of International Relations*, 14(1), 65-69.
- Wæver, O. (1998). Securitization and desecuritization. R. D. Lipschutz içinde, *On Security* (böl. 3). New York: Columbia University Press.
- Wæver, O. (2008). Toplumsal güvenliğin değişen gündemi. *Uluslararası İlişkiler*, 5(18), 151-178.
- Wæver, O. (2015). The theory act: Responsibility and exactitude as seen from securitization. *International Relations*, 29(1), 121-127.
- Walker Rettberg, J., & Gajjala, R. (2016). Terrorists or cowards: negative portrayals of male Syrian refugees in social media. *Feminist Media Studies*, 16(1), 178-181.
- Watson, S. (2011). The 'human' as referent object? Humanitarianism as securitization. *Security Dialogue*, 42(1), 3-20.
- Watson, S. (2007). Manufacturing threats: Asylum seekers as threats or refugees? *Journal of International Law and International Relations*, 3(1), 95-117.
- Yakışır, A. (2009). Bir modern olgu olarak çokkültürlülük. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı. <https://www.ulusaltezmerkezi.net/bir-modern-olgu-olarak-cokkulturluluk/>. Erişim tarihi: 04.26.2018.
- Yılmaz, A. (2014). Uluslararası göç: Çeşitleri, nedenleri ve etkileri. *Turkish Studies: International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(2), 1685-1704.

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Ezgi Ölçüm
Doğum Tarihi : 27.04.1992
Doğum Yeri : Adana
Medeni Durumu : Bekar
E-posta : olcumezgi@gmail.com

ÖĞRENİM DURUMU

Yüksek Lisans (2015-2019): Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalı, Adana

Erasmus (2016-2017): (Yüksek Lisans) Oldenburg Üniversitesi, Oldenburg, Almanya

Ön Lisans (2012-2015): Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi, İnsan Kaynakları Yönetimi, Eskişehir

Lisans (2010-2015): Akdeniz Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler, Antalya

Erasmus (2014): (Lisans) Milano Üniversitesi, Milano, İtalya

Lise (2006-2010): 75. Yıl Anadolu Lisesi, Adana

İlköğretim (1998-2006): Nigahi Soykan İlköğretim Okulu, Adana